Súd:	Okresný súd Piešťany
Spisová značka:	8C/35/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu:	2515207222
Dátum vydania rozhodnutia:	28. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Dominika Horváthová
ECLI:	ECLI:SK:OSPN:2021:2515207222.24

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany sudkyňou JUDr. Dominikou Horváthovou v spore žalobcu S.Q. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX N., právny zástupca: JUDr. Peter Ošváth, PhD., IČO: 47 546 174, so sídlom Vajanského 1955/58, 921 01 Piešťany, proti žalovanému: K.. C. J., nar. XX.XX.XXXX, D. XX, XXX XX D., právny zástupca: JUDr. Branislav Jurga, IČO: 42 290 899, so sídlom Žilinská cesta 130, 921 01 Piešťany, za účasti intervenienta na strane žalovaného: Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s., IČO: 00 151 700, so sídlom Dostojevského rad 4, 815 74 Bratislava, o náhradu škody na zdraví a ochranu osobnosti, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 4.616,- eur z titulu bolestného, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 500,- eur z titulu nemajetkovej ujmy, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 6.650,- eur z titulu účelne vynaložených nákladov na reparáciu, ošetrenie a liečenie chrupu u K.. K. D., do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

IV. Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 660,- eur z titulu účelne vynaložených nákladov spojených s vypracovaním znaleckého posudku, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V. Vo zvyšku súd žalobu z a m i e t a.

VI. Žalovaný m á n á r o k na náhradu trov konania voči žalobkyni v rozsahu 36,5 %.

VII. Intervenient m á n á r o k na náhradu trov konania voči žalobkyni v rozsahu 36,5 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou, ktorá bola doručená tunajšiemu súdu dňa 18.11.2015 sa žalobkyňa domáhala od žalovaného zaplatenia sumy z titulu náhrady škody na zdraví ako dvojnásobok bolestného určeného znaleckým posudkom, t. j. sumy vo výške 4.616,- eur, ďalej nemajetkovej ujmy za sťaženie spoločenského uplatnenia a duševnú traumu vo výške 6.000,- eur, ušlej mzdy za obdobie od roku 2010 do roku 2014 vo výške 11.979,08 eur, účelne vynaložených nákladov na ošetrenie a liečenie v stomatologických ambulanciách K.. C. J. vo výške 3.736,22 eur a K.. K. D. vo výške 8.050,- eur, ktoré neboli hradené zo zdravotného poistenia, nákladov spojených s vypracovaním znaleckého posudku a odborného stanoviska vo výške 660,- eur, celkom spolu 35.041,30 eur a náhradu trov konania.

2. Žalobkyňa žalobu odôvodnila tým, že na základe odporučenia ošetrujúceho lekára - žalovaného podrobila zhotoveniu a nasadeniu nových keramických mostíkov, na základe čoho 23.01.2009 jej nasadil žalovaný ako ošetrujúci stomatológ keramický mostík na zuby hornej čeľusti a 01.04.2010 bol nasadený keramický mostík na predné zuby v dolnej čeľusti. Za zhotovenie keramických mostíkov a za prácu - ošetrenie zaplatila žalobkyňa žalovanému spolu 3.736,22 eur. Približne po dvoch mesiacoch od nasadenia mostíkov začala žalobkyňa pociťovať veľkú citlivosť krčkov zubov. Žalovaný následne pri vyšetrení týchto problémov sám skonštatoval, že ním zhotovené mostíky sú krátke a nepokrývajú krčky zubov. Opakovane sa ich snažil dodatočne prekryť, ale neúspešne. Postupne sa začala citlivosť zubov zvyšovať a zapaľovať ďasná zubov a kaziť krčky zubov. Tieto problémy riešil žalovaný snahou o prekrytie krčkov (neúspešne) a opravou kazu na krčku, tiež vybratím nervu z jednotky zuba. Na základe takto vzniknutých zdravotných problémov sa žalobkyňa obrátila o radu na iného stomatológa, ktorý skonštatoval, že keramické mostíky sú nekvalitne zhotovené a problém sa dá vyriešiť len ich kompletnou výmenou. Samotný žalovaný si uznal svoje pochybenie, keď dňa 30.01.2012 telefonicky kontaktoval žalobkyňu a ponúkol sa, že jej vymení keramické mostíky bezplatne. Žalovaný teda pokračoval v liečení výmenou horného keramického mostíku. Po zákroku žalovaného dňa 07.11.2012 sa k stomatologickým problémom žalobkyne pridružili aj bolesti a problémy neurologického charakteru. V dôsledku stomatologických ťažkostí a problémov z nich vzniknutých a neustupujúcich (pretrvávajúce bolesti a zápalové ochorenie, hospitalizácia v nemocnici na internom oddelení nemocnice v Piešťanoch), boli v januári roku 2013 už jej neustávajúce bolesti také intenzívne, že sa žalobkyňa rozhodla dať vyšetriť u neurológa K.. D. J., ktorý sa na základe vyšetrení odborne vyjadril, že neurologické problémy sú spôsobené zdravotnými komplikáciami stomatologického charakteru v podobe ochorenia trojklanného nervu. Žalovaný sa snažil vyriešiť vzniknuté problémy spôsobom, ktorý je popísaný v chorobopise, rovnako ako aj v šetrení Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou pobočkou Trnava (ďalej len „ÚDZS“). Na základe odporučenia žalovaného sa žalobkyňa podrobila dňa 02.05.2013 vyšetreniu CT mozgu, pretože žalovaný jej toto vyšetrenie odporučil s odôvodnením, že jej problémy a bolesti môžu byť spôsobené nádorom na mozgu. Vyšetrenie mozgu na CT však malo u žalobkyne negatívny záver, čo žalobkyňa preukazuje lekárskym potvrdením zo dňa 02.05.2013 a tiež 04.09.2015. Následne jej žalovaný vybral nervy zo 6 spodných zubov, avšak bolesti sa jej ešte zhoršili. Na tieto bolesti jej predpísal žalovaný užívať liek „Flektor". Následne 21.07.2013 jej žalovaný vytrhol zub - č. 6 vpravo dolu. Potom, ako sa žalobkyni bolesti rozšírili na pravé ucho a pravé oko sa táto rozhodla zmeniť ošetrujúceho lekára, čo oznámila žalovanému a v novembri 2013 zahájila liečbu uvedených problémov u stomatológa K.. K. D., v stomatologickej ambulancii na L. Č.. XX C. N.O.. I. K.. K. D. na základe RTG snímkov skonštatoval, že pod korunkami zubov, ktoré liečil predošlý stomatológ - žalovaný sú zápaly a bude nutné zuby vytrhnúť. Žalobkyňa pred týmto zákrokom vedomá si ďalších finančných nákladov na liečbu vyzvala žalovaného na úhradu týchto nákladov v rámci mimosúdnej dohody, čo žalovaný odmietol. Nový ošetrujúci lekár K.. K. D. zahájil liečbu a predmetné zuby liečil podľa priloženého chorobopisu až do roku 2014. Po odstránení dolného keramického mostíka žalobkyni mierne ustúpili neuralgické bolesti. Po ďalších vykonaných stomatologických zákrokoch u K.. K. D., ktoré boli dokončené dňa 14.10.2014 žalobkyni bolesti ustúpili. Cena za tieto liečebné zákroky bola stanovená po ukončení liečby na 8.050,- eur. ÚDZS po prešetrení oznámil dňa 15.07.2014 žalobkyni výsledok šetrenia, v ktorom konštatoval porušenie § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti v tom, že neboli realizované RTG snímky po endodonickom ošetrení zubov (dňa 05.01.2012, 24.09.2012, 07.11.2012, 07.01.2013 a 30.07.2013). Žalobkyňa sa domnieva, že príčinou nezistenia a neriešenia zápalu pod ošetrovaným chrupom a s tým spojené dlhotrvajúce problémy a bolesti zapríčinila skutočnosti, že ošetrujúci lekár - stomatológ žalovaný K.. C.W. J. po ošetrení zubov nevykonal následné RTG snímky a nedokázal preto diagnostikovať vznikajúci a pokračujúci zápal pod ošetreným chrupom. Právny zástupca žalobkyne sa písomne obrátil dňa 22.01.2015 na znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie stomatológia, K.. O. O. K., N.. Na základe vyhotoveného znaleckého posudku a jeho zistení v ňom možno konštatovať, že pri stomatologickom ošetrení žalobkyne došlo zo strany žalovaného k pochybeniu pri liečbe, ktoré si vyžadovalo následné opakované vyšetrenia, konzultácie a ošetrenia iným stomatológom - K.. K. D., ktorý musel liečením pacientky protetickou prácou v období od 05.11.2013 do 14.10.2014 extrahovať 6 zubov pacientky. Znalec zároveň konštatoval, že lekársky postup žalovaného pri liečbe žalobkyne nebol vykonaný lege artis, nakoľko stav chrupu pacientky následne vyžadoval opakované ošetrenia iným stomatológom. Znalec v posudku bodovo ohodnotil bolestné za spôsobenú bolesť žalobkyne na 140 bodov. Žalobkyňa odškodnenie za bolesť navrhla súdu zvýšiť v zmysle § 9 ods. 6, zákona č. 437/2004 Z. z. na dvojnásobok ustanovenej sadzby, nakoľko v jej prípade došlo k súbehu dôvodov podľa § 9 ods. 5, Zákona č. 437/2004 Z. z. z dôvodu: a) vzniknutej infekcie rán po ošetrení zo strany žalovaného, b) bolestivejšieho spôsobu liečby a komplikácií pri liečení, C) nutnosť operačného výkonu - kompletnú

reoperáciu horného aj dolného mostíka chrupu, ako aj v dôsledku „non lege artis" vykonaného ošetrenia zo strany žalovaného, následne vzniknuté a neustupujúce bolesti a zápalové ochorenie, hospitalizácia v nemocnici na internom oddelení nemocnice v Piešťanoch v roku 2013, neustávajúce bolesti a neurologické problémy spôsobené zdravotnými komplikáciami stomatologického charakteru v podobe ochorenia trojklanného nervu-diagnóza diagnostikovaná zadokumentovaná ošetrujúcim neurológom K.. D. J.. V dôsledku spôsobených problémov a bolestí trpela žalobkyňa dlhodobo nespavosťou, bola vyčerpaná, preto v priebehu roku 2010 prestala pracovať, resp. pracovala minimálne, nakoľko sa nedokázala z dôvodu vyčerpanosti sústrediť na svoju prácu. Pracovala dovtedy ako dôchodkyňa formou práce na dohodu, pričom jej čistá (zdanená) ročná odmena za rok 2009 t. j. posledný rok kedy ešte nemala zdravotné problémy bola vo výške 3.174,87 eur. V zmysle § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Zdravotný stav žalobkyne bol stabilizovaný po skončení ošetrovania u stomatológa K.. K. D. podľa chorobopisu dňa 14.10.2014. Znalecký posudok zo strany znalca v odbore stomatológia bol vypracovaný 29.09.2015 a žalobkyni doručený 03.10.2015. Konaním žalovaného došlo k neoprávnenému zásahu do života a telesnej integrity S. W., pričom dôsledky tohto konania žalovaného sa u sťažovateľky prejavili aj vo viacerých sférach jej súkromného a rodinného života. Žalobkyňa predložila nasledovné listiny, ktoré žiadala vykonať ako dôkaz: Chorobopis liečenia navrhovateľky u žalovaného K.. C. J., Chorobopis liečenia navrhovateľky u stomatológa K.. K. D., doklady o platbách za ošetrenie u K.. C. J.W., Doklady o platbách za ošetrenie u žalovaného a u K.. K. D., Lekárska správa zo dňa 02.05.2013 od K.. D. J. lekárske potvrdenie o vyšetrení mozgu na CT zo dňa 2.5.2013 a tiež 4.9.2015, Prepúšťacia správa z Nemocnice Alexandra Wintera zo dňa 9.7.2011, Výsluch účastníkov konania a svedkov, Chorobopis z ošetrovania pacientky u K.. C. J., Chorobopis z ošetrovania pacientky u K.. K. D., Oznámenie o výsledku šetrenia ÚDZS zo dňa 15.7.2014, Oznámenie Trnavského VÚC o vykonaní dozoru a uložení sankcie žalovanému z 19.11.2014, Znalecký posudok znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia č. 2/2015 zo dňa 16.06.2015, Vyúčtovanie znalečného za znalecký posudok, Lekárska správa neurológa K.. D. J. zo dňa 12.9.2014, Vyjadrenie žalovaného zo dňa 24.8.2015 k návrhu žalobkyne na mimosúdne usporiadanie, Výsluch účastníkov konania a svedkov.

3. Na základe výzvy súdu zo dňa 19.04.2016 právny zástupca žalobkyne písomným podaním doručeným súdu dňa 03.06.2016 špecifikoval žalobu tak, že v časti uplatneného nároku vo výške 6.000,- eur si tento uplatňuje titulom ochrany osobnosti, nie sťaženia spoločenského uplatnenia.

4. Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním zo dňa 25.01.2016, ktoré bolo súdu doručené dňa 01.02.2017. Žalovaný uviedol, že žalobu v plnom rozsahu odmieta a uviedol, že žalobkyňu prijal do ošetrovania 13.12.1995. Pri vstupnom vyšetrení dal zhotoviť panoramatickú snímku, vrátane zdravotnej dokumentácie, ktorej kópiu priložil k vyjadreniu. Zo snímky je zjavné, že zuby č. 45, č. 44, č. 35 boli predchádzajúcim ošetrujúcim endodonticky ošetrené, pravdepodobne foredentom, pretože výplne nedosahovali apex, ale periapikálne štrbiny nevykazovali patologické zmeny a zuby boli klinicky kľudné - nebolestivé, celých 18 rokov. Podľa žiadosti pacientky žalovaný dňa 29.05.1996 až 07.06.1996 zhotovil fixný mostík zo špeciálnej živice v rozsahu 17 až 26. Pacientka sa podrobovala pravidelným preventívnym prehliadkam s negatívnym výsledkom. Protetické náhrady zo špeciálnej živice slúžili bez potiaží až do 05.11.2008 (čiže 13 rokov), kedy pacientka pri preventívnej prehliadke požiadala o zhotovenie keramických náhrad, pretože sa jej farba živice prestala páčiť. Dňa 15.01.2009 žalovaný odstránil živicový mostík a 23.01.2009 nasadil keramický v rozsahu od 17 po 26. Pacientka prevzatie podpísala a vyslovila súhlas s kvalitou (dôkaz č. 2 a č. 3). O spokojnosti pacientky svedčí aj jej požiadavka zhotoviť fixné náhrady aj v sánke v rozsahu 46 až 36, ktoré jej žalovaný aj v období od 12.02.2010 do 01.04.2010 vyhotovil, čo opäť potvrdila podpisom na protetickom štítku, bez výhrad. Mostíky boli vo výbornej kvalite, marginálny parodont prekrýval okraje náhrad. Pacientka zhotovené náhrady užívala bez pripomienok až do 03.01.2012. S bolesťou na zube č. 11 prišla pacientka 03.01.2012, teda takmer po 3 rokoch od zhotovenia fixnej náhrady. Napriek snahe o endodontické ošetrenie (nepriechodnosť koreňového kanála) pacientka sa sťažovala na citlivosť na chlad pod všetkými hornými frontálnymi korunkami. Pri vyšetrení bola marginálna gingíva zdurená, s belavým povlakom z úst bol cítiť alkohol. Na otázku, čo pacientka užíva alkohol, odpovedala, že jej príbuzný je včelár a dal jej propolisový roztok v koncentrovanom alkohole. Žalovaný si od žalobkyne vyžiadal vzorku a plánoval ju podrobiť analýze v laboratóriu. Žalovaný ďalej uviedol, že ho predbehla jeho zdravotná sestra, ktorá skúsila účinok pár kvapiek roztoku na aftu, ktorú mala v ústach. Výsledkom bola spálená gingíva, ktorá si vyžiadala liečbu 14 dní. Vzorku roztoku má žalovaný odloženú a môže ho súdu predložiť. Na základe tejto skúsenosti som žalobkyni užívanie tohto necertifikovaného roztoku zakázal, pretože propolis je silný

alergén a koncentrovaný alkohol môže parodont len poškodzovať, čo v jej prípade viedlo k obnaženiu krčkov pilierových zubov. Napriek presvedčeniu o samopoškodení necertifikovaným domácim liečivom, čo viedlo k redukcii marginálnej gingívy žalobkyne, žalovaný aj po uplynutí záručnej doby navrhol, že jej 4 horné korunky 11, 12, 21, 22 vyhotoví znova na náklady ambulancie, čo aj zrealizoval a 17.02.2012 žalobkyni nové korunky nasadil. Pri preventívnej prehliadke 14.09.2012 pacientka neavizovala žiadne problémy, no 21.09.2012 prišla opäť so sťažnosťou na bolesť na chlad na dolných zuboch č. 43, 42, 32, 33. Opäť jej žalovaný vyhovel a znovu zhotovil dolný mostík v rozsahu č. 43-33 a nasadil dňa 18.10.2012. Pacientka napriek zákazu stále používala uvedený alkohol s propolisom. Nasledovala séria požiadaviek na endodontické ošetrenie dolných zubov. Pretože nepriechodné kanáliky žalovanému neumožňovali dokonalé ošetrenie ručnými koreňovými nástrojmi, žalovaný odporučil pacientke návštevu u špecialistu endodontistu, vybaveného najmodernejšou technikou (endomotorom, apexlokátorom a rdg technikou). Pacientka to kategoricky odmietla pre vysokú cenu ošetrenia u špecialistu. Následne žalobkyňa začala požadovať finančné náhrady. Najskôr 05.11.2013 prostredníctvom jej exmanžela mjr. S.. W. K., ktorý osobne prišiel do ambulancie vymáhať 6.200,-- eur (list žalovaný priložil k vyjadreniu) a 24.07.2014 samotná žalobkyňa vymáhala odo žalovaného 18.500,- eur, pričom sa vyhrážala oznámením zo spáchania trestného činu. Z uvedeného vidieť, že žalobkyni ide len o vymáhanie finančných prostriedkov na krytie nadštandardného ošetrenia, ktoré nehradia zdravotné poisťovne (implantáty), opäť priložené ako dôkaz k vyjadreniu. Na návrh žalovaného, že pre nemožnosť endodoncie bude treba paradentózou postihnuté zuby extrahovať a následne zhotoviť snímateľné náhrady, pacientka reagovala odmietnutím a odchodom k K.. D., ktorý následne 6 zubov extrahoval z dôvodu nemožnosti spriechodniť koreňové kanáliky (žalovaný poukázal na záznam v jeho dokumentácii zo 17.12.2013) a osadil 3 implantáty, ktoré samozrejme žiadna poisťovňa nehradí. Žalobkyňa si zvolila vysoko nadštandardné ošetrenie (osadenie implantátov), pretože u žalovaného odmietla extrakcie a zhotovenie snímateľných náhrad, ktoré poisťovne hradia. Poslednýkrát bola žalobkyňa v ambulancii žalovaného dňa 30.08.2013. Je zaujímavé, že prvýkrát bola ošetrená u K.. D. 05.11.2013, čo znamená, že takmer 3 mesiace nemala žiadne bolesti (záznamy K.. D.). Zo zdravotnej dokumentácie K.. D. vyplýva, že i on musel pre zložitosť v priebehu sanácie reevidovať niektoré ošetrenia napr. 16.05.2014 nasadil fixný mostík v sánke a dňa 30.09.2014 musel trepanovať zub č. 37 už po zhotovení novej náhrady. Tento zub žalovaný nikdy neliečil (dôkaz č. 6 a 7). Žalovaný ďalej k žalobe uviedol, že dňom 31.01.2016 ukončil zubnolekársku prax a od 01.02.2016 je starobný dôchodca. Potiaže pacientka začala mať až 03.01.2012. Údaj v žalobe nezodpovedá záznamu v zdravotnej karte. Nesprávne sa uvádza „žalovaný si uznal svoje pochybenie", žalovaný žiadne pochybenie neuznal. Znalecký posudok K.. K. odmieta v celom rozsahu, úplne ignoruje priebeh ochorenia liečby, počiatočnú rtg dokumentáciu. Žalovaný ďalej uviedol, že jeho dôveru stratil aj pri kopírovaní dokumentácie žalobkyne v ambulancií žalovaného tým, že na žalovaného robil nezakrytý nátlak. Žalobkyňa uvádza v jej dôkazoch potvrdenie o jej príjme za roky 2005 - 2015. V tomto čase žalobkyňa občas pracovala na dohodu o pracovnej činnosti ako dôchodkyňa len vtedy, keď niektorý lekár potreboval nahradiť chýbajúcu stabilnú sestru (viackrát to bol aj K.. J.) podľa zákona mohla pracovať max. v rozsahu 10 hodín týždenne. Žalobkyňa ani viacej nemohla pracovať, pretože má už dlhé roky vážne chorého manžela, ktorý potrebuje opateru 24 hodín denne. Preto tento nárok ako aj celkovú žalobu v celom rozsahu žalovaný odmieta ako neopodstatnenú. Žalobkyňu žalovaný po celú dobu ošetroval podľa jeho najlepšieho vedomia a odbornosti, atestácie I. a II. stupňa zo stomatológie a dentoalveolárnej chirurgie. Žalovaný poukázal za celú jeho 50 ročnú prax nemal ani jednu sťažnosť. O spokojnosti pacientov svedčí aj priložený výpis hodnotenie lekára na internetovej stránke (dôkaz č. 12).

5. Oznámením doručeným súdu dňa 08.02.2017 vstúpil do konania na strane žalovaného intervenient - Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. z dôvodu, že má so žalovaným uzavretú poistnú zmluvu č. 511050097, ktorou je krytá náhrada škody z titulu poistenia profesijnej zodpovednosti za škodu.

6. Na vyjadrenie žalovaného reagovala žalobkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu písomným podaním doručeným súdu dňa 22.03.2017 (replika) a uviedla, že o tom, že mala problémy na koreni mostíka dokazujú pokladničné bloky zo dňa 26.02.2010, 18.03.2010, 03.01.2012 atď., bločky sú priložené v žalobe. Bola jej doporučená zubná pasta Senzodine a Listerin. Súd si môže zo zdravotnej poisťovne vyžiadať z archívu všetky zubné ošetrenia a zistí, že ich žalovaný vykazoval a teraz ich zamlčal. Žalobkyňa ďalej uviedla, že neprišla znovu na ošetrenie po 3 rokoch s boľavým zubom t. j. 12.02.2010, ale už vtedy žiadala ÚDPZ o prešetrenie a že žalovaný si chybu priznal a požiadal ju o dohodu dňa 30.01.2012. V zúfalstve a od bolesti bola so synom X. K. v Trnave požiadať o pomoc na úrade pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou a v zdravotnej poisťovni, kde je zapísaná v mesiaci marec 2013 a K.. C. žalobkyni odporučil už vtedy podať na K.. J. trestné oznámenie. Následne znovu

navštívila ÚDZS, pretože bolo vidieť zle spravené mostíky, ktoré sa po dvoch rokoch hýbali a bolo vidno obnažené krčky. Žalobkyňa čestne prehlásila, že nikdy nepoužívala na chrup Propolis ako to tvrdí K.A.. J.. Ak by mala popálené ďasná od alkoholu, boli by jej zostali na nich jazvy. Súdny znalec si ďasná odfotil a taktiež stomatológ K.. D. a nič také nezistili. Žalobkyňa ďalej poukazuje, že žalovaný vedel, že jej švagor je včelár, pričom žalovaný prejavil záujem o propolis, ktorý mu žalobkyňa prisľúbila, že by mu ho vedela priniesť. Pani J. žalobkyni dala dve fľaštičky na propolis. K.. J. zneužil jej dôveru a teraz ju poškodzuje obviňovaním z užívania propolisu počas liečby. Odkedy má zuby a chrup opravený a preliečený stomatológom K.. D., opäť chodí do práce na zastupovanie sestričiek k doktorom. Žalobkyňa navrhla na pojednávanie predvolať a vypočuť svedkov - X. K., (syn), ktorý môže dosvedčiť veľké utrpenie ktoré prežívala v dôsledku problémov pri ošetrovaní zo strany K.. J., O. Ď. (bývalá kolegyňa z práce), E. S., (kamarátka), ktorá dosvedčí akým zásadným spôsobom musela zmeniť svoj súkromný život kvôli utrpeniu a bolestiam.

7. K replike žalobkyne sa vyjadril žalovaný podaním zo dňa 09.05.2017 (duplika), ktoré bolo súdu doručené dňa 15.05.2017 a v ktorom uviedol, že nároky žalobkyne neuznáva a popiera ich. Žalobkyni nespôsobil škodu, ani škodu na zdraví, ani jej nesťažil spoločenské uplatnenie. Žalobkyňa neutrpela v dôsledku jeho činnosti žiadnu nemajetkovú ujmu. Žalovaný nemôže zodpovedať za žiadnu údajnú ušlú mzdu žalobkyne, nároky sú vymyslené a fiktívne. Súd žiada o zamietnutie žaloby. Žalovaný uviedol, že žalobkyňa nikdy neuplatnila žiadne vady (neurobila reklamáciu), nemôže sa na súde domáhať peňažného plnenia - vrátenia odplaty za poskytnutú službu. Žalovaný nemôže zodpovedať za úhradu, ktorú žalobkyňa zaplatila K.. K. D.. Popiera výslovne všetky skutkové tvrdenia žalobkyne, na základe ktorých požaduje od žalovaného zaplatenie žalovanej sumy. Postupoval pri poskytnutí zdravotnej starostlivosti správne a zákonne a žiadnu škodu na zdraví ani ujmu nespôsobil. Nesúhlasí so závermi ani zisteniami uvedenými v znaleckom posudku č. 2/2015 K.. O. K., pretože nie sú objektívne. Znalecký posudok nemá zákonné náležitosti a odporuje zákonným požiadavkám na obsah znaleckého posudku. Z dôvodu právnej istoty vznáša žalovaný námietku premlčania, pretože z uplatňovaných údajných nárokov je zrejmé, že ak by existovali, sú premlčané. Žalovaný jednoznačne tvrdí, že keramické náhrady boli zhotovené kvalitne 3 roky pacientka nemala žiadne problémy o čom svedčia aj potvrdenia o preventívnych prehliadkach dňa 14.10.2009 a 12.10.2011, podpísané pacientkou. Žalovaný žalobkyni navrhoval extrakciu 6 neošetriteľných zubov a následné zhotovenie snímateľných náhrad. Toto riešenie žalobkyňa kategoricky odmietla s tým, že ona nebude predsa nosiť snímateľné náhrady. K vyjadreniu žalovaný priložil Potvrdenia o preventívnych prehliadkach, Nariadenie vlády č. 340/2006 Z. z. Odborné stanovisko k poskytovaniu zdravotnej starostlivosti - K.. R. (odborná konzultantka Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou).

8. Podaním, ktoré bolo doručené súdu dňa 22.05.2017 intervenient doručil vyjadrenie , v ktorom uvádza, že k poistnej zmluve č. 511050097 zaregistrovali škodovú udalosť č. 1470105857 poistníka Slovenská komora zubných lekárov a poisteného K.. C. J.. Poistnou zmluvou sú kryté len nároky na náhradu škody. Uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy z titulu ochrany osobnosti poistením krytý nie je, preto sa k nemu nebude vyjadrovať. Poistením nie sú kryté ani v žalobe uplatnené nároky na náhradu nákladov vynaložených v stomatologickej ambulancii žalovaného a v stomatologickej ambulancii K.. D., nakoľko v zmysle č. 2 ods. 8 Všeobecných poistných podmienok patriacich k poistnej zmluve „škoda znamená škodu na zdraví“. Znalec - K.. K. sa v odpovedi na otázku č. 2 ohľadne existencie priamej príčinnej súvislosti medzi pochybením žalovaného a zdravotným stavom žalobkyne, ktorý nastal po stomatologickom ošetrení vôbec nevyjadril, či v tomto prípade bola priama príčinná súvislosť daná. Žalobkyňa doposiaľ nijakým spôsobom nepreukázala, že by žalovaný zodpovedal za akúkoľvek škodu na jej zdraví. Preukázaný nebol ani vznik škody, nakoľko žalobkyňou uplatňovaný nárok na bolestné spočívajúci v bodovom hodnotení bolestného pol. 290 - strata troch a viacerých zubov vo výške 140 bodov nemohla súvisieť s konaním žalovaného, nakoľko tento jej podľa žaloby vytrhol dňa 21.7.2013 len 1 zub - č. 6 vpravo dolu a 6 zubov extrahoval až stomatológ K.. K. D. v období od 5.11.2013 do 14.10.2014. Žalobkyňa požaduje zvýšenie hodnotenia bolestného na 2 násobok súdom. V zmysle § 9 ods.6 zákona č. 437/2004 Z. z. môže na dvojnásobok zvýšiť bodové hodnotenie len lekár, tento však zvýšenie v posudku nenavrhol, preto žalobkyňa naň nemá nárok. Žalobkyňa si uplatňuje nárok na náhradu ušlej mzdy za obdobie od roku 2010 do roku 2014, k uplatnenému nároku nepredložila žiadne doklady k výpočtu (potvrdenie zamestnávateľa, PN, doklady o vyplatený nemocenských dávok Sociálnou poisťovňou), uplatnený nárok je preto nepreskúmateľný, ide len o fiktívne výpočty žalobkyne bez akýchkoľvek podkladov. V roku 2009 (odkedy si tento nárok uplatňuje) mala žalobkyňa už 64 rokov, čiže bola starobnou dôchodkyňou. Odhliadnuc od vyššie uvedeného v časti uplatneného nároku na

náhradu škody 34.381,30 eur v zmysle ust. § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka vzniesli námietku premlčania, nakoľko nárok žalobkyne bol uplatnený po uplynutí 2- ročnej subjektívnej premlčacej doby. Vzhľadom na doposiaľ nepreukázanú zodpovednosť žalovaného za spôsobenú škodu na zdraví žalobkyne a vzhľadom na vznesenú námietku premlčania intervenient požiadal, aby súd žalobu zamietol.

9. K námietke premlčania sa vyjadrila žalobkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu písomným podaním doručeným súdu dňa 16.06.2017 a uviedla, že k premlčaniu v danom prípade v žiadnom prípade nedošlo, pretože premlčacia lehota nezačala od momentu ošetrenia žalobkyne, ale a) pre začiatok plynutia dvojročnej subjektívnej lehoty na uplatnenie práva na náhradu škody na zdraví v zmysle Občianskeho zákonníka je rozhodné, kedy sa poškodený dozvie o vzniknutej škode (nie teda len o protiprávnom úkone, či o škodovej udalosti) a tiež kto, za ňu zodpovedá. V prípade nároku na bolestné platí, že premlčacia doba nároku začína plynúť momentom ukončenia liečebného procesu poškodeného, resp. momentom ustálenia zdravotného stavu poškodeného. Ten nastal až dňa 14.10.2014 po ukončení liečenia žalobkyne, Žalobkyňa žalobu podala na súd dňa 18.11.2015. K premlčaniu teda nedošlo.

10. Podaním, ktoré bolo doručené tunajšiemu súdu dňa 05.06.2019 žalobkyňa prostredníctvom právneho zástupcu súdu doručila zmenu petitu žaloby v nasledovnom znení: Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni do 3 dní od právoplatnosti rozsudku: z titulu náhrady škody na zdraví dvojnásobok bolestného určeného znaleckým posudkom , t. j. vo výške 4.616,- € za sťaženie spoločenského uplatnenia - nemajetková ujma spočívajúca v spoločenskom obmedzení, duševnej traume a utrpení pacientky - žalobkyne v období od 18.11.2012 (3 roky pred podaním žaloby) do 14.10.2014 (stabilizácii zdravotného stavu) vo výške 6.000,- € - účelne vynaložené náklady na ošetrenie a liečenie v stomatologickej ambulancií K.. C.W. J. vo výške 3.736,22 € - účelne vynaložené náklady na reparáciu, ošetrenie a liečenie chrupu u stomatológa K.. K. D. vo výške 8.050,- €, ktoré to nebolo hradené zo zdravotného poistenia - náklady spojené s vypracovaním znaleckého posudku a odborného stanoviska súdneho znalca K.. O. O. K., N.., vo výške spolu 660,- € - trovy súdneho konania - súdny poplatok vo výške 246,- € - trovy právneho zastúpenia tak, ako budú vyčíslené právnym zástupcom žalobkyne do 3 dní od právoplatného uznesenia súdu o trovách konania a právneho zastúpenia Spolu: 23.308,22 € a príslušenstvom. Na pojednávaní dňa 23.09.2019 právny zástupca žalobkyne doplnil, že žalobu berie čiastočne späť v časti o zaplatenie 11.979,08 eur týkajúcej sa ušlej mzdy. Čo sa týka nároku na zaplatenie 6.000,- eur žalobu nemení v tom smere, že ide o nemajetkovú ujmu, označenie, že ide o sťaženie spoločenského uplatnenia je len písarska chyba (č.l. 380) a k zmene došlo v tom smere, že špecifikovali obdobie od 18.11.2012 do 14.10.2014, pričom ide o bližšie určenie obdobia, za ktoré mala nemajetková ujma vzniknúť, keďže žalovaný namietal premlčanie. Právny zástupca žalovaného s čiastočným späťvzatím žaloby súhlasil. Čo sa týka nároku o 6.000,- eur to za zmenu žaloby považuje, okrem toho, že ide o premlčaný nárok, ide o zmenu skutkového nároku, ktorú by súd mal pripustiť. Súd skonštatoval, že na č.l. 9 je nárok špecifikovaný ako 1.000,- eur za každý rok utrpenia od roku 2009 do roku 2014, to je 6 x 1000,- eur = 6.000,- eur. Teda ide o čiastočné späťvzatie od 1.1.2009 do 17.11.2012 a rozšírenie žaloby, ktoré bude potrebné rozpočítať na dni, nakoľko obdobie je ohraničené do 14.10.2014. Späťvzatie sa teda týka aj obdobia 15.10.2014 až 31.12.2014. Uznesením vyhláseným na pojednávaní dňa 18.11.2019 súd konanie v časti o zaplatenie sumy vo výške 16.075,08 eur zastavil. Ďalej pripustil zmenu žaloby a jej rozšírenie v zmysle podania žalobcu zo dňa 05.06.2019 nasledovne: Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu:
- z titulu náhrady škody na zdraví dvojnásobok bolestného určeného znaleckým posudkom , t. j. vo výške 4.616,- eur,
- nemajetková ujma spočívajúca v spoločenskom obmedzení, duševnej traume a utrpení pacientky - žalobkyne v období od 18.11.2012 (3 roky pred podaním žaloby) do 14.10.2014 (stabilizácia zdravotného stavu) vo výške 6.000,- eur,
- účelne vynaložené náklady na ošetrenie a liečenie v stomatologickej ambulancií K.. C. J. vo výške 3.736,22 eur,
- účelne vynaložené náklady na reparáciu, ošetrenie a liečenie chrupu u stomatológa K.. K. D. vo výške 8.050,- €, ktoré nebolo hradené zo zdravotného poistenia,
- náklady spojené s vypracovaním znaleckého posudku a odborného stanoviska súdneho znalca K.. O. O. K., N.., vo výške spolu 660,- eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku,
- trovy súdneho konania - súdny poplatok vo výške 246,- eur a trovy právneho zastúpenia tak, ako budú vyčíslené právnym zástupcom žalobkyne, do 3 dní od právoplatného uznesenia súdu o trovách konania a právneho zastúpenia.

A.

11. Súd vo veci vykonal dokazovanie a zistil nasledovný skutkový stav veci:

12. Z príjmového pokladničného bloku (ďalej len „PPD“) zo dňa 23.01.2009 vystaveného žalovaným na sumu 54.720,- Sk (1.816,37 eur) je zrejmé, že žalovaný účtoval žalobkyni za keramický mostík. Z PPD zo dňa 15.01.2009 vystaveného žalovaným na sumu 3.728,- Sk (123,75 eur) je zrejmé, že žalovaný účtoval žalobkyni za zdravotné výkony. Z PPD zo dňa 12.02.2010 vystaveného žalovaným na sumu 720,80 eur je zrejmé, že žalovaný účtoval žalobkyni za 5 ks keramických koruniek. Z PPD zo dňa 04.02.2010 vystaveného žalovaným na sumu 62,80 eur vyplynulo, že žalovaný účtoval žalobkyni za zdravotné výkony. Z PPD zo dňa 18.03.2010 vystaveného žalovaným na sumu 12,20 eur vyplynulo, že žalovaný účtoval žalobkyni za zdravotné výkony. Z PPD zo dňa 26.02.2010 vystaveného žalovaným na sumu 31,40 eur vyplynulo, že žalovaný účtoval žalobkyni za zdravotné výkony. Z PPD zo dňa 21.10.2011 vystaveného žalovaným na sumu 54,- eur vyplynulo, že žalovaný účtoval žalobkyni za zdravotné výkony. Z PPD zo dňa 26.03.2010 vystaveného žalovaným na sumu 847,90 eur vyplynulo, že žalovaný účtoval žalobkyni za keramický mostík. Z PPD zo dňa 05.01.2012 vystaveného žalovaným na sumu 21,- eur vyplynulo, že žalovaný účtoval žalobkyni za zdravotné výkony. Z PPD zo dňa 31.01.2012 vystaveného žalovaným na sumu 46,- eur vyplynulo, že žalovaný účtoval žalobkyni za zdravotné výkony.

13. Z PPD zo dňa 14.02.2014 vystaveného K.. K. D. na sumu 1.000,- eur vyplynulo, že účtoval žalobkyni zálohu za protetickú prácu. Z PPD zo dňa 13.11.2013 vystaveného K.. K. D. na sumu 1.000,- eur vyplynulo, že účtoval žalobkyni zálohu za protetickú prácu. Z PPD zo dňa 14.04.2014 vystaveného K.. K. D. na sumu 1.000,- eur vyplynulo, že účtoval žalobkyni za protetickú prácu. Z PPD zo dňa 28.03.2014 vystaveného K.. K. D. na sumu 1.000,- eur vyplynulo, že účtoval žalobkyni zálohu za protetickú prácu. Z PPD zo dňa 28.04.2014 vystaveného K.. K. D.R. na sumu 1.000,- eur súd zistil, že účtoval žalobkyni zálohu za protetickú prácu. Z PPD zo dňa 16.04.2014 vystaveného K.. K. D. na sumu 750,- eur súd zistil, že účtoval žalobkyni za protetickú prácu. Z PPD zo dňa 14.07.2014 vystaveného K.. K. D. na sumu 900,- eur súd zistil, že účtoval žalobkyni zálohu za protetickú prácu na implantáty. Bol predložený aj PPD na sumu 1.400,- eur vystavený K.. K. D., avšak nedatovaný.

14. Z Oznámenia ÚDZS zo dňa 15.07.2014 adresovaného žalobkyni súd zistil, že ÚDZS prešetrením zistil, že žalobkyni boli vykonaného nasledovné zdravotné výkony zo strany žalovaného: podľa zdravotnej dokumentácie dňa 15.01.2009 bol stiahnutý starý živicový mostík, následne boli urobené odtlačky na nový mostík v hornej čeľusti. Dňa 23.01.2009 bol nasadený keramický mostík na zuby hornej čeľusti. Dňa 14.10.2009 bola realizovaná preventívna prehliadka chrupu a sňatie korunky 36. Na zube 36 bola zhotovená výplň z amalgámu. Dňa 04.02.2010 boli stiahnuté živicové korunky zo zubov 45, 46 a 35, 36, vykonané bolo obrúsenie zuba 44 a následne boli vyhotovené odtlačky na korunky. Dňa 12.02.2010 boli nasadené keramické korunky na zuby 46, 45, 44 a 35, 36. Dňa 26.02.2010 boli extrahované zuby 41 a 31. Dňa 18.03.2010 boli obrúsené zuby 43, 42, 32, 33. Dňa 01.04.2010 bol nasadený keramický mostík na predné zuby v dolnej čeľusti. Dňa 03.01.2012 bol pre bolesť zuba 11 vybratý nerv z tohto zuba a zub bol ošetrený dezinfekčnou vložkou a dočasnou výplňou. Dňa 05.01.2012 ošetrujúci lekár vykonal rozšírenie koreňového kanálika zuba 11, výplach a následne realizoval vyplnenie koreňového kanálika koreňovou hmotou, do zuba bola vložená cementová podložka a výplň z fotokompozitu (estetická výplň zuba). Dňa 31.01.2012 bolo realizované opätovné stiahnutie koruniek zo zubov 12, 11, 21, 22. Na náklady ambulancie Vám boli vyhotovené nové korunky. Realizovaná Vám bola panoramatická RTG snímka hornej a dolnej čeľuste. Dňa 17.02.2012 boli nacementované nové korunky na zuby 12, 11, 21, 22. Dňa 14.09.2012 žalobkyňa absolvovala preventívnu prehliadku chrupu. Dňa 21.09.2012 bol pre bolesť zuba 12 vytiahnutý nerv a následne bola do zuba vložená umŕtvujúca vložka a dočasná výplň. Dňa 24.09.2012 bolo realizované rozšírenie koreňového kanálika zuba 12, koreňová výplň, cementová podložka a výplň z fotokompozitu. Dňa 11.10.2012 boli stiahnuté korunky zo zubov 43, 42, 32, 33, zhotovené boli odtlačky na nový mostík na náklady ambulancie. Dňa 18.10.2012 bol nasadený mostík z keramiky na zuby 43, 42, 32, 33. Dňa 07.11.2012 bol zo zuba 33 odstránený nerv v lokálnej anestézii a koreňový kanálik zuba bol vyplnený koreňovou hmotou. Dňa 10.12.2012 bol zo zuba 43 v lokálnej anestézii odstránený nerv, rozšírený koreňový kanálik a bol vyplnený koreňovou hmotou. Následne bol zub ošetrený výplňou z fotokompozitu. Dňa 07.01.2013 bol zo zuba 42 v lokálnej anestézii odstránený nerv, rozšírený koreňový kanálik a bol vyplnený koreňovou hmotou. Zub bol ošetrený definitívnou výplňou z fotokompozitu. Dňa 29.05.2013 bol zo zuba 32 v lokálnej anestézii odstránený nerv, rozšírený koreňový kanálik bol vyplnený koreňovou hmotou. Následne bol zub ošetrený výplňou z fotokompozitu.

Dňa 19.06.2013 žalobkyňa absolvovala preventívnu prehliadku chrupu a ošetrenie zuba 43. Koreňový kanálik zub bol opätovne prečistený a zaplnený koreňovou výplňovou hmotou. Zub bol ošetrený výplňou z fotokompozitu. Dňa 22.07.2013 bol zub 46 ošetrený v anestézii, zo zuba bol odstránený nerv a do zuba bola vložená umŕtvujúca vložka a dočasná výplň. Dňa 30.07.2013 boli koreňové kanáliky zuba 46 zaplnené koreňovou hmotou a zub bol ošetrený definitívnou výplňou. Na zube 42 bol opakovane prečistený koreňový kanálik a následne bol zaplnený koreňovou hmotou a ošetrený definitívnou výplňou. Dňa 05.08.2013 bol extrahovaný zub 46. Dňa 30.08.2013 žalobkyňa navštívila zubnú ambulanciu ošetrujúceho lekára naposledy, vtedy bola vykonaná resekcia koreňového hrotu zuba 43. Zo záveru vyplynulo, že zo strany žalovaného došlo k porušeniu § 4 ods. 3 zák. č. 576/2004 Z.z., lebo neboli realizované RTG snímky po endodontickom ošetrení zubov dňa 05.01.2012, 24.09.2012, 07.11.2012, 07.01.2013 a 30.07.2013. Na základe Oznámenia Trnavského samosprávneho kraja zo dňa 19.11.2014 je zrejmé, že žalovanému bola uložená pokuta.

15. Z Odborného stanoviska k poskytovaniu zdravotnej starostlivosti žalobkyni K.. A. R.K. zo dňa 09.01.2014 pre ÚDZS vyplynulo, že protetické práce žalovaného nevidela, nemôže ich teda posúdiť. Vychádza z predpokladu, že žiadny stomatológ nevyhotoví krátke korunky. O tom, že boli vyhotovené dobre, svedčí aj počiatočná spokojnosť pacientky. V dokumentácii chýbajú RTG snímky, záznamy o stave parodontu a dentálnej hygiene pacientky. Parodontitída a nevyhovujúca dentálna hygiena mohli byť príčinou resorbcie kosti, retrakcie gingívy, následnej citlivosti krčkov a z toho vyplývajúcich ďalších ťažkostí. Bez chýbajúcich záznamov to nemôže zodpovedne potvrdiť.

16. Z listu zo dňa 05.11.2013 adresovaného žalobkyňou žalovanému súd zistil, že mu oznámila, že následkom ním poskytnutým zdravotných výkonov, ktoré nepovažuje za správne vykonané, si vytrpela veľké bolesti a poškodenie zdravia, Po konzultácii s iným stomatológom sa dozvedela, že mostíky sú krátke, krčky obnažené a zapálené. Žiadala úhradu sumy vo výške 6.200,- eur, ktorá bola odhadnutá na odstránenie príčin bolestí, doliečenie a opravu mostíkov. Ďalšou písomnou výzvou zo dňa 24.07.2014 žalobkyňa žiadala náhradu sumy 8.050,- eur (za liečbu chrupu), 450,- eur doplatok antibiotík a bolestné vo výške 10.000,- eur.

17. Zo znaleckého posudku č. 2/2015 vyhotoveného dňa 29.09.2015 K.. O. O. K. N.. z odboru: zdravotníctvo a farmácia, odbor: stomatológia, ktorý bol priložený k žalobe a vyhotovený na základe objednávky právneho zástupcu žalobkyne súd zistil, že znalec zodpovedal položené otázky nasledovne: Otázka č.1.: Prosím preveriť, či došlo zo strany ošetrujúceho lekára K.. C. J. k pochybeniu pri liečbe pacientky S. W. a ak áno, tak k akému. Na posúdenie znalcovi boli zaslané okrem písomnej zdravotnej dokumentácie z ošetrenia pacientky u K.. C. J. aj 2 rtg snímky vyhotovené u K.. K. D. - stomatológa po prevzatí stomatologickej starostlivosti pacientky, a to vstupný rtg snímok a konečný rtg snímok po komplexnej liečbe u stomatológa K.. K. D.. Zároveň objednávateľ posudku zabezpečil znalcovi nahliadnutie do RTG snímkov z ošetrenia pacientky u K.. C. J.. Na vstupnom rtg snímku je viditeľný nasledujúci stav: Zub č. 17 je viditeľná oslabená sklovina v krčkovej oblasti, ktorá môže spôsobovať zvýšenú citlivosť. Zub č. 12 nedokonalé endodontické ošetrenie, výplň koreňového kanálika nezasahuje až po apex. Zub č. 26 je pilier 6-členného mostíka bez endodontického ošetrenia s viditeľným sekundárnym kazom, ktorý môže byť príčinou bolesti. Zub č. 35 nedokonalé endodontické ošetrenie, kovový čap je zavedený mimo líniu koreňového kanálika, je vytvorená via falsa - bočná cesta a okolo koreňa je viditeľný nález v tvrdých tkanivách. Zub č. 33 nedokonalé endodontické ošetrenia. Zub č. 32 nedokonalé endodontické ošetrenie, sekundárny kaz pod korunkou. Zub č. 42 nedokonalé endodontické ošetrenie, sekundárny kaz pod korunkou. Zub č. 44 nedokonalé endodontické ošetrenie. Zub č. 45 nedokonalé endodontické ošetrenie, pod korunkou viditeľný sekundárny kaz a zápalové zmeny v tvrdých zubných tkanivách v okolí koreňa. Na základe zistení znalec konštatuje, že pri stomatologickom ošetrení došlo zo strany K.. J. k pochybeniu pri liečbe, ktoré si vyžadovalo následné opakované vyšetrenia, konzultácie a ošetrenia iným stomatológom - K.. K. D., ktorý musel protetickou prácou extrahovať 6 zubov pacientky. Otázka č.2.: Ak došlo k pochybeniu v postupe liečby u MUDr. Klampára, aké následky to spôsobilo na zdravotnom stave pacientky, tiež, či existuje priama príčinná súvislosť medzi pochybením ošetrujúceho lekára K.. C. J. a zdravotným stavom pacientky, ktorý nastal po stomatologickom ošetrení (následne 6 vytrhnutých zubov, dlhotrvajúce bolesti ako aj značné finančné náklady na následnú reparáciu chrupu). U pacientky mohli zuby so sekundárnymi kazmi, zuby nedostatočne endodonticky ošetrené, zuby endodonticky neošetrené a začlenené ako piliere pod fixnú protetickú prácu, zuby so zápalovými procesmi v okolí koreňov spôsobovať bolestivé stavy. Pacientku teda mohli dlhodobo trápiť bolesti a citlivosť zubov ako aj bolestivosť mäkkých tkanív. Znalec sa osobne kontaktoval s pacientkou

W. S. aj s K.. J.. K.. J. znalcovi pri osobnom rozhovore poskytol k nahliadnutiu zdravotnú dokumentáciu aj zvyšné intraorálne snímky na posúdenie priebehu liečby. Zo zdravotnej dokumentácie vyplýva, že pacientka opakovane navštívila K.. J. s bolesťou jednotlivých zubov a mäkkých tkanív a taktiež, že ich K.. J. riešil napr. devitalizáciou zubov, resekciou koreňového hrotu. Pacientka v osobnom rozhovore udávala vplyv bolesti zubov aj na jej celkový zdravotný stav. Znalcovi bol pri osobnom rozhovore poskytnutá lekárska správa od neurológa pacientky W. S., kde sa udáva ako diagnóza zápal nervus trigeminus, ktorý môže byť v príčinnej súvislosti s pochybením K.. J. pri stomatologických ošetreniach, ako suspektná diagnóza. Otázka č.3.: Či bol lekársky postup K.. J. pri liečbe „Lege artis“, v prípade ak nie v čom spočívala nesprávnosť postupu lekára a aký mal byť správny postup. Lekársky postup K.. J. pri liečbe pecientky W. S. nebol vykonaný „Lege artis“, nakoľko stav chrupu pacientky vyžadoval opakovane ošetrenia iným stomatológom. Zuby pribraté do veľkej protetickej práce mali byť správne endodonticky ošetrené - mali by byť ošetrené všetky koreňové kanáliky a koreňová výplň má siahať po koniec koreňového kanálika, zuby musia byť správne konzervačne ošetrené - nesmú sa nachádzať sekundárne kazy, kovové čapy, ktoré majú posilniť štruktúru zuba musia byť zavedené v línii koreňového kanálika. Otázka č.4.: Aké je bodové ohodnotenie bolesti v prípade pacientky W. S.? Podľa vyhlášky (položka 290) je strata 3 a viac zubov 40-250 bodov, v prípade pani Rybárovej na základe komplikácii a potrebe ďalšieho ošetrenia znalec hodnotí bolestné na 140 bodov.

18. Z Vyúčtovania znalečného zo dňa 18.06.2015 súd zistil, že znalec účtoval za znalecký posudok sumu 500,- eur a dňa 26.02.2015 za odborné stanovisko - posúdenie vzoriek sumu 160,- eur. Písomným podaním doručeným súdu dňa 21.06.2018 znalec doplnil, že posudok bol vyhotovený ešte pred účinnosťou nového CSP, na záveroch trvá a pripája aj doložku o tom, že si je vedomý následkov vedome nepravdivého posudku.

19. Intervenient na strane žalovaného doručil dňa 30.11.2017 vyjadrenie, v ktorom uviedol, že má za to, že predložený súkromný znalecký posudok nijakým spôsobom nepreukazuje, že by žalovaný zodpovedal za akúkoľvek škodu na zdraví spôsobenú žalobkyni. Predložený súkromný znalecký posudok je nepreskúmateľný i z dôvodu absencie základných náležitostí, ktoré má znalecký posudok obsahovať. Intervenient má za to, že pre objektívne posúdenie uplatneného nároku by bolo vhodné, aby súd do konania ustanovil znalca z odboru stomatológia za účelom posúdenia, či žalobkyni vznikla škoda na zdraví a či bola v príčinnej súvislosti s nacementovaním mostíka z keramiky v hornej čeľusti žalobkyne dňa 23.1.2009 a v dolnej čeľusti dňa 12.02.2010 a 01.04.2010 žalovaným. V prípade, že súd má za to, že ustanovenie znalca do konania nie je dôvodné a v konaní vypočuje len znalca K.. O. K. N.. navrhuje, aby bola vypočutá i K.. A. R., ktorá vypracovala odborné stanovisko pre ÚDZS a výsluch žalovaného.

20. Žalovaný dňa 11.12.2017 doručil súdu vyjadrenie prostredníctvom právneho zástupcu, v ktorom uviedol, že predložený znalecký posudok č. 2/2015 považuje za nezákonný a nepreskúmateľný, neobsahuje všetky zákonom stanovené náležitosti, aby vôbec išlo o znalecký posudok a neobsahuje ani vyhlásenie znalca, požadované Civilným sporovým poriadkom na to, aby mohlo ísť o súkromný znalecký posudok. Znalec K.. O. O. K., N.. zjavne nezákonne vyhotovil dva, obsahovo odlišné, znalecké posudky č. 2/2015 v tejto veci a to znalecký posudok č. 2/2015 zo dňa 16.06.2015 vo veci „zanedbania zdravotnej starostlivosti (počet strán 6, prílohy 10, počet odovzdaných vyhotovení: 2), ktorý je podaný na základe vyžiadania právneho zástupcu žalobkyne zo dňa 22.01.2015 a obsahovo čiastočne odlišný a znalecký posudok č. 2/2015 zo dňa 29.09.2015 v tej istej veci „zanedbania zdravotnej starostlivosti" (počet strán 6, ale počet príloh 14a počet odovzdaných vyhotovení: 3), ktorý je taktiež podaný na základe vyžiadania právneho zástupcu žalobkyne zo dňa 22.01.2015. Takýto postup znalca je nezákonný, nezlučiteľný so zákonom č. 382/2004 Z. z, o znalcoch a tlmočníkoch a Vyhláškou 490/2004 Z. z, ktorou sa tento zákon vykonáva. Znalec ani v jednom znaleckom posudku neuvádza, ktoré zuby ošetroval žalobkyni žalovaný, a ktoré naopak neošetroval, i keď je zrejmé, že znalec hodnotí aj stav zubov a z nich robí závery, ktoré vôbec neboli a ani nemohli byť predmetom zdravotnej starostlivosti žalovaným v posudzovanom období. znalec ignoroval, že už žalovaný zistil u žalobkyne taký stav (nebolo možné už zuby endodonticky ošetriť) a odporučil už žalovaný extrakciu 6 zubov a zhotovenie snímacej náhrady, znalec to nezohľadnil a posudok sa snažil podať tak, ako by následkom nejakého (nedefinovaného) nesprávneho postupu žalovaného (až potom) muselo byť' 6 zubov vytrhnutých. Žalobkyňa nemá voči žalobcovi právo na preplatenie ošetrenia a liečenia u K.. K. D., pretože tu neexistuje jednak príčinná súvislosť a nejde ani o škodu. Žalobkyňa mala nárok na bezplatnú snímaciu náhradu (hradenú zdravotnou poisťovňou), žalovaný nemôže nijak zodpovedať za to, že žalobkyňa sa rozhodla pre na trhu najdrahší spôsob fixnej náhrady - implantáty. Bol to dôsledok zvýšených nárokov žalobkyne a jej dobrovoľné rozhodnutie.

Žalobkyňa nemôže požadovať vrátenie 3.736,22 eur, pretože uplynulo viac ako 5 rokov od ich zaplatenia a podaním žaloby, pričom preklúzia práv z vád tovaru alebo služby je 24 mesiacov od ich poskytnutia. Účelne vynaložené náklady, spojené s liečením, t.j. ošetrením u žalovaného, boli vynaložené viac ako 3 roky pred podaním žaloby. Nárok je jednak prekludovaný a aj premlčaný, ak by existoval. Právo z vád služby/tovaru možno na súde uplatniť len do 24 mesiacov od dodania, ktoré bolo v priebehu rokov 2008 - 2009 a 2010. Cena 8.050,- eur nebola za liečebné zákroky - išlo v prevažnej miere o náklady na zhotovenie implantátov - teda fixných náhrad, namiesto snímateľných náhrad, ktorých zhotovenie po vytrhnutí zubov navrhoval žalovaný. Účelne vynaložené náklady spojené s liečením - následným liečením a reparáciou chrupu u K.. K. D.H. vo výške 8.050,- eur nie sú v príčinnej súvislosti so žiadnou činnosťou žalovaného. V roku 2014 - K.. D. odstránil pôvodné mostíky, ani jeden znalec ich nevidel, nemôže nik tvrdiť, že bol môstik krátky - chybný. Na 4. snímke - 1. vstupnej od K.. D. - sú už druhé keramické náhrady - tie dokazujú, že žalobca ošetril zub 11 lege artis - a táto snímka nič neumožňuje zistiť o tých prvých náhradách. K.. K. posudzuje snímky z roku 2014, t. j. 5 rokov od ošetrenia z 2009, pričom tieto snímky k roku 2009 -2013 nič nezobrazujú, v akom stave prišla žalobkyňa ku žalovanému a aký stav ošetroval žalovaný.

21. Na pojednávaní dňa 18.12.2017 bol vypočutý znalec K.. O. O. K., N.., ktorý uviedol, že trvá na svojich záveroch svojho posudku, lebo vychádzal z dokumentácie, ktorá mu bola poskytnutá od obidvoch strán. Nemôžem hodnotiť zdravotný stav celkovo, zameral sa len na oblasť stomatológie a hodnotí výkon lekárskych postupov žalovaného ako nedostatočné a zotrváva na tom, že pochybil zo stomatologického hľadiska. Poukazujem na snímok čl. 45 čo je rtg. snímka vyhotovené K.. D.Ž. (pozn. súdu snímka v spise na č.l. 220) pri vstupnej prehliadke, keď ju začal liečiť a poukazuje na červené šípky, kt. smerujú na miesta a zuby kde boli nasadené korunky a hodnotí to ako nesprávne vykonaný zdravotnícky výkon, lebo korunky nezodpovedajú vyhotovením, a niektoré korunky, napr. zub 17, korunka anatomicky nie je urobená, zub č. 12, kde korunka je nasadená na zub, ktorý nemá správne endodondické ošetrenie (ošetrenie koreňového kanálika), zub 23 je vidno zubný kaz pod korunkou, o ktorom môžeme predpokladať, že vznikol po nasadení korunky, zub 26, kde korunka nie je anatomicky správne urobená. Bifurkácia (miesto medzi koreňmi), je vidno, že je tam zápal, ktorý je dosť rozsiahly, podľa záznamu z preventívnej prehliadky môže žalovaný preukazovať, že ten zápal tam nebol. Zub 35, kde je nesprávne ošetrené koreňový kanálik, čap je mimo osy zuba, čo je nesprávne. Zároveň zápal v kosti v okolí čapu. To je dôkaz, že tento zub nemal byť použitý ako pilier pre náhradu. Bolesti sa môžu vyskytnúť aj po čase, choroby ďasien, ako aj v tomto prípade, sa zvyknú prejaviť aj neskôr, odstupom času. Niektoré zuby neboli vhodné na to, aby boli ošetrené násadkami, ako v danom prípade. Zub 33 endodonticky tiež nie je vyhovujúci, zub 32 to isté, zub 42 to isté, zub 43, zub 44 a 45. Tieto zuby neboli v stave na korunky a mostíky. Na otázku, či je priama príčinná súvislosť medzi stomatologický ošetrením zo strany žalovaného a stomatologickými dôsledkami vzniknutých z týchto ošetrení, ktoré si vyžadovali opakované následné ošetrenia u iného stomatológa u K.. D., uviedol: áno. Vyžiadal si snímky, aby vedel posúdiť, či nedošlo ku skresleniu toho stavu. Je dôležité vychádzať zo snímku, ktorý predchádza ako posledný k tomu ako pacient ide na ošetrenie k inému lekárovi, aby bolo zrejmé, že nedošlo k ošetreniu medzičasom niekým iným. Dospel k tomu, že tie snímky nasvedčujú tomu, čo uviedol v znaleckom posudku, pred začatím liečby u K.. D.. Na otázku koľko v tejto veci vyhotovil posudkov uviedol, že tento jeden číslo 2/2015. Znalcovi bola predložená strana č.l. 36 a strana ZP zo dňa 16.06.2015, ktorú predložil PZ ŽV ako súčasť vyjadrenia zo dňa 07.12.2017, na čo reagoval - odpovede (závery) sú rovnaké, pokiaľ zadávateľ otázky zmenil, ale nemalo to vplyv na jeho záver tak nevidel dôvod, prečo by zmenenú otázku do posudku nezačlenil. Na otázku, či vie povedať, že sa u žalobkyne prejavili stomatologické obtiaže a aké konkrétne a v ktorom čase, uviedol, že odpovedal na otázky, ktoré mu boli zadané, nerobil pacientke vyšetrenie, ani to nie je jeho úloha. Nezisťoval čas výkonov žalovaného, ale vplyv na výsledok protetickej práce to nemá. Pokiaľ ten zub nie je správne ošetrený nezáleží na tom, kedy k tomu došlo presne, lebo povinnosťou lekára bolo upraviť zub tak, aby bol vhodný ako pilier, čo sa v danom prípade nestalo. Bolesť je až sekundárny následok toho, že mohli vzniknúť zápaly. Na otázku, ako zistil, že ten ktorý konkrétny zub nebol správne endodonticky ošetrený pred nasadením mostíka s prihliadnutím na to, že neskúmal čas nasadenia korunky, znalec uviedol, že je rozdiel medzi korunkou a protetickou prácou (mostíkom), korunka sa používa na jednotlivý zub, kde mostík sa nasadzuje na viac zubov a mostík kryje nedostatkov viac ako korunka, pri ktorej treba postupovať z väčšou odbornou starostlivosťou. Poukázal na niekoľko aspektov: 1. pokiaľ piliere neboli vhodné, čo lekár vidí pri správnom ošetrení, bolo potrebné zvoliť iný postup a nie nasadiť mostíky, tak ako boli. 2. navrhnutie samotnej práce aj laboratórnej (samotné vyhotovenie mostíka), a to je vidieť na snímke, že ide o rozsiahli mostík (horná 17 a 26) výrobnú nepresnosť musí lekár skontrolovať a ak nesedí, tento mostík nemal byť nasadený. 3. ak je

bolestivé mäkké tkanivo ako ochorenie môže to byť následok protetickej práce, aj keď v medicíne nič nie je 100%, preto bolesti nemuseli byť zapríčinené výlučne nedostatkami zo stranami žalovaného, ale je to najpravdepodobnejšie, povedal by na 95%. 4. na otázku, ako to zistil, nie je potrebné zisťovať konkrétne časy, lebo dokumentácia a snímky obsahujú dostatočných počet dôvodov a dôkazov na závery, ktoré uviedol. 5. porovnaním snímok na strane 45-46, t.j. 45 pred ošetrením K.. D. a 46 po ošetrení K.. D. je zjavné, že tá korunka a mostík, čo pokračuje nebol správne vyhotovený. Ide o zub č. 35.

22. Na pojednávaní dňa 18.12.2017 právny zástupca žalovaného k vznesenej námietke premlčania doplnil, že uplatnené bolestné vo výške 4.616,- eur ak vzniklo, je premlčané. Pretože bolestné sa nepremlčuje až po ustálení zdravotného stavu ako je tomu pri nárokoch pri sťažení spoločenského uplatnenia, ale premlčuje sa v subjektívnej 2 ročnej lehote, odkedy sa poškodený o škode dozvedel a kto za ňu zodpovedá. V spise súdu sa nachádza list podpísaný žalobkyňou, zo dňa 05.11.2013 (čl. 91) z ktorého je preukázané, že najneskôr tento deň žalobkyňa vedela o údajnej škode na zdraví a o tom, kto za ňu zodpovedá, ak nejaká škoda vznikla. Čo sa týka nároku na ušlý zisk resp. ušlú mzdu tento nie je preukázaný. Nárok na zaplatenie 3.736,22 eur za účelne vynaložené náklady za ošetrenie je prekludovaný. Ak by takýto nárok vznikol, pričom odplatu vo výške 8.050,- eur, ktorú zaplatila údajne žalobkyňa K.. D. vôbec nesúvisia s poskytnutím zdravotnej starostlivosti žalovaným.

23. Žalovaný doručil dňa 11.06.2018 vyjadrenie prostredníctvom právneho zástupcu, v ktorom uviedol, že predkladá súkromný znalecký posudok č. 02/2018 zo dňa 12.02.2018 vypracovaný znalcom K.. S. I., N.., ktorý preukazuje, že v ostatných lokalizáciách nie sú pozorovateľné žiadne viditeľné periapikálne prejasnenia vo forme periapikálnej parodontitídy. Marginálne časti koruniek kopírujú obrysy radixov (správne vyhotovené korunky). Marginálne časti koruniek kopírujú obrysy radixov, teda je vyvrátený názor znalca Manesha, že endodonticky ošetrené zuby vykazovali znaky zápalového ochorenia. (str. 7, ods. 3 posledná veta znaleckého posudku č. 02/2018 zo dňa 12.02.2018). Žalovaný ponechal zuby vitálne (str. 7 posledný odsek znaleckého posudku č. 02/2018 zo dňa 12.02.2018 - vitálny pilierový zub môže odumrieť aj bez symptómov - môže odumrieť sám od seba). Mostík sa nemohol zmeniť, zmenilo sa ďasno. Keramika nemá vplyv na živé tkanivo.

24. Zo súkromného znaleckého posudku č. 02/2018 vypracovaného K.. S. I., N.. dňa 12.02.2018 súd zistil, že znalec zodpovedal položené otázky nasledovne: 1) Je možné, aby kovokeramická fixná náhrada po dva a pol rokoch užívania zmenila tvar a veľkosť, keď pri nasadení pacientka potvrdila estetickú a funkčnú nezávadnosť náhrady a po jednom roku si vyžiadala zhotovenie náhrad aj v sánke? Odpoveď: Neviem posúdiť dôvod tejto otázky, ale môžem odpovedať, že žiadna kovokeramická fixná náhrada nemôže v priebehu používania zmeniť tvar ani veľkosť". S výnimkou úrazu a mechanického poškodenia keramiky jednotlivých zubov - odlupovanie keramiky. 2) Mohla parodontitída deštruovať marginálnu gingivu, spôsobiť odhalenie pilierových zubov a následne atakovať pulpu vitálnych zubov? Odpoveď: Parodontitída je deštruktívne zápalové ochorenie závesného aparátu zubov - gingíva (ďasno), periodoncium (priestor medzi koreňom a alveolárnou kosťou), cement (tvrdé tkanivo koreňa zuba), alveolárna kosť (kosť zubného lôžka). Príčinou sú mikroorganizmy. Pri postupnom ústupe marginálnej alveolárnej kosti ustupuje aj marginálna gingiva. V akútnom štádiu ochorenia je výrazným prejavom aj zápal gingívy v postihnutej oblasti. Výrazný a rozsiahly parodontitický proces uvoľňuje zub v lôžku. V neskoršom štádiu môže ohroziť aj vitalitu zuba vo forme pulpitídy. Týmto prejavom hovoríme pulpo-parodontálny proces. Posledný rtg snímok z januára roku 2012 (Fotodokumentácia obr.3) ukazuje možný parodontálny proces len v oblasti zuba 46 - 45, čoho dôsledkom mohlo byt' odhalenie krčka zuba 45. Deštrukciu marginálnej gingívy nemusí spôsobiť len parodontálny proces. Tiež nesprávna technika čistenia zubov, zápalové procesy na gingíve spôsobené dráždením zubným kameňom, korunkami, chemickými látkami, fyzikálnymi procesmi atď., spôsobujú postupný ústup gingívy. Ako ustúpila gingíva u pacientky a čo ju spôsobilo sa neviem vyjadriť, pretože som pacientku nevidel a z rtg snímky sa to vyčítať nedá. 3) Čo u pacientky spôsobilo nástup a zhoršenie parodontitídy? Odpoveď: K tejto otázke sa neviem vyjadriť, pretože na poslednej rtg snímke - OPG z 31.01.2012 (Fotodokumentácia obr.3) nie sú pozorovateľné žiadne výrazné parodontitické zmeny, v zdravotnej dokumentácii nie je žiadna zmienka o parodontitíde a ja som nemal možnosť pacientku vidieť, ani vyšetriť. Parodontitický proces sa vyšetruje na základe rtg snímky v korelácií s vyšetrením jednotlivých zubov. Aj možný parodontálny proces v oblasti zubov 46 - 45 je možné exaktne diagnostikovať až po vyšetrení v ústnej dutine. Nedá sa to len z rtg snímky. 4) Čo bolo príčinou potreby extrakcie zubov pacientky a kedy táto potreba nastala? V zdravotnej dokumentácii je zmienka o nasledovných extrakciách zubov: V 1996 extrakcia 28 s dg: parodontálny absces. V 2010 extrakcia 31 a 41 - bez indikácie. S veľkou pravdepodobnosťou pre parodontálny

proces. V 2013 extrakcia 46 bez indikácie. V zdravotnom zázname sú zápisy z extirpácie zubnej drene a vyhotovenia koreňovej výplne a za necelý týždeň extrakcia. Pravdepodobne išlo o neustále bolesti tohto zuba aj napriek liečbe. V zdravotnej dokumentácii od K.. D. sú v zázname extrakcie zubov 35 a 45 - bez dg. a indikácie (2013) a tiež extrakcie zubov 32 a 42 bez dg. a indikácie (2014). V tomto zdravotnom zázname je len zmienka o pretrvávajúcej bolesti dolnej čeľusti - bez udania charakteru a lokalizácie bolesti (05.11.2013). Exaktne sa vyjadriť, čo bolo príčinou extrakcie zubov (len zo zdravotnej dokumentácie), neviem.

25. Žalobkyňa doručila dňa 06.09.2018 vyjadrenie prostredníctvom právneho zástupcu v ktorom doručila stanovisko k znaleckému posudku č. 02/2018 K.. S. I., N.. ako aj k stanovisku žalovaného a intervenienta k predmetnému znaleckému posudku s tým, že odpovede znalca na otázky sú neurčité, vyhýbavé, abstraktné a miestami znalec otvorene priznáva že citujem: „neviem posúdiť", „neviem sa vyjadriť", „neviem sa vyjadriť pretože", „čo bolo príčinou .... neviem..." a nemá preto vo vzťahu k sporu žiadnu výpovednú hodnotu.

26. Žalovaný reagoval dňa 14.11.2018 a doručil súdu vyjadrenie prostredníctvom svojho právneho zástupcu, poukázal na ustanovenia § 646, § 649, § 654 a § 655 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Uplatnenie práv, ako to vyžaduje zákon, žalobkyňa neuskutočnila u žalovaného. Okrem toho, ak by poskytnutie zdravotnej starostlivosti, ktoré si žalobkyňa ako samoplatca vyžiadala u K.. D., bolo nevyhnutné a potrebné v danom rozsahu, tak taká zdravotná starostlivosť by žalobkyni (resp. poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti) musela byť hradená zo systému zdravotného poistenia podľa zákona č. 580/2004 Z.z. o zdravotnom poistení. Tento zákon predstavuje prekážku, aby nárok žalobkyne na údajnú náhradu škody vo výške nákladov na zdravotnú starostlivosť vynaloženú u K.. D. mohol byť zákonne uplatnený žalobkyňou voči žalovanému. Žalovaný poskytol zdravotnú starostlivosť správne, žalobkyňa v dvojročnej lehote ani v trojmesačnej lehote nevytkla žiadnu vadu služby ani výrobku žalovanému. Neexistuje tu žiadna príčinná súvislosť. Nie je v príčinnej súvislosti so žiadnym postupom žalovaného, že sa žalobkyňa rozhodla pre iný druh zubnej náhrady, namiesto bežnej snímateľnej sa rozhodla pre finančne náročné riešenie implantátmi. Poukazuje na ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a dovoláva sa ochrany dobrých mravov, pretože priznanie tohto nároku súdom by prinieslo rozvrat systému verejného zdravotného poistenia, pacient by mimo tohto systému dohodol s poskytovateľom zdravotnej starostlivosti teoreticky akúkoľvek zmluvnú cenu zákroku a následne túto vymáhal voči zdravotnej poisťovni ako nutnú a nevyhnutnú zdravotnú starostlivosť. Vyslúchnutý K.. O. O. K., N. nevzal do úvahy reálny časový priebeh jednotlivých ošetrení u žalovaného ani základný stav chrupu žalobkyne, s ktorým žalovaný do zdravotnej starostlivosti žalobkyňu prevzal a jeho závery ako znalca sú preto chybné. Žalovaný žiadnu zdravotnú starostlivosť žalobkyne nezanedbal a dôkazom nezanedbania je znalecký posudok č. 02/2018 zo dňa 12.02.2018 vypracovaný znalcom K.. S. I., N..

27. Na pojednávaní dňa 15.04.2019 bola vypočutá žalobkyňa, ktoré uviedla, že po výmene mostíka už žalovaného (horného) nastalo pálenie, ktoré začalo približne pol roka po nasadení horného mostíka. Išlo o nasadenie keramických mostíkov na základe odporúčania žalovaného. Žalovaný povedal, že je potrebné vytrhnúť dva zdravé zuby, dolné, čomu som sa podrobila v roku 2010 (február) a vtedy som žalovaného upozornila na obnažené krčky nad horným mostíkom, pričom žalovaný uviedol, že to potrebuje čas a pálenie zmizne. Po 6 týždňoch po vytrhnutí zubov boli nasadené aj dolné mostíky, ale nastala citlivosť zubov najmä 3 a 4, ktorá sa stupňovala tak, že nemohla jesť, lebo tlak spôsoboval neúnosnú bolesť. Žalovaný sa vyjadril, že mostík sadá a aj miesto po vytrhnutí zubu je citlivé a preto to potrebuje čas. Koncom roka 2010 som začala byť malátna a mala som aj bolesti kĺbov, bolesť zubov pretrvávala, žalovaný konštatoval kaz pod mostíkom a bolo potrebné vybrať nerv v 1 hore, čo žalovaný uskutočňoval postupne a začal zub umŕtvovať. V tomto období som mala pocit, že pod spodnými mostíkmi sa mi zuby kazia, ale žalovaný tvrdil, že nie. V danom období bola v pracovnom pomere, ale 7.11.2011 skolabovala, pričom v nemocnici nezistili iné zdravotné problémy, má za to, že išlo o kolaps s následkom zápalu a bolesti zubov. Žalovaný tvrdil, že malátnosť a bolesť kĺbov, že nesúvisia so zubami. Noc, čo noc nespala, tak na odporúčanie išla k doktorovi do Bratislavy, ale nemá o tom doklad a tam sa dozvedela, že bude mať veľké problémy, mostíky musia ísť dole. Podala sťažnosť na ÚDZS. Dňa 31.01.2012 ju kontaktoval žalovaný s tým, že boli za ním pracovníci z úradu, chce sa s ňou dohodnúť a že jej dá do poriadku chrup. Dňa 31.01.2012 jej bola urobená snímka celého chrupu, ale žalovaný nepovedal, že čo sa zistilo. Opravoval jej 2 zuby asi 7 a 8 hore a vymenil strednú časť horného mostíka, ktorý pokrýval asi 5 zubov. Na dolnom mostíku použil akési lepidlo, ktoré malo zabrániť citlivosti krčkov. Po 10 mesiacoch v 11/2012 vymenil strednú časť dolného mostíka, ale zuby ostali citlivé

a bolesti pretrvávali. V 2/2013 sa opäť obrátila na ÚDZS, lebo žalovaný nesplnil, čo sľúbil a problémy pretrvávali. Odpoveď poslal K.. C.. Bolo odporúčané, aby sa obrátila na zdravotnú poisťovňu, kde by mi odporučili iného lekára. V zdravotnej poisťovni som hovorila s K.. B., ktorá ale odporučila, aby problémy so zubami riešil ten lekár, ktorý nasadzoval mostíky. Mala som problém nájsť iného zubára, lebo zuby boli v zlom stave a nechceli do toho ísť. Tak opäť navštívila žalovaného, ktorý ju poslal za K.. J. (neurológ) s podozrením na nádor na mozgu, ale z CT sa uvedené nepreukázalo. V 7/2013 bola objednaná k žalovanému, ale ešte pred termínom bola už zúfalá od bolesti, že navštívila zastupujúcu A.. W., ktorá zastupovala v neprítomnosti žalovaného. Táto urobila snímok a nasadila antibiotiká pre pretrvávajúci zápal. Po kontrole jej antibiotiká zosilnila, lebo nedošlo k zlepšeniu. Koncom 7/2013 už navštívila žalovaného, ktorý chcel vybrať nerv z posledného zuba dole, myslí že 8, ale napokon jej ho vytrhol. Následne žalovaný odporučil resekciu 2 a 3 dole vpravo, čo sa uskutočnilo 30.8.2013, kedy jej bola urobená snímka. Kontrolná snímka sa urobila 04.09.2013, žalovaný jej nepovedal, čo sa deje, ale videla, že sa tvári akoby tam bol problém. Bolesti neustále pretrvávali a 17.09.2013 tam bola opäť, lebo ranu po resekcii mala zapálenú, žalovaný sa vyjadril, že nevie už čo má so ňou robiť. Plakala a mala aj teplotu, žalovaný jej odporučil prerušenie trojklaného nervu, ale ona sa zhrozila. Následne jej na chirurgii dali antibiotiká, ktoré aj vybrala a v tomto čase jej známa odporučila K.. D. I.., ktorý jej urobil snímky a zostal zhrozený. Odporučil ju k jeho synovi K.. D. K.., ktorý sa jej ujal a je jej ošetrujúcim lekárom doteraz. U doktora D. sa dozvedela, že viacero zubov musí ísť von. K následnému ošetreniu zubov bude vypovedať K.. D., ktorého navrhli. Tie zuby, ktoré jej musel vytrhnúť boli popraskané a viackrát ošetrované žalovaným. Častokrát tam musela byť dlho, kým jej ich vybral. K žalovanému už potom viac nešla, lebo sa dozvedela, že ju ohovára, lebo jej nič nie je. Na otázku, aký zásah do súkromia života predstavovali problémy so zubami, ktoré mala, uviedla, že zasiahol veľmi veľa, s manželom chodili na rehabilitácie, dovolenky, kultúrne podujatia, koncerty, ale odkedy mala problém so zubami nikam nemohli ísť, mala bolesti, bola opuchnutá a niekedy nemohla ani ústa poriadne otvoriť. Nemohla ani pracovať v takom rozsahu ako predtým, obmedzilo ju to v zástupoch na smenách na poliklinike kde pracovala a pracuje doteraz a nemohla prijať ponuku stať sa vedúcou sestrou v domove dôchodcov (Alzheimer center) za 1.500,- eur mesačne, lebo koľkokrát od bolesti ani na počítač nevidela. Odkedy bola u A.. D. tam, kde jej zuby opravoval, nemala ani raz zápal a nie je pravdou, že by si implantáty dala robiť navyše, lebo práve tie implantáty jej držia mostíky. Na otázku či jej žalovaný odporučil vytrhnúť nejaké zuby, kedy a ktoré, vypovedala, že odporučil dolnú 8 vpravo, ale žiaden ďalší zub neodporučil vytrhnúť a tvrdil, že zuby sú v poriadku. Na otázku okrem ňou uvádzaných zdravotných problémov týkajúcich sa zubov v období 2010 až 2014, akými zdravotnými problémami trpela, uviedla, že 30 rokov nebývala chorá, ale odkedy jej žalovaný robil mostíky to boli virózy, herpesy, zápal pľúc, zápal kĺbov, zhoršili sa jej pečeňové (hepatálne) testy a krvný obraz. Na otázku kedy skončili zdravotné problémy, čo sa týka bolesti zubov, vypovedala, že potom ako jej K.. D. nasadil mostík dole, ešte pretrvávala bolesť 2 (nie som si istá, či to bola 2 alebo 3) dole. Musel jej teda mostík dať dole a zub vytrhnúť išlo o zuby, ktoré resekoval žalovaný. Bolesti definitívne skončili v roku 2015, keď jej vytrhol posledný zub na ktorom pociťovala bolesti a problémy z čias keď ju ošetroval žalovaný. Lieky, prípadne liečivá užívala od 2009 do 2014 len tie, čo jej odporučil žalovaný a lieky na tlak.

28. Z nálezu diabetologického vyšetrenia (prvého) žalobkyne zo dňa 18.04.2016 je zrejmé, že žalobkyni bolo diagnostikované ochorenie - diabetes mellitus typ 2 (od r. 2012) - uspokojivo kompenzované diétou.

29. Žalobkyňa do spisu predložila zoznam lekárskych výkonov, ktoré eviduje zdravotná poisťovňa od 01.02.2010 do 17.09.2013 (pozn. súdu č.l. 353 - 373), záznam pokračuje od 08.01.2014 do 24.09.2014 (na č.l. 477 - 483). Za rok 2009 predložila záznamy od 15.01.2009 až 28.09.2009 (č.l. 484 - 486). Neskôr doložila záznamy od 01.10.2013 do 08.01.2014 (č.l. 575).

30. Zo znaleckého posudku č. 7/2019 K.. S. I., N.. , ktorý predložil žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu súd ako súčasť podania, ktoré bolo doručené tunajšiemu súdu dňa 16.09.2019, a z ktorého súd zistil, že bol zadaný žalovaným a znalec zodpovedal položené otázky nasledovne: Bol môj postup pri zhotovovaní fixnej keramickej náhrady 15.01.2009 a 04.02.2010 odborne správny? Odpoveď: Indikácia na vyhotovenie hornej a dolných fixných náhrad bola štandardná. Proces vyhotovovania týchto náhrad posudzujem len na základe zdravotnej stomatologickej dokumentácie. Postup vyhotovovania podľa tejto dokumentácie bol taktiež štandardný. Ošetrujúci lekár sa snažil ponechať pilierové zuby (zuby ktoré držia fixnú protetickú prácu) vitálne. Výsledok vyhotovenia protetických prác posudzujem zas len na základe dodaných rtg. snímkov. Tento stav je popísaný v predchádzajúcom znaleckom posudku č. 2/2018 (Podľa rtg. snímky, vyhotovenej pod dvoch rokoch od výroby mostíkov - OPG z 31.01.2012

(Fotodokumentácia obr.3 - Znalecký posudok 2/2018) môžem konštatovať, že v oblasti 46 - 45 z distálnej strany je pozorovateľné zatienenie čo môže poukazovať na parodontálny proces. V ostatných lokalizáciách nie sú pozorovateľné žiadne viditeľné periapikálne prejasnenia vo forme periapikálnej parodontitídy. Marginálna kosť s výnimkou zuba 45 nevykazuje žiadne výrazné parodontitické zmeny. Marginálne časti koruniek kopírujú obrysy radixov). Zhotovenie a výzor fixných náhrad v ústnej dutine, ako aj stav okrajového ďasna okolo pilierových zubov posúdiť neviem, pretože som práce nevidel a ani vidieť nebudem - v súčasnosti už pacientka má v ústach iné protetické práce. Od januára 2012 boli postupne riešené zápalové postihnutia zubnej drene v zuboch 12, 33, 32, 46 a 43. Zub 43 bol liečený koreňovou výplňou opakovane a taktiež resekciou koreňového hrotu. Popísané komplikácie (detailne sú popísané v znaleckom posudku 2/2018) sú v stomatologickej praxi bežné a riešia sa konzervatívnym spôsobom - odstránením drene a vyplnením koreňového kanálika, a taktiež pri pretrvávajúcich ťažkostiach chirurgickým spôsobom - resekciou koreňového hrotu alebo extrakciou zuba. To všetko bolo podľa dokumentácie zo strany ošetrujúceho lekára postupne vykonávané. Takže na základe dodaných stomatologických záznamov a rtg. snímok môžem len konštatovať, že postup vyhotovovania bol lege artis a na rtg. OPG snímke z 31.01.2012 (cca 2 roky po vyhotovení náhrad) nie sú pozorovateľné výrazné kostné zápalové reakcie v oblasti okrajovej kosti zubov ani pod koreňmi zubov. Otázka: Mohol som spôsobiť žalobkyni všetky ochorenia, ktoré uvádza vo svojom podaní? Ošetrovanie chrupu, jednotlivých zubov, výroba protetických náhrad, resekcia koreňových hrotov atď. nemá príčinnú súvislosť so vznikom ochorení ako diabetes mellitus, virózy, infekcie spôsobené EBV alebo Cytomegalovírom, zápal pľúc, endokrinologické ochorenia štítnej žľazy. Cytomegalovírus (CMV) aj Epstein-Barrovej vírus (EBV) sú vírusy spadajúce pod herpesvírusy. CMV je vírus patriaci do skupiny herpes vírusov a prenáša sa priamym kontaktom telesných tekutín a pohlavným stykom. CMV môže byť nájdený skoro vo všetkých orgánoch ľudského tela a tiež v telesných tekutinách. Infekcia CMV nemusí mať vôbec žiadne príznaky, alebo z druhej strany môže spôsobovať veľmi vážne problémy u ľudí s zoslabeným imunitným systémom. CMV je extrémne rozšírený organizmus, odhaduje sa, že až 70 % dospelej populácie USA a Európy ním bolo nainfikovaných počas svojho života. U ľudí s oslabeným imunitným systémom môže CMV spôsobovať vážne problémy a potencionálne život ohrozujúce choroby. Môže sa vyvinúť zápal pľúc, zápal pečene (hepatitis), mozgu (encephalitis), pažeráku (esophatis), hrubého čreva (coltis), a očného pozadia (retinitis). EBV - Epstein Barrovej vírus, alebo infekčná mononukleóza je mierne prebiehajúce ochorenie lymfatického tkaniva vyvolávané Epsteinovým-Barrovým vírusom, ktoré sa objavuje prevažne u starších detí a mladých dospelých. V dospelom veku má za sebou infekciu Epsteinovým-Barrovým vírusom takmer každý dospelý človek. Vírus sa prenáša hlavne orálne. Počas akútnej fázy ochorenia, ako aj niekoľko mesiacov potom sa vírus vylučuje (sliny), čiže vzniká nebezpečenstvo nákazy pre neimúnne osoby. Vírus sa prenáša hlavne orálne, čiže ústami - slinami. Z toho pochádza aj označenie ”kissing disease”. Zápalové ochorenia v čeľustných kostiach pod koreňmi zubov alebo ťažká parodontitída môžu spôsobovať zhoršenie už prebiehajúcich ochorení ako je diabetes mellitus, zápalové ochorenia kĺbov, obličiek, ischemickú chorobu srdca. Stomatologickým ošetrovaním je možné aktivovať vírus herpes simplex, ktorý sa prejaví na koži okolia úst a pier príp. na slizniciach ústnej dutiny. Tento stav je častý.

Dlhodobé bolesti v ústnej dutie bez zjavnej príčiny bývajú často označované ako neuralgia trojklanného nervu. Táto diagnóza je však diagnóza neurologická a vyžaduje dôkladnú neurologickú diagnostiku často s nejasným výsledkom. Na druhej strane dlhodobé bolesti v oblasti čeľustí a tváre môžu byť spôsobené okrem zubov aj inými ťažkosťami zo strany čeľustného kĺbu, čeľustných svalov a šliach, krčnej chrbtice, zvýšeného svalového napitia, cievnych porúch atď. Teda, je veľmi nepravdepodobné, že ošetrujúci stomatológ K.. C. J. spôsobil p. S. W. svojou odbornou činnosťou v rokoch 2009, 2010 a 2012 menované chorobné stavy.

31. Podaním, ktoré bolo doručené tunajšiemu súdu dňa 25.09.2019 právny zástupca žalobkyne doručil vyjadrenie a uviedol, že žalovaný sa odvoláva na vyjadrenie súdneho znalca K.. S. I., podľa ktorého „popísané komplikácie sú v stomatologickej praxi bežné a riešia sa konzervatívnym spôsobom - odstránením drene a vyplnením koreňového kanálika atď.“. Žalobkyňa poukázala na znalecký posudok K.. K., podľa ktorého práve tento postup žalovaného nebol vykonaný „lege artis“, nakoľko neboli dostatočne endodonicky ošetrené zuby č. 12. č. 26, č. 35, č. 33, č. 32. č. 42. č 44. č. 45, navyše u zuba č. 35 je kovový čap zavedený mimo líniu koreňového kanálika.

32. Na pojednávaní dňa 23.09.2019 bol vypočutý žalovaný, ktorý uviedol, že zdôrazňuje, že žalobkyni nespôsobil žiadnu ujmu na zdraví, ani jej nesťažil spoločenské uplatnenie a už vôbec nie ďalšie choroby,

ktoré uvádza v žalobe a v ďalších vyjadreniach. Odmieta jej absurdné a nehorázne obvinenia. Žalobkyňu prijal do ošetrenia na základe jej opakovanej prosby v decembri 1995. Ošetroval ju bez akýchkoľvek pripomienok z jej strany, vždy bola s ošetrením spokojná, až do januára 2012, čiže od 1995 do 2012. V máji 1996 ma požiadala o zhotovenie fixného mostíka v hornej čeľusti zo špeciálnej živice, pretože to bol najmodernejší materiál vtedy, porcelán ešte neexistoval. Dňa 07.06.1996 osadil fixný mostík od 17 po 26, čiže celý horný od jedného posledného zuba po posledný. S náhradou bola spokojná až do roku 2009, to znamená 14 rokov, pritom špeciálna živica mala životnosť obyčajne 7 - 8 rokov. Žalobkyňa v novembri 2008 pri preventívnej prehliadke vyjadrila žiadosť, že chce celý nový mostík z keramiky. V januári 2009 som jej po sanácii chrupu a paradontu nasadil mostík z keramiky, v identickom rozsahu ako mala živicový, to znamená od 17 vpravo hore 7 po vľavo hore 6, celú podkovu. Žalobkyňa bola s kvalitou a estetikou práce spokojná o čom svedčí, že nevyžadovala žiadne ošetrenia do 14.10.2009, čiže takmer 2 roky. Kedy prišla na preventívnu prehliadku, to je jasný dôkaz, že s dovtedajším ošetrením bola spokojná je skutočnosť, že 04.02.2010 teda viac ako po roku požiadala o zhotovenie koruniek 46, 45, 44 a 35, 36 to sú v dolnej čeľusti postranné zuby, ktoré som jej nasadil 12.02.2010. Po necelom mesiaci prišla so žiadosťou o zhotovenie ďalšieho keramického mostíka. Ja zdôrazňujem obdobia, ktoré boli medzi jednotlivými ošetreniami a to, že pacientka s nimi vyjadrila spokojnosť. Po necelom mesiaci prišla so žiadosťou o ošetrenie, o zhotovenie keramického mostíka frontálnej oblasti dolnej čeľuste, pretože zuby 31 a 41 neboli vhodné ako piliere fixnej náhrady a medzizubný priestor vrátane gingívy bol značne redukovaný, odporučil som jej extrakciu, vytrhnutie oboch zubov s čím súhlasila. Po zahojení rán som jej 01.04.2010 nasadil mostík na pilierové zuby 43, 42, 32, 33. Mostík mal 2 medzičleny 41, 31. Všetky náhrady boli zhotovené kvalitne s požiadavkou, s požiadavkami lege artis viď. Znalecký posudok č. 7 doktora Strechu. V deň tejto prehliadky bolo potrebné ošetrenie gingívy, bola zapálená, odstránenie zubného kameňa a výplach dezinfekčným prostriedkom. To bolo 12.10.2011. V januári 2012 prišla žalobkyňa s bolesťou horných frontálnych zubov, 11-stku mala citlivú. Udávala citlivosť na chlad a pri vyšetrení som zistil zhoršenie gingívitídy, ústup ďasna od koruniek, čiže príznak atrofickej gingívitídy neznámeho pôvodu. Na tomto mieste chce zdôrazniť, že žalobkyňa ho nikdy, opakuje nikdy neinformovala o svojom zhoršenom zdravotnom stave, nikdy mu neoznámila, že jej bola diagnostikovaná diabetes melites 2. typu a lieči sa naň od roku 2012. O čom sa dozvedel až z podania žalobkyne pri zmene petitu žaloby zo dňa 05.06.2019, z priloženého lekárskeho nálezu od A.. Ž.. Po zistení skutočnosti s cukrovkou je presvedčený, že jej ochorenie gingívy a následné odkrývanie krčkov, citlivosť zubov na chlad a pumpitické bolesti boli spôsobené ochorením na cukrovku. Žalobkyňa si svoj zdravotný stav zhoršovala tým, že svojvoľne si vyplachovala ústa amatérsky zhotoveným roztokom propolisu v koncentrovanom alkohole. Samozrejme, že sa snažil všetky jej problémy a bolesti riešiť, už pri prvých devitalizáciach som zistil nemožnosť dokonalého rozšírenia koreňových kanálikov pre ich zúženie sekundárnym dentínom, čo býva zapríčinené chronickým dráždením nervu. Z tohto dôvodu jej navrhol ošetrenie u špecialistu, endodontistu K.. S., ktorý mal v tom čase najdokonalejšie diagnostické a prístrojové vybavenie, napr. dentálny mikroskop. ŽA túto možnosť kategoricky odmietla s tvrdením, že K.. S. je drahý. Na jej naliehanie som pokračoval v devitalizácii, odstránenie nervu ďalších zubov, čo viedlo k odstráneniu bolesti v pilierových zubov. O úspešnosti tejto liečby svedčí aj to, že od 7.1.2013 do 29.5.2013 si pacientka nevyžiadala žiadne ošetrenie, čiže nie je pravda, že mala permanentné bolesti, že trpela. Dňa 31.1. vyhovel nátlaku žalobkyne a jej sťažnostiam u všetkých inštitúciách kraja, úradom pre dohľad, zdravotnou poisťovňou, po všetkých pochodila a všade ma strašne neuveriteľne ohovorila. Do 14.9.2012 nemala pacientka žiadne ťažkosti, na preventívnej prehliadke som nekonštatoval žiadnu závadu, avšak už o týždeň prišla s tým, že opäť pociťuje bolesť na chlad. Žalobkyňa stále užívala propolis, čo som jej zakázal, čo sa prejavovalo už pri vstupe žalobkyne do ambulancie intenzívnym alkoholickým zápachom. Dňa 11.10.2012 odstránil keramický mostík 43, 33 a znovu na náklady ambulancie zhotovený, zhotovil nový, ktorý nasadil 18.10.2012. Na týchto nových náhradách mal stratu 1.910,50 euro. Žalobkyňa počas ošetrenia v jeho ambulancii nikdy nebola práceneschopná zo stomatologických dôvodov. Ani jedna z lekárskych správ, ktoré predložila súdu nepotvrdila žiadnu súvislosť s ošetrením zubov. Celá žaloba je umelo vykonštruovaná s cieľom získať od neho finančné prostriedky na úhradu nadštandardného ošetrenia implantátmi. Na otázku súdu, či chodila za ním žalobkyňa s tým, že pociťuje nejaké ťažkosti, uviedol, že nechodila. Súd zdôraznil, že žalobkyňa tvrdí, že chodila a žalovaný, že nechodila. Žalovaný uviedol: Ona po nasadení prišla ešte na kontrolu, ošetril jej gingívu. 2 roky, či rok a pol u neho nebola odvtedy. Žalobkyňa namietla, že predložila výpis zo zdravotnej dokumentácie, z ktorej vyplýva že tam chodila. Súd skonštatoval, že vo výpise napr. 4.2.2010 je ošetrenie u žalovaného. Žalovaný uviedol, že to je návrh protetiky. To bola príprava na ten ďalší mostík. To bola príprava na ošetrenie, ale nebola s problémom. Súd skonštatoval, že na č. l. 353 sa uvádzajú návštevy u žalovaného napr. 4.2.2010, potom 12.2.2010. Žalovaný potvrdil, áno u mňa bola, ale to už

bola príprava a zhotovenie mostíka a nie že by sa sťažovala s problémami. Žalobkyňa namietla, že nie je pravda, že sa nesťažovala na bolesti, doplnenie zdravotnej dokumentácie za rok 2009 doplní dodatočne. Žalovaný uviedol, že dňa 12.2.2010 jej nasadil ten mostík. Dňa 5.3., tam išlo o endodonciu E11, to bolo úplné iné niečo, to nemalo s tým mostíkom nič spoločné. To bolo ochorenie nervu. Žalobkyňa namietla, že už 5.3. je tam záznam, že jej bol opravovaný kaz, č. l. 354. Žalovaný uviedol, že áno ale tam išlo o kaz 11, išlo o odstránenie nervu. Áno išlo o zub, ktorý sa týkal mostíka. Ja mám za to, že záruka sa netýka toho, ak niektorý zo zubov, ktorý pokrýva mostík ochorie a môže sa týkať len hmoty mostíka a nie zubov. Na otázku žalobkyne, prečo klame, že až 12.01.2012 bola s prvými ťažkosťami, keď už v tomto čase jej telefonoval a vedel ste, že tam bola sťažnosť z úradu, uviedol, že 12.01.2012 on videl prvýkrát atrofický zápal ďasna s odkrývaním krčkov, predtým u neho nebola. Opravuje, bolo to v januári 2012, keď za mnou prišla na preventívnu prehliadku. Na otázku, kedy prvýkrát prišla žalobkyňa s tým, že má zápal alebo bolesti potom ako jej bol nasadený mostík, uviedol, že bolo to 12.10.2011. Na otázku, aby sa vyjadril k časti znaleckého posudku A.. K., v ktorom tvrdí znalec, že zub číslo 35 nedokonalé endodonické ošetrenie, kovový čap je zavedený mimo líniu koreňového kanálika, je vytvorená Via falsa - bočná cesta a okolo koreňa je viditeľný nález tvrdý kameň (strana 3), uviedol, že 35ka bola jedným z tých zubov, ktoré ošetroval ešte A.. R.. Pred zhotovením koruniek dal do tohto zuba čap. V čase zhotovenia bola nadstavba zhotovená Lege artis, paralelne s koreňovým kanálikom, nezasahovala do periodoncia, ani tam nebol žiadny nález. Čap je v zube, v zubovine, nie je v kanáliku, ale v stene toho zuba. V žiadnom prípade nezasahoval do periodoncia, v oboch čelustiach nie sú pozorovateľné jasné známky výraznej marginálnej parodontitídy, takže to znamená, že v tej dobe, keď bola urobená tá snímka, nebolo žiadne poškodenie parodontu a bola úplne plná oprávnenosť zhotoviť na ten zub korunku. Žiadnu chybu tam neurobil. Žalovaný poprel, že by boli nedokonale endodonicky ošetrené zuby č. 12, 26, 35, 33, 32, 42, 44, 45. Resp. že by 8 zubov bolo nedokonalo endodonicky ošetrených teda sekundárny kaz pod korunkou. Sekundárny kaz nikde nebol, korene týchto zubov neboli priechodné pre bežnú endodontickú techniku, preto žalobkyni odporúčal ošetrenie u špecialistu endodontistu, ktorý má technické vybavenie dokonalé a dokázal by ošetriť aj takýto koreň, ktorý by bolo treba doslova prevŕtať, pretože bol kompaktný, neexistoval kanálik v tom zube. Na otázku, prečo napriek tomu nasadil mostík, uviedol, že sa pokúsil o jej ošetrenie, bolo to 1 mm od apexu, zuby boli klinicky kľudné, čo je strašne dôležitý ukazovateľ, nikdy neboleli tieto zuby, nikdy. Len na studené, predtým než odstránil nerv. Na studené ju boleli, pretože mala odhalené krčky. Keď odstránil nerv, bolesť prestala. To bolo po nasadení, táto endodoncia sa robila, pretože začali zuby odumierať, keď sa odhalili krčky a začali robiť problém na studené.

33. Na pojednávaní dňa 18.11.2019 súd pokračoval vo výsluchu žalovaného, ktorý uviedol, že pred nasadením mostíka nerobil žiadnu endodonciu, žiadnu, čiže ošetrenie nervov. Po nasadení prvých mostíkov, o ktorých potom hovorí aj posudok súdneho znalca K.. I., pacientka mala zo začiatku problém so studeným, pretože to sa stáva pri nových mostíkoch. Dňa 13.01.2009 bol odstránený starý mostík a nabrúsené korunky na nový mostík keramický. Ten nový mostík bol nasadený 23.01.2009. Potom pacientka prišla o 3 mesiace dňa 04.02. a vyžiadala si zhotovenie dolného mostíka, dvoch malých mostíkov. Vtedy nasadil aj pulpitický čap do 35, to je čapík do mŕtveho zuba, ktorý vyplnil ešte K.. R., pred mnohými rokmi dopredu. Príprava na ten nový mostík. Osadil ho do dentínu, pretože zub bol plnený foredentom, to bola masa, ktorá bola mäkká, nebola ako cement tvrdá, že nemohla ten čapík fixovať. Preto na snímke to vyzerá ako by bol mimo ale on je absolútne presne, parodont je nedotknutý, žiadna zápalová zmena tam nie je. Dňa 12.02. bolo nasadenie koruniek a 26.02. urobil jednoplôškovú plombu na zakrytie estetického defektu po preparačnom otvore na hornej jednotke. Cez mostík sa to prevŕtalo, vyberal sa nerv na tej 13. Dňa 26.02.2010. Nevie, prečo to nie je vo výkaze zdravotnej poisťovne. On to jednoznačne urobil, potom preparoval v lokálnej anestézii zuby, pre tie dolné mostíky, to bolo 18.03., to už bol dolu 3 mostík. Extrakcia bola 41, 31, to boli tie paradentózne zuby, ktoré neboli vhodné na pilierovú konštrukciu, pretože boli na oboch stranách po 2 dobré zuby, takže tie stredné nebolo možné tým ohroziť pretože tam mali veliký defekt medzi zubami, medzeru a ústup gingívy. Súd ceruzkou dopísal na č. l. 354 tvrdenia žalovaného k záznamu z 05.03.2010. Žalovaný pokračoval, že 01.04.2010 bolo nasadenie mostíka, hotového. Dolný mostík a tým bola protetická sanácia ukončená. 18.03.2010 bola preparácia na mostík, príprava na otlačky a zhotovenie mostíka. Súd konštatuje, že v dokumentácii je vykázaný zubný kaz. Žalovaný uviedol, to nie je pravda, to bola preparácia na mostík a odtlačok solid krémom, technický odtlačok pre laboratórium. Následne na otázku súdu, či tam bol kaz, odpovedal: tak zrejme áno, on nevie, keď to bolo vykázané, že to urobili, tak zrejme tam bol, ale v karte nemá zaznačené nič. V roku 2011, 12.10. bola preventívna prehliadka, ošetrenie gingívy, 21.10., potom je vykázaná aj plombička na 11 a 23. Potom je rok 2012, 03.01. 34 je fotokompozitná jednoplôšková výplň, pretože

pri tej gingivitíde sa začali odhaľovať krčky, tým že ďasno ustupovalo a korunky sa objavili okraje, to som estetický prekrýval aby pacientka, pretože si to vyžadovala, nakoniec aj kvôli ochrane tých kýptikov aby neboli atakované studeným, čo ona mala problém. To sa s leptadlom naleptá ten kŕčok odhalený so špeciálnym prípravkom, s tým sa to naleptá, usuší a fotokompozit sa nanesie v tenkej vrstve aby chránil ten kŕčok. To je nejaký externý materiál, ktorý sa dáva medzi ďasno a korunku. Zub 34. Následne bola 11, dočasné ošetrenie hlbokého zubného kazu, pacientka udáva bolesti na studené, 03.01.2012, zub pod horným mostíkom, ktorý bol zhotovený v roku 2009. Musel prevŕtať korunku, pod anestézou, vybrať nerv a dať liečivú vložku a 05.01. ten istý zub ošetroval rozšírením výplachu a vyplnenie koreňovej výplne, fotokompozitom to uzavrel. 21.01. priložená panosnímka rtg. 31.01. je urobená panoramatická snímka. Potom nastalo to, nevediac, že pacientka od roku 2012 trpí cukrovkou a vtedy som 31.01. po tej snímke stiahol korunky 12, 11, 21, 22. V záznamoch zdravotnej poisťovne nie je takýto záznam, lebo 31.01.2012 pretože to nevykazoval, to som robil všetko na účet ambulancie, nič som od poisťovne nežiadal ani od klientky, to bolo všetko na jeho konto. Sňatie 4 koruniek 12, 11, 21, 22 a po dohode s pacientkou zhotovenie na náklady ambulancie nových koruniek. 17.02. nacementoval tie nové korunky, to opäť tam nie je v zázname. To bol ústupok pacientky na neuveriteľný nátlak a behanie po všetkých inštitúciách, sťažovanie sa, kde sa len mohla. Sňal 4 korunky a zhotovil nové, úplne nové, a tie nasadil hore 4. Zuby 12, 11, 21, 22 horné. Potom 14.09., čiže za 7 mesiacov potom, ako jej nasadil tie nové korunky, čo na vlastné náklady urobil prišla o pol roka, o 7 mesiacov, preventívna prehliadka chrupu a dutiny ústnej. Po tej preventívnej prišla o týždeň, 21.09. zase udávala pocit na chlad. Lokalizovali sme to v ten istý deň ako 12, vľavo hore dvojku a extirpoval jej tento zub pod anestézou a dal tam toxavit na umŕtvenie. Vytiahol nerv na 12. 24.09. bolo rozšírenie koreňového kanálika, koreňová výplň a fotokompozitum. Je to zub 12 vľavo hore pod mostíkom, ten čo sa menili tie 4 korunky, jeden z nich. Dňa 11.10. stiahol mostík 43, 42, 32, 33 a ešte medzičleny 31, 41. Medzičleny mostíkov, to je mostík, ktorý má korunky a má medzičleny, ktoré nie sú na korunkách, to nesie telo mostíka. S týmito zubami 43, 42, 32, 33, stiahol mostík a zhotovil na náklady ambulancie nový, dolné, vpredu od 3 po 3. Dňa18.10. to nasadil. Nasledovali pre neho absolútne nepochopiteľné problémy s citlivosťou na studené, žiadny zub nehnisal a žiadny zápal na koreni nebol, pretože na studené reaguje len živý zub. Takže bola extirpácia 07.11.2012. Zub 33, vpravo dole 3, špicák. To bolo pod tým mostíkom novým, na novo nasadeným. Súd uvádza, že v zdravotnej dokumentácii je zapísaný dátum 06.11.2012. Tam sa extirpovala tá 33, vyberal nerv z 33. Zaznamenaná jednoplôšková výplň je zapchanie toho perforačného otvoru, vzadu zahladenie a ucelenie korunky. Toho 10.12. potom už bola extirpovaná 43. Za celú svoju prax v živote to nevidel, aby niečo také sa mohlo stať normálne. Na otázku súdu čo sa tam stalo, vypovedal, že stalo sa tam to, že následkom diabetu odchádzal parodont, odhaľoval sa na skoro 2 mm kŕčky zubov a tie boli citlivé nekonečne. Žiadna náhrada nemohla proste to zastaviť, pretože aj nová náhrada po mesiaci lebo dvoch, ako som to tu písal, unikala gingíva od ďasna, rapídne sa strácala. Žalobkyňa to zatajila. Na otázku, či by postupoval nejak inak, pokiaľ by mu žalobkyňa uviedla tie choroby, ktorými trpela, vypovedal, že jednoznačne, pretože tam je absolútne iný postup. V žiadnom prípade by ju nebol „trápil“ endodonciálmi a ošetrovaním tých zubov, keď tá paradentóza je diabetická. Parodontitída je komplikácia diabetu, čiže pravidelne sa vyskytujúca pri diabete. Zuby boli perfektne urobené, keramika samotná je absolútne indiferentný materiál, ktorý nemôže spôsobiť žiadne ochorenie. Problém bol len v tom, že od keramických mostíkov ušla doslova, laicky povedané gingíva, ďasno ušlo o 1,5 až 2 mm a vystavilo zuby atakom dutiny ústnej. Potom pacientka prišla 07.01.2013 a žiadala samozrejme susedný zub ako predtým vytiahnuť nerv, zub 42. Čiže za 4 mesiace, medzitým nebola, 29.05. prišla s 32, čiže s ďalším zubom z toho mostíka. 32 je malý rezák na pravej strane dole. Prečistenie koreňového kanálika, pokiaľ bolo možné lebo kanáliky boli obturované tým neustálym dráždením studeným a odhaleným krčkom sa stalo, že vnútri tie kanáliky, sa tvorí tzv. sekundárny dentín a úplne uzavrie kanálik, ktorý je nepriechodný a nedá sa ho ošetriť dokonale, nedá sa cezeň prejsť. 30.07. prišla so zubom 46, ešte predtým 22.07., pardon 19.06. ešte tam mám dátum. Na otázku súdu, že v zdravotnej dokumentácii je dátum 10.06. ošetrenie zubného kazu (2 krát) žalovaný odpovedá: ale to bolo zase to prekrývanie esteticky tých odhalených krčkov. Estetické prekrývanie odhalených krčkov. 19.06. to bola tá 43, prečistenie koreňového kanálika a vyplnenie, pokus o vyplnenie. 22.07. 46 - tam bol od pani doktorky W. umŕtvovacia vložka, lebo pacientka nariekala, že to bolí na studené, tak ja som zub snažil sa extirpovať, opätovne upchané kanáliky, nebolo možné cez ne prejsť, v ten istý deň som opätovne prečisťoval koreňový kanálik na 42, všetkými silami sa snažil, hoci nevedel, čo sa deje, prečo tieto zuby takto odchádzajú katastrofálne. To bola 42, prevŕtanie toho nervu, vyčistenie, vybratie nervu, extirpácia, odstránenie nervu z toho zuba. To je tá devitalizácia, odstránenie života zo zuba. Na otázku súdu, keď uviedol, že nemôže zub, ktorý je umŕtvený vykazovať nejakú citlivosť, keď v ňom nie je nerv a stále sa sťažovala, prečo pokračoval takým spôsobom ďalej, keď si nevedel vysvetliť prečo žalobkyňa pociťuje to čo pociťuje. Žalovaný uviedol tým, že jej odstránil

nerv a skončili bolesti. Na otázku prečo neskúmal príčinu uviedol, že nerv bol iritovaný. Jednoznačne bol nerv tzv. hyperémia nervu, prekrvenie z toho, že bol iritovaný studeným stále. A tak jej chcel uľaviť bolesti ale skutočne sa jej uľavili, jej prestali bolesti, len potom keď už prišla k doktorovi Brežnému zistila, že tieto korene nie sú doplnené až po apex. Na otázku súdu čo je apex, žalovaný odpovedá: hrot zuba, až po hrot zuba. Periodonciu, teda okolie zuba bolo nedotknuté, konštatuje náš znalec, čiže tam nikdy nebolo nič, žiadny problém. Čiže žiadny okolo čeľustný zápal nebol, až na 43 po resekcii, tam sa robila resekcia. Dňa 30.07. prišla so 46, od tej pani doktorky Ranostajovej. 46 už bola robená 22.07., tak zase sa robila 46 dňa 30.07., to pokračuje liečenie. Tam v 46 čistil už, lebo už pani doktorka W. dala tam umŕtvujúcu vložku. On musel obsah toho, tej dutiny odstrániť, vyčistiť a dať dezinfekčnú vložku, to sa robí na 3 sedenia. Odstraňoval nerv, čistil, lebo S. W. dala umŕtvujúcu vložku. Zub 42, 30.07. bolo opätovné prečistenie, reendodoncia. Opätovné prečistenie koreňového kanála. Nerv odstraňoval dňa 07.01.2013. Dňa 30.07., 46 a 42, opätovné prečistenie a koreňová výplň znovu do toho zuba. Dňa 05.08., čiže po mesiaci prišla, necelom od toho kedy som jej dával 46, s bolesťou tej 46, že ona to tam nechce, že musím to odstrániť, pretože ju to bolí. 46, to je vpravo dole stolička. Na otázku ako je to možné, keď tam už odstránil nerv uviedol, že napriek tomu môže bolieť, predsa ten koreň sa musí vyhojiť pod tým. Ona nechce žiadne hojenie, musel som ho, ten zub vybrať. No a to bolo potom, to už je posledný potom 30.08., pacientka udáva bolesti, s jej súhlasom robím resekciu koreňa, to je 43, takisto upchaný koreň, do 2/3 bol zaplnený a resekcia koreňa je otvorenie ďasna, odpílenie špičky koreňa po koreňovú výplň, vyčistenie celej dutiny, naloženie antibiotiká a zašitie. To boli stehy 04.09. týkalo sa to zubu 43. Dňa 17.09. bolo ošetrené W13, dve sú tam. To sú jednoplôškové plomby, to bola zase estetická úprava tých kŕčkových defektov. To bola tá 43 a 42, ktoré boli predtým. Na otázku tam čo vyťahoval stehy, či tam zase robil kaz, vypovedal, to je tak vykázané, to sa inak nedá. To je povrchu zuba, ošetrenie povrchu zuba, ktorý nie je krytý korunkou. To bolo všetko a to bolo posledné ošetrenie pacientky. On žalobkyni navrhoval pri tých peripetiách a tom stave gingívy aký mala, aby sa odstránili najkritickejšie zuby a zhotovili sa snímateľné náhrady. Pacientka kategoricky odmietla s argumentáciou, že ona je mladá, že ona snímacie náhrady nosiť nebude. Dobré pilierové korunky mali zostať, mali sa odstrániť tie, ktoré nie sú dobré a zhotoviť snímateľné náhrady, vyberacie protézy. Podotkol, že bola bez bolesti. Potom je prvý záznam v dokumentácii A.. D. dňa 05.11.2013, čiže to bolo mesiac potom ako skončil ošetrovanie pacientky on. On píše 32, 42 sa nedajú preplniť, on sa pokúšal o tzv. reedondociu, a pretože sa nedali preplniť s výkričníkom obrovským tu je. Znamená to, že nemohol prejsť k tým koreňom, jednoducho ten koreň bol uzavretý a nedala sa tá špička úplne ošetriť tým, tou koreňovou výplňou a navrhuje ich extrahovať a skutočne ich extrahuje. Tie 2 zuby.

34. Na pojednávaní dňa 18.11.2019 vypovedala žalobkyňa, že netrpela cukrovkou ani žiadnym ochorením, okrem mierne zvýšeného tlaku, až v roku 2012 po vytrpených bolestiach zo zubov sa objavil diabetes prvýkrát v polovici roka 2012, ale nemala žiadne namerané vysoké hodnoty, užívala len 1 tabletku denne. Do dnešného dňa tabletku užíva rovnako, čiže sa to nijako rapídne nezhoršovalo. Čo sa týka výmeny mostíkov nie je pravda, že ich žalovaný vymenil z vlastnej vôle, ale až dňa 30.01.2012 keď za ním boli z úradu na dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, čo žalovaný dnes popiera, tak mi telefonoval a navrhol mi dohodu, že ich vymení. Ja som už vtedy mala veľké bolesti aj kĺbov, s dohodou som súhlasila s tým, že mi dá zuby do poriadku. Potom čo jej doktor Brežný urobil ten horný mostík, už je tomu 6 rokov, nemala s tým žiadne problémy, teda je vylúčené, že by za problémy, ktoré som mala po nasadení mostíkov žalovaným mohla cukrovka. V súčasnosti nemá žiadne problémy so zubami, chodí len na preventívne prehliadky.

35. Z Potvrdenia R. O. L. n.o. zo dňa 19.01.2018, doloženého do spisu dňa 10.06.2020 vyplynulo, že žalobkyňa bola zamestnaná v organizácii ako starobná dôchodkyňa na pracovnej pozícii sestra, ku dňu 31.12.2010 ukončila pracovný pomer zo zdravotných dôvodov (časté návštevy zubného lekára). Od 01.03.2011 pracuje ako sestra dodnes.

36. Na pojednávaní dňa 20.05.2020 bol vypočutý svedok - X. K., syn žalobkyne, ktorý vypovedal, že od úplného začiatku, ako začal prvý problém v podstate jeho mama čo sa týka ošetrovania chrupu u A.. J., začalo to objednávkou výmenou zubov a potom následnými problémami, čiže bol stále pri mojej mame, kde videl ako sa cítila, aké mala bolesti, ako to prežívala, akým spôsobom bola obmedzovaná, čiže tým, že ju navštevoval predtým, počas tejto doby ju navštevoval stále, pravidelnejšie, intenzívnejšie, bývam tu v V. N. N., v N. je každý deň. V období, pred 10 rokmi vie, že mama nemala žiadne zdravotné vážne problémy ani komplikácie, v podstate celý život robila v zdravotníctve, na postoch zdravotná sestra, staničná sestra, vrchná sestra, dlhé roky tu v N. až do dovŕšenia dôchodkového veku, s tým že nepamätá

si alebo nevie, že by vôbec marodovala, nechodila po nejakých odborných vyšetreniach, čiže úplne v zdravotnom stave bola úplne v poriadku. Po skončení pracovného pomeru nástupom dôchodkového veku, ďalej pracovala v zdravotníctve, ďalej bola žiadaná s tým teda, že bola v plnej životnej sile, v plnom zdraví, mala chuť pracovať a chcela pracovať, pretože prácu ju naplňovala, to čo robila celý život. Vie, pretože mu hovorila o tom aké má ponuky, že dostala ponuky pracovať ako vrchná sestra v jednom ústave v Alzheimer centre, ďalšie ponuky od bývalých kolegov, doktorov, od bývalého riaditeľa, tak to bol teda aj dôvod, kedy teda mu hovorila, že áno, že chce ďalej pracovať, že ju to baví a vidí zmysel ďalší toho svojho života, tak to bola jedna z vecí, prečo si chcela dať opraviť zuby, že aby mohla pred pacientami a celkovo vyzerať v podstate zdravo úplne. Ešte si pamätá, to je zhruba tých 9 - 10 rokov dozadu, keď mu hovorila, že p. J. jej navrhol, že že jej spraví keramické zuby, že tie keramické zuby v podstate budú na dlho, že jej dáva na to záruku 20 rokov a že bude mať pokoj do konca života. A to bolo myslí v roku 2009 keď začala chodiť na jeho liečbu a na opravu chrupu a potom nastali komplikácie, kde začala mávať bolesti, horúčky, zimnice, bolesti kĺbov. To vie z toho dôvodu, že keď prišiel, tak v podstate bola ubolená, v rámci možností jej chodil na nákupy, čo sa týka potravín, pravidelne tam chodil, čo bolo v jeho silách, tak ju vozil na odborné vyšetrenia, t. z. doktorom a na také. Čiže od toho roku 2009 po nejakej dobe po nástupe na liečbu na ochranu chrupu od p. J. začala mať problémy, ktoré dovtedy nemala, dovtedy žila plnohodnotným spoločenským pracovným životom. Chodievali na dovolenky, nielen tuzemské ale aj zahraničné, t. z. chodievali na koncerty, chodievali do divadla, chodievali na prechádzky do parku, na koncerty na Kúpeľnom ostrove. Na tieto dovolenky vie, že chodievali, aj mu o tom hovorila aj jednak ich viezol k autobusu keď išli niekam do zahraničia, niekoľko krát, niekoľko rokov boli v Tatrách na rôznych pobytoch rekreačných, v kúpeľoch v Rajeckých Tepliciach, keď začala mať tieto problémy tak tieto aktivity neboli, viac menej bola doma alebo chodila len po doktoroch, pretože keď ju videl, tak sa nestačil čudovať a bolo mu z toho nepríjemne, že ako vyzerá. Bola opuchnutá, teploty a potom vie, že robila všetky možné úkony, to čo navrhoval A.. J., keď ju posielal na rôzne odborné vyšetrenia keď jej povedal, že má nádor na mozgu. Dovtedy nemala žiadne problémy, obmedzilo ju to aj na pracovnom živote, pretože keď zastáva pozíciu sestry a komunikuje s pacientami, pichá injekcie, pripravuje a keď je človek chorý, ubolený a hlavne bolesti so zubami, tak nemohla vykonávať svoju profesiu, čím tým pádom prišla aj o výrazný finančný príjem. Začalo to v roku 2009, keď začal pán J. opravovať chrup, tak následne potom, bola dávaná aj sťažnosť na Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, to vie, lebo jej tú žiadosť prepisoval, posielal to poštou, vie o tom, že mama p. W. stiahla túto žiadosť o prešetrenie. Skončili potom, keď odišla od K.. J. a zobral si ju do starostlivosti K.. D., stomatológ, kde tiež to trochu trvalo ale vtedy ako ju dal do poriadku zdravotne, stomatologicky tak v podstate mama funguje a má len dôsledky z tých predchádzajúcich rokov, s tým, že mala takéto bolesti, bol oslabený imunitný systém a sa nabaľovali rôzne ochorenia a rôzne problémy ale aj potom začala aktívne pracovať, chodila na zástupy k doktorom, čiže stále vedie ten pracovný život už po vyliečení. Čiže to mohlo byť v roku 2014 -2015 sa to začalo stabilizovať. Čiže až prechodom k druhému stomatológovi. Tým, že mala tieto zdravotné problémy stomatologického pôvodu, tak prestala vykonávať prácu, v podstate ovplyvnilo ju to aj v osobnom, súkromnom aj spoločenskom živote. Súkromný život, to videl osobne, pretože pravidelne chodila na návštevy, chodili na návštevy, mama veľmi rada a dobre varí, tak tam pravidelne chodili na obed, čiže videl na nej, nič ju nebavilo. To znamená, že osobný život tak isto, prestala sa navštevovať s rodinou. Ich bolo 7 sestier, čiže to boli pravidelné rodinné návštevy so sestrami, so švagrami, to boli rôzne rodinné udalosti, narodeniny, meniny, rôzne zabíjačky, čiže v tomto období sa nič nekonalo. Od roku 2009 do roku 2015 - 2016, pretože keď človek je chorý a bolí ho a má problémy, tak nemá chuť vôbec chodiť a vôbec nie medzi ľudí, medzi rodinu. Pracovať začala až po ukončení liečby a starostlivosti u K.. D., myslím, že to bol ten 2015 - 2016, čiže v tom období, nebolo to hneď zo dňa na deň, ono to tiež nejakú dobu trvalo ale odvtedy vie, že k stomatológovi chodí stále k K.. D. na bežné prehliadky raz - dva krát do roka, čiže nerobí jej, neopravuje, nedáva jej dole nič.

37. Na pojednávaní dňa 11.11.2020 bol vypočutý ošetrujúci stomatológ žalobkyne - K.. K. D., ktorý predložil výpis zo zdravotnej karty (č.l. 631 - 633), RTG snímky (č.l. 634 - 637) a vypovedal, že pani W. prišla dňa 06.11.2013 na prvú návštevu. Jej bol vykonaný panoramatický snímok, konzultácia a určený plán ošetrenia. Ďalšie ošetrenie bolo 13.11.2013 na zube 4,5 vpravo dole na päťke bol kaz pod korunkou. Bolo odpílené z mostíka tento zub extrahovaný v anestéze. Taktiež bola v lokálnej anestézie extrahovaná 35 zub, čiže vľavo dole. Pacientka udávala bolesti v tej časti, aj vľavo aj vpravo dole. Bolo jednodontické ošetrenie tie zuby a myslím, že to bolo kvôli pretrvávajúcej bolesti. Niekedy sú tie kanáliky také stiahnuté, že sa tam nedá nič urobiť, ani iné možnosti ako ten zub extrahovať, aby ste zbavili pacienta bolesti. Potom 10.12.2013 bol otlačok na dočasné korunky, röntgen zuba č. 43, stiahnutie koruniek v oblasti vpravo dole, vľavo dole, 3,4. Na štvorke bola vykonaná reendodoncia, čiže opätovne ošetrenie kanálikov,

bola daná dezinfekčná pasta. To isté bolo vykonané na zube 43. Dňa 17.12.2013 bol stav zlepšený subjektívne. Na zube 43 bola vykonaná definitívna koreňová výplň. To sú zuby pod mostíkmi, tam sa ale jednalo o celkovú rekonštrukciu, čiže boli riešené všetky zuby. Nebavíme sa o jednom, alebo dvoch. Ale keď pozerám na tie röntgeny, tak vlastne o všetky horné a dolnej čeľusti, čiže je tam toho veľa. Potom máme ďalej v oblasti 32, 42 reendodontické ošetrenie bolo neúspešné. V oblasti 33, to bolo všetko do 17.12.2013. To znamená, že dôležitý kanálik sa nedal preplniť. On prepĺňal asi všetky zuby, lebo keď robí celkové rekonštrukcie, čiže všetko nové, tak si všetko prerobí, aby to bolo vykonané, tak ako to má byť. Potom 08.01.2014 pokračuje ďalej, tam sa dokončili výplne na zuboch 33. Extrahované boli zuby 32,42 to sú tie, ktoré sa nedali preplniť endodonticky. Dňa 10.01.2014 bol vyhotovený dočasný mostík, aby mala pani zuby v dolnej čeľusti, aby nechodila bez zubov. Dňa 15.01.2014 bol dohodnutý s pani plán na implantát v oblasti vpravo dole 6. Potom sme 29.01.2014 sa začala riešiť aj horná čeľusť. Bol spravený otlačok na dočasné korunky a začalo sa s terapiou horných zubov, čiže vpravo hore dvojka sa bola na reendodoncii na preplnenie kanálikov. Bol tam daný teplupin, čo je pasta na umŕtvenie, aby ten zub nebolel, keď sú živé zuby. Bol sňatý mostík vľavo hore trojka, šestka. Na trojke bolo spravené endodontické ošetrenie, bola dezinfekčná pasta. Na šestke vľavo hore bol hlboký kaz extrahovala sa v lokálnej anestézie, tento zub. Potom 12.02.2014 bola definitívna výplň na vľavo hore na 3 a stiahli sa korunky v oblasti 1 a 2 vľavo hore. Potom zase došlo k preplneniu reendodoncii zub 21a s koreňovou výplňou. 2 vľavo hore bola negatívna na skúšku vitality tzv., že sa zuby vyskúša na studené, či cíti alebo na studené, teda na nejaký podnet. Tento zub na to nereagoval, čiže bol návrh na koreňovú výplň. Potom sme sňali mostík v hornej čeľusti v pravej strane. Zub 11 bol endodonticky ošetrený zub 12 bol endodonticky ošetrený. A bol plán na koreňové výplne vpravo hore na zuby 13,14,15 a vľavo hore 2. Dňa 14.02.2014 bol zaimplantovaný implantát do oblasti 46. Dňa 17.02.2014 kontrola po implantáte a na 3 zub 43 tam došlo k reendodoncii opäť, tam pani čo si pamätám, že tam preciťovala bolesť, lebo ten zub sme na začiatku ešte robili ešte v decembri. Dňa 21.02.2014 bola kontrola po implantácii, vybrali sa stehy. Dňa 25.02.2014 bol stav zlepšený, do toho zubu 43 sa opäť dávala dezinfekčná pasta a metronidazol, čo je kortikoidná pasta na ukľudnenie. Bol ošetrený zub 15 endodonticky, čiže ošetrenie sa nepodarilo, čiže bol navrhnutý na extrakciu a extrahovaný. Dňa 20.03.2014 sa sňal dočasný mostík, preparovali sa zuby na protetickú prácu zuby 7,6,5,4,3,2,1 a 1,2,3 na druhej strane, tzn. pripravili sa zuby, ktoré sa nabrúsia, aby sa na to potom mohol urobiť otlačok. Otlačok sa dá do laboratória. Laborant vyrobí celú protetickú prácu, ktorá sa potom na tie zuby nasadí. A pani bol spravený dočasný mostík. To je horná čeľusť. A taktiež ten zub 43 stále pobolieval, tak tam bola navrhnutá resekcia apikálneho hrotu, to je vlastne taký chirurgický výkon, ktorým sa odstráni koreň zuba a keď je tam nejaká cysta tak to sa vlastne vyberie všetko v lokálnej anestézie. Dňa 28.03.2014 bol zub 43 definitívne vyplnený koreňovou výplňou a bola urobená resekcia koreňového hrotu. Takže tam boli stále bolesti. Dňa 02.04.2014 v hornej čeľusti bola skúšaná konštrukcia, 10.04.2020 bolo implantácia v lokálnej anestézie v oblasti vľavo hore 4 a 6, čiže boli vsadené implantáty do tejto časti. 14.04.2014 bola kontrola po implantácii. Dňa 16.04.2014 bola odovzdaná protetická práca desaťčlenný mostík z kovokeramiky a vybraté stehy po implantácii. Dňa 28.04.2014, 13,14,15 zuby boli citlivé, boli pod mostíkom, čo boli ošetrené takým desenbilizačným gélom, to sa niekedy stáva, že keď sa mostík nasadí a zuby sú vitálne sú živé tak pár dní pobolievajú. Potom zub 34 bol devitalizovaný z praktických dôvodov. Devitalizovaný znamená umŕtvený. Zub 34 je zub vľavo dole 4 aj 3 boli dostavané takým koreňovým cementom, ktorý sa korunka predĺžila a bolo možné vybudovať na to nejakú protetickú prácu a bola napreparovaný dvanásťčlenný mostík z kovokeramiky, to sa bavíme o dolnej čeľusti. Horná čeľusť bola vybavená. Dňa 28.04.2014 bol napreparovaný celý spodok. Dňa 06.05.2014 bola skúška kovovej konštrukcie. Dňa 06.05.2014 ešte bola impregnácia krčkov v oblasti 12 a 17 s tým roztokom proti citlivým krčkom. Dňa 16.05.2014 bola odovzdaná protetická práca dolnej čeľusti, 10.06.2014 bol otlačok mostíka hornej čeľusti na implantáty v oblasti vľavo hore 4,5,6 a robil sa kontrolný röntgen. Dňa 23.07.2014 zub 37 kŕčok pod ochrannou korunkou bol ošetrený takým kompozitným gélom, asi bola citlivosť už si nepamätá. Zub 13 bol zub vpravo hore trojka bol preparovaný cez korunku. Preparovaný znamená, že bola spravená dierka do koreňového kanála a zub bol endodonticky ošetrený, takisto aj zub 17 asi tam boli bolesti. 25.07.2014 bolesť v oblasti zubu 44 (zub 44 vpravo dole štvorka) bol opakované preplnený. Bola daná dezinfekčná pasta, dňa 05.08.2014 v zube 13 a 17 boli vyplnené cementom, tam boli nejaké plombičky sa robili. 13 a 17 sú horné zuby vpravo hore, vľavo dole, vpravo hore 3, vpravo hore 7. A potom sa ešte robilo v oblasti zubu 44, čiže vpravo dole 4, tam sa menila dezinfekčná pasta. Dňa 13.08.2014 röntgen zubu 44 a zuby 11, 34 boli citlivé v oblasti kŕčku. Doplnil sa kompozitný materiál a zase v oblasti zubu vpravo dole 4 sa vymenil calcipast, dal sa metronidazol pasta. Dňa 26.08.2014 stále pretrvávala citlivosť zubu 44 a odstránila sa dočasná výplň ostalo to voľne otvorené, čiže ten kanálik bol bez všetkého, aby keď tam je nejaký hnis, aby to mohlo vytiecť. Už neviem príčinu prečo sme toto robili, ale väčšinou je to

kvôli tomu, že má bolesti pacientka. Je to jedno z terapeutických postupov. Dňa 27.08.2014 sme zub opäť zavreli dezinfekčnou pastou. A zub 43 vpravo dole 3 bol preparovaný cez korunku. Potom došlo k opäť preplneniu tohto kanálika, bol nechaný voľný. 28.08.2014 bolo zub 43 prečistený, 02.09.2014 bol zub 43 zaplnený calcipastou. Dňa 11.09.2014 bol zub 44 definitívne vyplnený koreňovou výplňou. Dňa 11.09.2014 bol zub 34 na ľavej strane opäť zub preplnený a zub 43 mal definitívnu výplň. Dňa 30.09.2014 zub 37 vľavo dole 7 bol preparovaný cez korunku a bola zhotovená koreňová výplň. 08.10.2014 zub 44 bola robená plombička aj na zube 34 aj 37. Na zube 43 opakovaná reendodoncia a dala sa tam taká pasta, ktorá sa voľakedy používala, lebo už som nevedel čo tam mám dať, lebo zub stále bolel. 14.10.2014 bol stav zlepšený a vymenila sa pasta, ktorá sa tam dávala. 22.10.2014 opäť výmena toho trikrezolu a zavrelo sa to dočasnou plombou. 31.10.2014 na zube 43 bola spravená definitívna koreňová výplň plombička. 16.01.2015 na zube 43, 44 boli krčkové plomby porobené. Dňa 25.03.2015 bolo akútne ošetrenie, že citlivosť v oblasti 42 a 43, bola tam gindinitída odporučené čistenie superflossom, to je taká nitka pod mostíky špeciálna. Pri nezlepšení stavu ešte raz zvažovala reendodoncia alebo extrakcia. 27.04.2015 bolo akútne ošetrenie vpravo dolná čeľusť, röntgen 43 a 44. 43 na röntgene známky vnútornej resorpcie koreňa, to je taký stav, pri ktorom dochádza, že organizmus si sám začína väzobnovať ten koreň a má to také typické známky na röntgene. Opäť bola skúšaná reendodoncia. 30.04.2015 bol obsces v oblasti 43, čiže absces je keď príde k opuchu a treba toto narezať, aby ten hnis vytiekol, robí sa to v lokálnej anestézie. Potom sa podávajú antibiotiká a drene. 18.05.2015 zub 43 bol definitívne vyplnený. 02.06.2015 stále pretrvávala citlivosť, takže to bol tento zub navrhnutý na extrakciu, čiže museli sme zhodiť ten mostík, ktorý tam bol spravený. Rozpílil som ho, hodil do koša. Zub 43 sme vytrhli, bola táto rana vyčistená a boli jej vzaté otlačky na novú protetickú prácu. 09.09.2015 bola citlivosť v pravej strane horná čeľusť, ktorý bol tam jediný vitálny zub, ktorý tam pani mala a bola tam skúška vitality, kontrola po extrakcii 43, čiže to bolo 2 mesiac po extrakcii. Rozpílil sa zvyšný mostík a opäť sa pripravila celá robota na nový fixný mostík. Pacientka bolo oboznámená, nakoľko tá trojka, keď sa vytrhla tam sú určité problémy, čo môžu nastať. Pacientka bola oboznámená s týmto a súhlasila s tou novou protetickou prácou, čiže spravili sa nové otlačky a vytvoril sa nový trinásťčlenný kovokeramický mostík. 06.10.2015 pani udávala citlivosť v oblasti zubov vľavo hore 2 a 3. V oblasti 2 zub bol navrhnutý reendodontické ošetrenie aj vyplnený. 19.10.2015 sa odovzdala protetická práca na spodné zuby, kontrola bola o jeden mesiac. 03.12.2015 kontrola citlivosti na chlad, potom 07.06.2016 akútne ošetrenie mostíka v dolnej čeľusti sa pohybuje, sňal sa mostík. Došlo k dezinfekcii - vyčisteniu a o ten mostík predtým nebol nacementovaný na fixný cement, ale iba na dočasný cement, nakoľko sme nevedeli, neboli sme stále istý tou citlivosťou tých zubov, tak aby sa to dalo bez poškodenia sňať, tak sme ho na začiatku dali na dočasný cement a teda až po určitom čase niekedy dorobíme a po pol roku, niekedy až po roku. Vlastne to celé zafixujeme na trvalý cement, keď sme si istý, že to bude dobré. 11.12.2017 prehliadka, 26.04.2018 prehliadka. To už sú bežné prehliadky. Vlastne to v tom roku 2017, to sme boli vybavení, že odvtedy mala kľud. 20.11.2018 preventívna prehliadka, 14.11.2019 preventívna prehliadka. Na otázku, či mostíky, ktoré svedok vyhotovoval sa dotýkali aj nejakých zubov čo neboli predtým prekryté mostíkom, uviedol, že pani mala aj röntgen pôvodný mala mostíky v podstate všade okrem ľavej dolnej trojky. A všetky zuby boli ošetrené korunkami, niektoré zuby extrahované a on všetky korunky dal dole a snažil sa ošetriť tie zvyšné zuby, ktoré tam boli, ktoré zuby nebolo možné ošetriť, tak tie sa extrahovali - vytrhli, ktoré stále spôsobovali bolesť. Na niektoré zuby sa dali implantáty a na niektoré sa nedávali po dohode, lebo je to dosť finančne náročné, takže pristúpili k nejakému kompromisu a spájali to mostíkom, to znamená, že sú dva krajné zuby a medzi zubami sa nachádzajú iba korunky, ktoré sú voľne uložené vo vzduchu. Na otázku, ktorý deň z hľadiska postupných ošetrení by svedok učil, ako ustálenie zdravotného stavu, potom ako žalobkyňa prvý krát prišla, uviedol, že dňa 03.12.2015, odvtedy boli návštevy také zriedkavé. Dňa 07.06.2016 bol raz cementovaný mostík na definitívum a vlastne od toho 07.06.2016 potom už boli iba preventívne prehliadky raz ročne. Na otázku, čo si pamätá aké subjektívne ťažnosti uvádzala pacientka pri prvej návšteve, svedok uviedol, že podľa zdravotnej dokumentácie bola bolesť vpravo dole, pravej a ľavej strany. Myslí, že pani chcela vyriešiť bolestivosť a vyriešiť vlastne celkovo jej zdravotný stav. Panoramatický snímok, ktorý urobil, popísal tak, že zuby vpravo dole boli ošetrené endodonticky. Zuby vpravo dole 5,4,3,2 boli endodonticky ošetrené, na zube 43 vpravo dole trojka je prejasnenie na röntgene čo znamená, že buď je tam cystogranulom alebo niečo, čo tam nemá byť čo treba odstrániť. Cystogranulom je v oblasti zuba, je to dutina vyplnená hnisom, alebo inou tekutinou, čiže buď ako následok po fraktúre zuba, alebo po endodontickom ošetrení. A potom v oblasti vľavo dole zub 2 a 4 boli endodonticky ošetrené, zub 3 bol živý aj zub 6. Potom v hornej čeľusti sprava z hora zub 7 bol s korunkou ošetrený, ale je tam náznak kazu pod korunkou. Potom zub vpravo hore 2 bol reendodonticky ošetrený zub 1 vľavo hore bol reendodonticky ošetrený. Na zube 3 vľavo hore pod mostíkom vyzerá, že je kaz a takisto na zube 7 vľavo hore vyzerá, že je kaz pod mostíkom.

Endodontické ošetrenie sa vykonáva - je to vlastne plnenie kanálika. Celá podstata je, že buď zdravý zub, ktorý začne vykazovať známky zápalu sa otvorí dreňová dutina, ktorá sa úkonmi vydezinfikuje. Najpodstatnejšie je, že sa zaplní nejakým prípravkom. To je endodontické ošetrenie. Reendodontické ošetrenie znamená, že zub už bol vyplnený, znova vyberiete von všetko to, čo sa v kanáliku nachádza, aby bol prázdny snažíte sa dostať až po koreň až po apex zuba. Apex zuba je časť koreňa, ktorá je najhlbšie, to je to čo na röntgene vidíme taký oblúčik. A snažiť sa vybrať všetko von vydezinfikovať a zase potom zaplniť, aby ten zub bol bez známok zápalu a bez bolesti. Dôvody pre reendodonciu sú v prvom rade bolesť, v druhom rade buď chybné - zlé spravenie prvotnej endodoncie a absces, tak najčastejšie. Pacientka, keď prišla tak nie všetky zuby boli ošetrené úplne po apex. Zuby podľa röntgenu neboli zaplnené po apex v oblasti 45,44,43 bol zaplnený po apex, ale tam bol cystogranulom. Pravá strana tam je napísané R a ľavá strana je L. Vpravo dole v tom prvom röntgene je z roku 2013 5, 4 boli nedostatočne vyplnené 5,4 a 2 na ľavej strane potom to je 2 a 5 tie boli nedostatočne endodonticky ošetrené. Na otázku, že v priebehu konania bolo tvrdené, že žalobkyňa trpela cukrovkou, že mala diabetes. Svedok uviedol, že ak je cukrovka rany sa horšie hoja, po extrakciach je také typické, väčšinou je to pri chirurgii tam sa to horšie hojí. Na otázku, či postrehol takéto prejavy, že by boli zhoršené stavy žalobkyne, ktoré by mohlo takéto ochorenie spôsobiť, uviedol, že myslí si, že sa prejavovala bežne, že neboli tam nejaké komplikácie. Prvý chirurgický zákrok bol vlastne na trojke vpravo dole, kde sa robila resekcia. Asi každá extrakcia - trhanie zuba je chirurgický zákrok. Aj implantáty sú chirurgický zákrok. Endodoncia nie je, to je záchovná stomatológia. Na otázku, či spozoroval pri týchto chirurgických zákrokoch u žalobkyni nejaké komplikáciem vypovedal, že myslí si, že nemala žiadne, čo sa týka extrakcii, čo sa týka implantátov. Tam je pre cukrovkárov taký špeciálny povrch, vymyslený, myslím, že na tých implantátov bol použitý, aby sa to dobre hojilo, aby tam neboli komplikácie. Na otázku, že vo veci bol vykonaný znalecký posudok, kde otázka č. 3 bola: Či bol lekársky postup doktora J. pri liečbe tzv. lege artis? V prípade ak nie, v čom spočívala nesprávnosť postupu lekára a aký mal byť správny postup lekára? V. U. D.: Q. N. K.. J. N. Q.D. N. W. S. nebol vykonaný lege artis, nakoľko stav chrupu pacientky vyžadoval opakované ošetrenia iným stomatológom. Zuby pribraté do veľkej protetickej práce mali byť správne endodonticky ošetrené, mali byť ošetrené všetky koreňové kanáliky a koreňová výplň mala siahať po koniec koreňového kanálika, zuby musia byť správne konzervačne ošetrené, nesmú sa nachádzať sekundárne kazy, kovové čapy, ktoré majú osadiť štruktúru zuba musia byť zavedené v línii koreňového kanálika. Na otázku, aby sa svedok vyjadril k tomuto stanovisku znalca, či sa s ním stotožňuje, svedok uviedol, že áno. Na otázku, či došlo k reendodontickému ošetreniu niektorého zo zubov následne aj po ošetrení zubov u svedka, uviedol, áno, došlo. Pacientka sa sťažovala na bolesť, čiže bolo. Bol to zub 43 ten reendodonticky ošetrovali, aj zub 44 bol reendodonticky ošetrovaný.

38. Na pojednávaní dňa 28.04.2021 bola vypočutá svedkyňa K.. A. R., ktorá uviedla, že pôsobila ako konzultantka úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. Potvrdzuje, čo uviedla v odbornom stanovisku, č. l. 138. Jej odpoveď bola všeobecná, nie vo vzťahu k žalobkyni. Vyjadrovala sa len všeobecne, pani žalobkyňu ani osobne nevidela.

39. Na pojednávaní dňa 28.04.2021 strany a intervenient zhodne uviedli, že žiadne dôkazy predkladať nemienia a žiadne návrhy na doplnenie dokazovania nemajú. Napriek uvedenému elektronickým podaním doručeným súdu dňa 14.06.2021 právny zástupca žalovaného predložil nový znalecký posudok č. 05/2021 vypracovaný K.. I..

B.

40. V predmetnej veci sa žalobkyňa domáhala celkom šiestich nárokov, ktoré vzájomne spolu súvisia, avšak každý z nich bolo z pohľadu súdu potrebné posudzovať samostatne. V konaní bolo nesporné, že žalobkyňa pred nasadením mostíkov zo strany žalovaného, mala od roku 1996 mostíky živicové, ktoré jej nespôsobovali žiadne ťažkosti. K ich sňatiu a nasadeniu nových pristúpila z estetických dôvodov. Je nesporné, že žalovaný ako jej ošetrujúci stomatológ pristúpil k sňatiu živicových mostíkov a príprave chrupu na nové mostíky, ktoré jej nasadil postupne od januára 2009. Nespornou skutočnosťou je aj to, že v období po nasadení mostíkov žalovaným sa u žalobkyne vyskytla citlivosť a bolestivosť zubov, ktorá pretrvávala dlhší čas. Medzi stranami bolo sporné, či zhoršenie zdravotného stavu žalobkyne s následkami pretrvávajúcich bolestí zapríčinil žalovaný, ktorý nesprávne poskytol zdravotnú starostlivosť. Žalobkyňa tvrdila, že to bol práve žalovaný, ktorý nesprávne postupoval pri príprave chrupu na nasadenie mostíkov a nesprávne postupoval aj potom, ako sa u nej prejavili bolesti a zdravotné ťažkosti. Žalovaný namietol, že zdravotnú starostlivosť poskytol správne a ťažkosti u žalobkyne nastali pravdepodobne

preto, lebo trpela diabetickým ochorením, čo mu zatajila, pričom toto ochorenie má za následok ústup ďasna a odhaľovanie krčkov zubov. Súd preto zameral dokazovanie na zistenie skutkového stavu, pričom obdobie od nasadenia mostíkov žalovaným (január 2009) a predchádzajúcich výkonov v súvislosti s prípravou chrupu na nasadenie mostíkov až po prechod do zdravotnej starostlivosti žalobkyne k K.. D. (prvé ošetrenie dňa 06.11.2013) súd považoval za „Rozhodné“ obdobie.

C.

Bolestné

41. Podľa § 415 OZ, každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

42. Podľa § 420 ods. 1 OZ, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

43. Podľa § 420 ods. 3 OZ, zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

44. Podľa § 444 OZ, pri škode na zdraví sa jednorazove odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

45. Podľa § 106 ods. 1 OZ, právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

46. Podľa § 2 ods. 1 zák. č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov, účinného v Rozhodnom období, ďalej len „zákon o náhrade za bolesť a SSU“, bolesť je ujma spôsobená poškodením na zdraví, jeho liečením alebo odstraňovaním jeho následkov.

47. Podľa § 2 ods. 3 písm. a) a b) zákona o náhrade za bolesť a SSU, na účely tohto zákona a) poškodenie na zdraví je poškodenie zdravia spôsobené úrazom, chorobou z povolania alebo iným poškodením na zdraví, b) poškodený je osoba, ktorá utrpela poškodenie na zdraví.

48. Podľa § 3 ods. 1 a 2 zákona o náhrade za bolesť a SSU, náhrada za bolesť sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná zistenému poškodeniu na zdraví, priebehu liečenia alebo odstraňovaniu jeho následkov. Náhrada za bolesť sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§7 a 8). Sadzby bodového hodnotenia za bolesť sú ustanovené v prílohe č. 1 v I. a III. časti.

49. Podľa § 5 ods. 1 zákona o náhrade za bolesť a SSU, pri určení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vychádza z celkového počtu bodov, ktorým sa bolesť alebo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotilo v lekárskom posudku (§7 a 8).

50. Podľa § 9 ods. 5 zákona o náhrade za bolesť a SSU, bodové hodnotenie bolesti sa zvýši až o polovicu, ak a) vznikla infekcia rany okrem tetanu; bodové hodnotenie bolesti možno zvýšiť len v súvislosti s ranou, ktorej čas liečenia sa infekciou predĺžil, b) poškodenie na zdraví vyžadovalo bolestivejší spôsob liečenia alebo pri liečení nastali komplikácie, c) povaha poškodenia na zdraví si vyžiadala operačný výkon, pričom za operačný výkon sa nepovažuje injekcia, punkcia kĺbu, hrudníka a abscesu, infúzia a transfúzia; toto zvýšenie sa nevzťahuje na operačný výkon, ak je zahrnutý v sadzbe pre príslušné poškodenie na zdraví.

51. Podľa § 9 ods. 5 zákona o náhrade za bolesť a SSU, pri súbehu dôvodov podľa odseku 5 možno hodnotiť bolesť najviac do výšky dvojnásobku ustanovenej sadzby.

52. Podľa § 5 ods. 2 zákona o náhrade za bolesť a SSU, výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje sumou 2 % z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny

rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu podľa odseku 1, za jeden bod a výsledná suma sa zaokrúhli na najbližšie celé euro smerom nahor.

53. Podľa Opatrenia Ministerstva zdravotníctva SR č. S03594-OL-2014 je výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2014 za jeden bod vo výške 16,48 eur.

54. Žalobkyňa žiadala, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy vo výške 4.616,- eur, ktorá predstavuje dvojnásobok sumy podľa bodového hodnotenia znaleckého posudku K.. K., ktorý predložila. Podľa vyhlášky (položka 290) je strata 3 a viac zubov 40-250 bodov, v prípade žalobkyne na základe komplikácii a potrebe ďalšieho ošetrenia znalec hodnotil bolestné na 140 bodov. Žalobkyňa tvrdila, že žalovaný zodpovedá za škodu na jej zdraví, ktorú jej spôsobil nesprávnym postupom pri zdravotnom ošetrení zubov a mala za to, že jej zdravotný stav bol ustálený podľa chorobopisu K.. D. dňa 14.10.2014. Intervenient namietal, že bolesti pociťovala žalobkyňa od roku 2012 a bola aj hospitalizovaná, teda nárok na bolestné je premlčaný od 21.12.2012 do 31.12.2014 - 2 roky. Žaloba bola podaná až dňa 18.11.2015. Žalovaný poprel akúkoľvek zodpovednosť za škodu na žalobkyninom zdraví a namietol, že od ustálenia zdravotného stavu sa počíta premlčacia doba len v prípade sťaženia spoločenského uplatnenia. V prípade bolestného sa počíta lehota subjektívna, pričom z listu zo dňa 05.11.2013 adresovaného žalovanému je nepochybné, že žalobkyňa v tento deň vedela kto jej spôsobil škodu a kedy. Nárok na bolestné je teda podľa jeho názoru premlčaný.

55. Súd v prvom rade preskúmal námietku premlčania, resp. či žalobkyňa uplatnila nárok zo zodpovednosti za škodu na jej zdraví - bolestné včas a dospel k záveru, že žaloba bola podaná včas.

56. V prípade nároku na odškodnenie bolesti poškodenej sa poškodená dozvie o škode v čase, kedy je možné objektívne vykonať bodové ohodnotenie bolesti, od tohto okamihu plynie subjektívna premlčacia doba. Výška bodového ohodnotenia bolestného vyplýva z lekárskeho posudku. Pri odškodnení bolesti je potrebné prihliadať na to, že okolnosti rozhodujúce pre určenie bolestného sa stanú známe až po ukončení liečebného procesu, resp. po jeho ustálení. Poškodený sa až v tomto momente dozvie o tejto škode a jej výške. Pri škodách spôsobených na zdraví neplatí žiadna objektívna premlčacia doba. To znamená, že ak ide o škodu na zdraví, neustanovuje sa vôbec nijaká objektívna časová hranica, pretože škoda na zdraví sa prejaví často až po niekoľkých rokoch. Znamená to, že pri škodách na zdraví platí len subjektívna premlčacia doba ustanovená v § 106 ods. 1 OZ. (Občiansky zákonník, Veľký komentár I zväzok, Imrich Fekete a kolektív, str. 667 a 669)

57. Za deň zistenia bolesti nemožno bez ďalšieho považovať deň ukončenia práceneschopnosti poškodeného, ani deň vyhotovenia posudku o bolestnom, ale okamih (deň) ustálenia zdravotného stavu poškodeného. (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.6.2001, sp. zn. MCdo/37/2000)

58. Na základe vyššie uvedeného sa síce súd stotožnil s právnym názorom právneho zástupcu žalovaného v tom, že pri nároku na bolestné je potrebné vychádzať len zo subjektívnej premlčacej doby, avšak už nie v tom, kedy nastal okamih kedy sa žalobkyňa dozvedela o škode a o tom, kto jej škodu spôsobil. Hoci žalobkyňa v liste zo dňa 05.11.2013 jednoznačne žiada žalovaného o náhradu škody, súd hodnotí, že je bezpredmetné, či sa žalobkyňa dôvodne domnievala už v tomto čase že je to práve žalovaný, kto nesie zodpovednosť za zhoršenie zdravotného stavu a vytrpené bolesti. Z pohľadu súdu pre ustálenie dňa, od ktorého je potrebné počítať subjektívnu premlčaciu dobu, je potrebné určiť, ktorý deň je dňom ukončenia liečebného procesu. Poškodenie zdravia je rôznorodého charakteru a jeho prejavy môžu nastať v rôznych časových obdobiach, pričom nemalý vplyv na ustálenie zdravotného stavu má aj proces a spôsob liečenia. Vzhľadom na to, že žalobkyňa uviedla, že v súčasnosti už netrpí žiadnymi ťažkosťami stomatologického charakteru a chodí len preventívne zdravotné prehliadky, súd mal z výpovede jej ošetrujúceho stomatológa K.. D. za preukázané, že proces sňatia mostíkov, ktoré nasadil žalobkyni žalovaný, následné ošetrenie chrupu až po nasadenie nových mostíkov po posledný zdravotný výkon, po ktorom už žalobkyňa neudávala žiadne ťažkosti ani bolesti, bol ukončený dňa 03.12.2015. Na otázku súdu, ktorý deň z hľadiska postupných ošetrení by svedok učil, ako ustálenie zdravotného stavu, potom ako žalobkyňa prvý krát prišla, uviedol, že dňa 03.12.2015, odvtedy boli návštevy také zriedkavé. Dňa 07.06.2016 bol raz cementovaný mostík na definitívum a vlastne od toho 07.06.2016 potom už boli iba preventívne prehliadky raz ročne. Žiadna zo strán uvedené tvrdenie svedka nespochybnila ani nevyvrátila, preto súd považoval deň 03.12.2015 za ustálenie zdravotného stavu žalobkyne. Nárok žalobkyne na bolestné súd teda nemohol považovať za premlčaný.

59. Systém občianskoprávnej zodpovednosti za škodu je založený na dvoch zodpovednostných princípoch: na princípe subjektívnej zodpovednosti (zodpovednosť za zavinené spôsobenie škody) a princíp objektívnej zodpovednosti (škodca za škodu zodpovedá, aj keď ju nezavinil). Pri škode na zdraví ide o subjektívnu zodpovednosť za škodu. Predpokladmi zodpovednosti za škodu sú: a) porušenie právnej povinnosti, b) vznik škody ako majetkovej ujmy, c) existencia príčinnej súvislosti medzi protiprávnym úkonom škodcu a vzniknutou škodou a d) zavinenie toho, kto škodu spôsobil. Zavinenie sa predpokladá, s výnimkou ak sa škodca podľa § 420 ods. 3 OZ zo zodpovednosti oslobodí. Súd mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že všetky predpoklady škody na zdraví žalobkyne spôsobenej žalovaným sú splnené.

60. Pokiaľ ide o porušenie právnej povinnosti, súd skúmal či žalovaný pri úkonoch zdravotnej starostlivosti konal „lege artis“. Lege artis je v medicíne postup zdravotníckeho pracovníka, ktorý je v súlade so súčasnými poznatkami vedy. Posúdenie tejto otázky však bolo otázkou znaleckou. Žalobkyňa spolu so žalobou predložila znalecký posudok č. 2/2015 vyhotoveného dňa 29.09.2015 K.. O. O. K. N.. z odboru: zdravotníctvo a farmácia, odbor: stomatológia, z ktorého o.i. vyplynuli nasledovné závery: lekársky postup K.. J. pri liečbe pacientky W. S. nebol vykonaný „Lege artis“, nakoľko stav chrupu pacientky vyžadoval opakovane ošetrenia iným stomatológom. Zuby pribraté do veľkej protetickej práce mali byť správne endodonticky ošetrené - mali by byť ošetrené všetky koreňové kanáliky a koreňová výplň má siahať po koniec koreňového kanálika, zuby musia byť správne konzervačne ošetrené - nesmú sa nachádzať sekundárne kazy, kovové čapy, ktoré majú posilniť štruktúru zuba musia byť zavedené v línii koreňového kanálika. Nesprávnosť lekárskeho postupu žalovaného popísal nasledovne: na posúdenie znalcovi boli zaslané okrem písomnej zdravotnej dokumentácie z ošetrenia pacientky u K.. C. J. aj 2 rtg snímky vyhotovené u K.. K. D. - stomatológa po prevzatí stomatologickej starostlivosti pacientky, a to vstupný rtg snímok a konečný rtg snímok po komplexnej liečbe u stomatológa K.. K. D.. Zároveň objednávateľ posudku zabezpečil znalcovi nahliadnutie do RTG snímkov z ošetrenia pacientky u K.. C. J.. Na vstupnom rtg snímku je viditeľný nasledujúci stav: Zub č. 17 je viditeľná oslabená sklovina v krčkovej oblasti, ktorá môže spôsobovať zvýšenú citlivosť. Zub č. 12 nedokonalé endodontické ošetrenie, výplň koreňového kanálika nezasahuje až po apex. Zub č. 26 je pilier 6 - členného mostíka bez endodontického ošetrenia s viditeľným sekundárnym kazom, ktorý môže byť príčinou bolesti. Zub č. 35 nedokonalé endodontické ošetrenie, kovový čap je zavedený mimo líniu koreňového kanálika, je vytvorená via falsa - bočná cesta a okolo koreňa je viditeľný nález v tvrdých tkanivách. Zub č. 33 nedokonalé endodontické ošetrenia. Zub č. 32 nedokonalé endodontické ošetrenie, sekundárny kaz pod korunkou. Zub č. 42 nedokonalé endodontické ošetrenie, sekundárny kaz pod korunkou. Zub č. 44 nedokonalé endodontické ošetrenie. Zub č. 45 nedokonalé endodontické ošetrenie, pod korunkou viditeľný sekundárny kaz a zápalové zmeny v tvrdých zubných tkanivách v okolí koreňa. Uvedené závery znalca korešpondovali aj s výpoveďou svedka - K.. K. D., ktorý je v súčasnosti ošetrujúcim stomatológom žalobkyne. Svedok vypovedal: Endodontické ošetrenie sa vykonáva - je to vlastne plnenie kanálika. Celá podstata je, že buď zdravý zub, ktorý začne vykazovať známky zápalu sa otvorí dreňová dutina, ktorá sa úkonmi vydezinfikuje. Najpodstatnejšie je, že sa zaplní nejakým prípravkom. To je endodontické ošetrenie. Reendodontické ošetrenie znamená, že zub už bol vyplnený, znova vyberiete von všetko to, čo sa v kanáliku nachádza, aby bol prázdny snažíte sa dostať až po koreň až po apex zuba. Apex zuba je časť koreňa, ktorá je najhlbšie, to je to čo na röntgene vidíme taký oblúčik. A snažiť sa vybrať všetko von vydezinfikovať a zase potom zaplniť, aby ten zub bol bez známok zápalu a bez bolesti. Dôvody pre reendodonciu sú v prvom rade bolesť, v druhom rade buď chybné - zlé spravenie prvotnej endodoncie a absces, tak najčastejšie. Pacientka, keď prišla tak nie všetky zuby boli ošetrené úplne po apex. Zuby podľa röntgenu neboli zaplnené po apex v oblasti 45,44,43 bol zaplnený po apex, ale tam bol cystogranulom. Cystogranulom je v oblasti zuba, je to dutina vyplnená hnisom, alebo inou tekutinou, čiže buď ako následok po fraktúre zuba, alebo po endodontickom ošetrení. Vpravo dole v tom prvom röntgene je z roku 2013 zuby 5, 4 boli nedostatočne vyplnené a 2 na ľavej strane potom to je 2 a 5 tie boli nedostatočne endodonticky ošetrené. Na otázku, že vo veci bol vykonaný znalecký posudok, kde otázka č. 3 bola: Či bol lekársky postup doktora J. pri liečbe tzv. lege artis? V prípade ak nie, v čom spočívala nesprávnosť postupu lekára a aký mal byť správny postup lekára? Odpoveď znalca bola: Lekársky postup K.. J. pri liečbe pacientky W. S. nebol vykonaný lege artis, nakoľko stav chrupu pacientky vyžadoval opakované ošetrenia iným stomatológom. Zuby pribraté do veľkej protetickej práce mali byť správne endodonticky ošetrené, mali byť ošetrené všetky koreňové kanáliky a koreňová výplň mala siahať po koniec koreňového kanálika, zuby musia byť správne konzervačne ošetrené, nesmú sa nachádzať sekundárne kazy, kovové čapy, ktoré majú osadiť štruktúru zuba musia byť zavedené v

línii koreňového kanálika. Na otázku, aby sa svedok vyjadril k tomuto stanovisku znalca, či sa s ním stotožňuje, svedok uviedol, že áno. Z vyššie uvedeného mal súd za preukázané, že žalovaný pochybil pri lekárskom postupe spočívajúcom v príprave chrupu žalobkyne na nasadenie mostíkov, nakoľko na zuboch, ktoré vymenoval znalec v znaleckom posudku bolo nedokonalé endodontické ošetrenie, čo po nasadení mostíkov vyústilo do zvýšenej citlivosti a bolestivosti zubov s následkami buď zápalov, kazov alebo bolestí, ktoré vylučovali, aby na tieto zuby bol nasadený mostík, ďalej zub č. 26, ktorý bol pilierom 6 - členného mostíka bez endodontického ošetrenia s viditeľným sekundárnym kazom, ktorý podľa záverov znalca nebol správne ošetrený, aby mohol slúžiť ako pilier mostíka, ďalej kovový čap, ktorý bol zavedený mimo líniu koreňového kanálika, čím sa vytvorila via falsa - bočná cesta a okolo koreňa bol viditeľný nález v tvrdých tkanivách, z čoho súdu vyplynulo, že kovový čap bol osadený nesprávne. Pokiaľ ide o kovový čap, žalovaný pri svojej výpovedi tvrdil, že ho osadil do dentínu, pretože zub bol plnený foredentom, to bola masa, ktorá bola mäkká, nebola ako cement tvrdá, že nemohla ten čapík fixovať. Preto na snímke to vyzerá ako by bol mimo, ale on je absolútne presne, parodont je nedotknutý, žiadna zápalová zmena tam nie je. Súd zdôrazňuje, že uvedené ostalo len v rovine tvrdenia žalovaného, nepredložil súdu dôkaz, ktorý by vyvracal závery K.. K..

61. Voči uvedenému namietal žalovaný, ktorý v konaní predložil znalecký posudok č. 02/2018 vypracovaného K.. S. I., N.. dňa 12.02.2018, následne znalecký posudok č. 7/2019 K.. S. I., N.. Na pojednávaní dňa 28.04.2021 strany a intervenient zhodne uviedli, že žiadne dôkazy predkladať nemienia a žiadne návrhy na doplnenie dokazovania nemajú. Napriek uvedenému elektronickým podaním doručeným súdu dňa 14.06.2021 právny zástupca žalovaného predložil nový znalecký posudok č. 05/2021 vypracovaný K.. I..

62. Podľa § 153 ods. 1 CSP strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania.

63. Podľa § 153 ods. 2 CSP na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu.

64. Podľa § 153 ods. 3 CSP ak súd na prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany neprihliadne, uvedie to v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej.

65. Na znalecký posudok č. 05/2021 vypracovaný K.. S. I., N.. súd neprihliadol v zmysle sudcovskej koncentrácie konania podľa § 153 CSP. Na pojednávaní dňa 28.06.2021 právny zástupca žalovaného uviedol, že znalecký posudok predložili až dňa 14.06.2021 preto, lebo tento dôkaz sa nedal predložiť skôr ako bol vypočutý K.. D., nakoľko ho predložili až na základe toho, aké skutkové zistenia vzišli z vykonaného dokazovania za uplynulé obdobie. Tu však súd konštatuje, že K.. D. bol vypočutý na pojednávaní dňa 11.11.2020, nasledovalo pojednávanie dňa 28.04.2021, kedy bola vypočutá posledná svedkyňa - K.. R. (t.j. 5 mesiacov po jeho výsluchu), kde právny zástupca žalovaného uviedol, že nemá žiadne návrhy na doplnenia dokazovania, pričom súd upozornil strany, že konanie sa nachádza v jeho záverečnom štádiu a vyzval ich, aby si pripravili záverečné reči. Žalovaný mal teda možnosť uplatniť tento prostriedok procesnej obrany skôr, pričom vykonanie uvedeného dôkazu (vzhľadom na deň jeho predloženia - niekoľko dní pred posledným pojednávaním vo veci) by vyžadovalo podľa § 153 ods. 2 CSP nariadenie nového pojednávania, súd pristúpil k sudcovskej koncentrácii konania a na znalecký posudok neprihliadol.

66. Pokiaľ ide znalecké posudky č. 02/2018 a 07/2019 vypracovaných K.. S. I., N.., oba boli vypracované tým istým znalcom na objednávku žalovaného. V posudku č. 02/2018 znalec uviedol, že ako ustúpila gingíva u pacientky a čo ju spôsobilo sa nevie vyjadriť, pretože pacientku nevidel a z rtg snímky sa to vyčítať nedá. Čo u pacientky spôsobilo nástup a zhoršenie parodontitídy? Odpoveď: K tejto otázke sa nevie vyjadriť, pretože na poslednej rtg snímke - OPG z 31.01.2012 (Fotodokumentácia obr.3) nie sú pozorovateľné žiadne výrazné parodontitické zmeny, v zdravotnej dokumentácii nie je žiadna zmienka o parodontitíde a on nemal možnosť pacientku vidieť, ani vyšetriť. Exaktne sa vyjadriť, čo bolo príčinou extrakcie zubov (len zo zdravotnej dokumentácie), nevie. Z uvedeného mal súd za to, že znalec na všetky zadané otázky odpovedal, že vyjadriť sa nevie, preto z hľadiska spoľahlivého zistenia skutkového

stavu uvedený znalecký posudok nemal žiadnu výpovednú hodnotu a nebolo možné z neho vychádzať. Súčasne súd vyhodnotil, že predmetný znalecký posudok č. 02/2018 v nijakom smere nespochybnil závery znaleckého posudku č. 02/2015 K.. K..

67. Zo znaleckého posudku č. 07/2019 vyplynuli nasledovné závery: Otázka: Bol postup žalovaného pri zhotovovaní fixnej keramickej náhrady 15.01.2009 a 04.02.2010 odborne správny? Odpoveď: Indikácia na vyhotovenie hornej a dolných fixných náhrad bola štandardná. Proces vyhotovovania týchto náhrad posudzujem len na základe zdravotnej stomatologickej dokumentácie. Postup vyhotovovania podľa tejto dokumentácie bol taktiež štandardný. Ošetrujúci lekár sa snažil ponechať pilierové zuby (zuby ktoré držia fixnú protetickú prácu) vitálne. Výsledok vyhotovenia protetických prác posudzujem zas len na základe dodaných rtg. snímkov. Tento stav je popísaný v predchádzajúcom znaleckom posudku č. 2/2018 (Podľa rtg. snímky, vyhotovenej pod dvoch rokoch od výroby mostíkov - OPG z 31.01.2012 (Fotodokumentácia obr.3 - Znalecký posudok 2/2018) môžem konštatovať, že v oblasti 46 - 45 z distálnej strany je pozorovateľné zatienenie čo môže poukazovať na parodontálny proces. V ostatných lokalizáciách nie sú pozorovateľné žiadne viditeľné periapikálne prejasnenia vo forme periapikálnej parodontitídy. Marginálna kosť s výnimkou zuba 45 nevykazuje žiadne výrazné parodontitické zmeny. Marginálne časti koruniek kopírujú obrysy radixov). Zhotovenie a výzor fixných náhrad v ústnej dutine, ako aj stav okrajového ďasna okolo pilierových zubov posúdiť neviem, pretože som práce nevidel a ani vidieť nebudem - v súčasnosti už pacientka má v ústach iné protetické práce. Od januára 2012 boli postupne riešené zápalové postihnutia zubnej drene v zuboch 12, 33, 32, 46 a 43. Zub 43 bol liečený koreňovou výplňou opakovane a taktiež resekciou koreňového hrotu. Popísané komplikácie (detailne sú popísané v znaleckom posudku 2/2018) sú v stomatologickej praxi bežné a riešia sa konzervatívnym spôsobom - odstránením drene a vyplnením koreňového kanálika, a taktiež pri pretrvávajúcich ťažkostiach chirurgickým spôsobom - resekciou koreňového hrotu alebo extrakciou zuba. To všetko bolo podľa dokumentácie zo strany ošetrujúceho lekára postupne vykonávané. Takže na základe dodaných stomatologických záznamov a rtg. snímok môžem len konštatovať, že postup vyhotovovania bol lege artis a na rtg. OPG snímke z 31.01.2012 (cca 2 roky po vyhotovení náhrad) nie sú pozorovateľné výrazné kostné zápalové reakcie v oblasti okrajovej kosti zubov ani pod koreňmi zubov. Súd hodnotí, že uvedený znalecký posudok pôsobí protirečivo a všeobecne. Na jednej strane znalec uvádza, že zhotovenie a výzor fixných náhrad v ústnej dutine, ako aj stav okrajového ďasna okolo pilierových zubov posúdiť nevie, pretože práce nevidel a ani vidieť nebude - v súčasnosti už pacientka má v ústach iné protetické práce, v ďalšom texte však znalec konštatuje, že postup vyhotovovania bol lege artis, avšak bez akéhokoľvek odôvodnenia týkajúceho sa vytýkaných nedostatkov už skorším znaleckým posudkom č. 05/2015 K.. K., a to nedokonalých endodontických ošetrení, nesprávneho zavedenia kovového čapu, alebo kazov na pilierových zuboch. Takisto znalec konštatuje, že z OPG z 31.01.2012 konštatuje, že v oblasti 46 - 45 z distálnej strany je pozorovateľné zatienenie čo môže poukazovať na parodontálny proces a od januára 2012 boli postupne riešené zápalové postihnutia zubnej drene v zuboch 12, 33, 32, 46 a 43, z čoho je podľa súdu zrejmé, že po nasadení mostíkov nastali u žalobkyne pod mostíkami viaceré zápalové postihnutia, ktoré si vyžiadali ošetrenie. Znalec však nijako nerozoberá príčiny zápalových stavov, iba stručne konštatuje, že popísané komplikácie sú v stomatologickej praxi bežné. S uvedeným tvrdením sa súd nemôže stotožniť. Ak sa u žalobkyne, ktorá mala od roku 1996 do roku 2009 nasadený živicový mostík a nikdy netrpela v tomto období zápalovými stavmi ďasna alebo zubov pod mostíkmi a následne po ošetrení chrupu K.. D. (t.j. od ustálenia jej liečebného procesu v roku 2015) až do času vyhlásenia rozsudku žalobkyňa udáva, že opäť netrpí zápalmi ani bolesťami a jediné obdobie, kedy sa u nej vyskytovali bolesti, zápaly ďasien a zvýšená kazivosť zubov pod mostíkami je obdobie, ktoré nasledovalo po nasadení mostíkov v roku 2009 a 2010 žalovaným, je vylúčené, aby súd hodnotil uvedené rapídne zhoršenie zdravotného stavu žalobkyne, za „bežné“. Žalovaný v konaní opakovane namietal, že komplikácie sa u žalobkyne vyskytli až začiatkom roku 2012, teda 2 roky po nasadení mostíkov mala kľud a teda príčinou uvedeného nemohol byť jeho nesprávny lekársky postup. Tu súd zdôrazňuje, že nie je vylúčené, aby zápalový proces, bolesti a kazivosť zubov, nastali u žalobkyne aj s odstupom času. Uvedené potvrdili: svedok K.. D. a takisto aj znalec K.. K. pri výsluchu. Svedok K.. D. uviedol na otázku či boli kazy aj pod korunkami, keď žalobkyňa prišla do jeho starostlivosti, pričom vypovedal: áno, na horných zuboch, v oblasti vpravo hore 7, vľavo hore 3 a vľavo hore 7 podľa röntgenu. Na otázku aké časové obdobie bolo potrebné na to, aby sa tieto kazy vyvinuli v takom rozsahu ako sú diagnostikované podľa RTG, vypovedal: tak kaz sa vyvinie v priebehu 2-3 rokov a priberá sa viac faktorov. Aj podľa výpovede svedka je teda zrejmé, že časový rámec 2 rokov od nasadenia mostíkov, kedy sa komplikácie nemuseli prejaviť neznamená, že nemajú súvis s lekárskym postupom žalovaného. Pre súd však z hľadiska časovej postupnosti výskytu komplikácií po

nasadení mostíkov bol zásadný znalecký posudok K.. K., ktorý uvedené zdravotné komplikácie dáva do priamej súvislosti s pochybeniami žalovaného pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti, pričom zo záveru nepochybne vyplýva, že postup žalovaného nebol lege artis. Súd v konaní vypočul znalca - K.. K., ktorý uviedol, že trvá na svojich záveroch svojho posudku, lebo vychádzal z dokumentácie, ktorá mu bola poskytnutá od obidvoch strán. Poukázal na snímok čl. 45 čo je rtg. snímka vyhotovené K.. D. (pozn. súdu snímka v spise na č.l. 220) pri vstupnej prehliadke, keď ju začal liečiť a poukázal na červené šípky, ktoré smerujú na miesta a zuby kde boli nasadené korunky a hodnotí to ako nesprávne vykonaný zdravotnícky výkon, lebo korunky nezodpovedajú vyhotovením, a niektoré korunky, napr. zub 17, korunka anatomicky nie je urobená, zub č. 12, kde korunka je nasadená na zub, ktorý nemá správne endodondické ošetrenie (ošetrenie koreňového kanálika), zub 23 je vidno zubný kaz pod korunkou, o ktorom môžeme predpokladať, že vznikol po nasadení korunky, zub 26, kde korunka nie je anatomicky správne urobená. Bifurkácia (miesto medzi koreňmi), je vidno, že je tam zápal, ktorý je dosť rozsiahly, podľa záznamu z preventívnej prehliadky môže žalovaný preukazovať, že ten zápal tam nebol. Zub 35, kde je nesprávne ošetrené koreňový kanálik, čap je mimo osy zuba, čo je nesprávne. Zároveň zápal v kosti v okolí čapu. To je dôkaz, že tento zub nemal byť použitý ako pilier pre náhradu. Bolesti sa môžu vyskytnúť aj po čase, choroby ďasien, ako aj v tomto prípade, sa zvyknú prejaviť aj neskôr, odstupom času. Niektoré zuby neboli vhodné na to, aby boli ošetrené násadkami, ako v danom prípade. Zub 33 endodonticky tiež nie je vyhovujúci, zub 32 to isté, zub 42 to isté, zub 43, zub 44 a 45. Tieto zuby neboli v stave na korunky a mostíky. Uvedené sa potvrdilo aj z výpovede K.. D., ktorý vypovedal, že pacientka, keď prišla tak nie všetky zuby boli ošetrené úplne po apex. Na otázku, či je priama príčinná súvislosť medzi stomatologický ošetrením zo strany žalovaného a stomatologickými dôsledkami vzniknutých z týchto ošetrení, ktoré si vyžadovali opakované následné ošetrenia u iného stomatológa u K.. D., znalec K.. K. uviedol: áno. Vyžiadal si snímky, aby vedel posúdiť, či nedošlo ku skresleniu toho stavu. Je dôležité vychádzať zo snímku, ktorý predchádza ako posledný k tomu ako pacient ide na ošetrenie k inému lekárovi, aby bolo zrejmé, že nedošlo k ošetreniu medzičasom niekým iným. Dospel k tomu, že tie snímky nasvedčujú tomu, čo uviedol v znaleckom posudku, pred začatím liečby u K.. D.. Poukázal na niekoľko aspektov: 1. pokiaľ piliere neboli vhodné, čo lekár vidí pri správnom ošetrení, bolo potrebné zvoliť iný postup a nie nasadiť mostíky, tak ako boli. 2. navrhnutie samotnej práce aj laboratórnej (samotné vyhotovenie mostíka), a to je vidieť na snímke, že ide o rozsiahli mostík (horná 17 a 26) výrobnú nepresnosť musí lekár skontrolovať a ak nesedí, tento mostík nemal byť nasadený. 3. ak je bolestivé mäkké tkanivo ako ochorenie môže to byť následok protetickej práce, aj keď v medicíne nič nie je 100%, preto bolesti nemuseli byť zapríčinené výlučne nedostatkami zo stranami žalovaného, ale je to najpravdepodobnejšie, povedal by na 95%. 4. na otázku, ako to zistil, nie je potrebné zisťovať konkrétne časy, lebo dokumentácia a snímky obsahujú dostatočných počet dôvodov a dôkazov na závery, ktoré uviedol. 5. porovnaním snímok na strane 45-46, t.j. 45 pred ošetrením K.. D. a 46 po ošetrení K.. D. je zjavné, že tá korunka a mostík, čo pokračuje nebol správne vyhotovený. Ide o zub 35. V porovnaní s uvedeným súd uzatvára, že znalec K.. I. neuviedol vôbec, prečo pristúpil k záveru, že lekársky postup žalovaného bol lege artis, iba stručne poukázal, že vychádzal zo žalovaným poskytnutej zdravotnej dokumentácie a RTG snímkov, pričom opakovane odkazuje na obdobie do januára 2012, kedy sa zdravotné ťažkosti žalobkyne ešte neprejavili. Znalec K.. I. nijakým spôsobom nevyvrátil závery znalca K.. K., nevyjadril sa k nim a vzhľadom na jeho protirečivé a všeobecné závery, súd považoval znalecký posudok K.. K. za smerodajný a nebol dôvod odkloniť sa od neho odkloniť. Správnosť záverov K.. K. podporne preukazuje záver Oznámenia ÚDZS zo dňa 15.07.2014, z ktorého vyplynulo, že zo strany žalovaného došlo k porušeniu § 4 ods. 3 zák. č. 576/2004 Z.z., lebo neboli realizované RTG snímky po endodontickom ošetrení zubov dňa 05.01.2012, 24.09.2012, 07.11.2012, 07.01.2013 a 30.07.2013. Na základe Oznámenia Trnavského samosprávneho kraja zo dňa 19.11.2014 je zrejmé, že žalovanému bola uložená pokuta. Uvedenú skutočnosť súd dáva do súvisu so závermi K.. K. o tom, že pilierové zuby neboli správne endodonticky ošetrené žalovaným, pričom súd má za to, že keby žalovaný vyhotovil riadne RTG snímky po endodontickom ošetrení zubov, mohol správne zhodnotiť ďalší lekársky postup pri ošetrení žalobkyne, čo sa nestalo.

68. Súd zdôrazňuje, že hoci sa priklonil k záverom znaleckého posudku K.. K., v znaleckom posudku K.. I. bol (podľa záverov súdu nedostatočne odôvodnený) záver, že postup žalovaného bol lege artis, teda protichodný záver ako v posudku K.. K.. Preto počas konania po výpovedi K.. D. dal stranám možnosť navrhovať ďalšie dôkazy a pokiaľ by strany navrhli kontrolné znalecké dokazovanie znaleckou organizáciou, súd by takémuto návrhu vyhovel. Na pojednávaní dňa 28.04.2021 však strany a intervenient zhodne uviedli, že žiadne dôkazy predkladať nemienia a žiadne návrhy na doplnenie

dokazovania nemajú. Preto súd vychádzal z vykonaného dokazovania, z ktorého aj vyvodil vyššie uvedené závery.

69. Na základe uvedeného mal súd za preukázané všetky predpoklady zodpovednosti za škodu žalovaným, a to: a) porušenie právnej povinnosti (lekársky postup žalovaného, ktorý nebol lege artis), b) vznik škody ako majetkovej ujmy (predložené bodové ohodnotenia znaleckým posudkom) c) existencia príčinnej súvislosti medzi protiprávnym úkonom škodcu a vzniknutou škodou (vykonané dokazovanie - viď závery súdu vyššie) a d) zavinenie toho, kto škodu spôsobil (lekársky postup žalovaného, ktorý nebol lege artis, teda v rozpore so súčasnými poznatkami vedy).

70. V ust. § 420 ods. 3 je zakotvená prezumpcia zavinenia toho, kto za škodu zodpovedá. Ak sa preukáže, že škodca spôsobil niekomu škodu porušením právnej povinnosti (dôkazné bremeno postihuje poškodeného), zo zákona sa predpokladá, že škodca škodu zavinil. Existenciu zavinenia škodcu poškodený nemusí dokazovať. Prezumpcia zavinenia je teda výhodou pre poškodeného. Podľa odseku 3 sa zodpovednosti zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil; prezumpcia zavinenia je teda vyvrátiteľnou domnienkou. Dôkazné bremeno však v tomto prípade postihuje škodcu. Súd preto preskúmal aj námietku žalovaného, ktorou sa chcel zbaviť zodpovednosti, a to že žalobkyňa trpela ochorením - cukrovkou, čo mu zatajila. Pripojil viaceré odborné články, z ktorých vyplýva množstvo zdravotných komplikácií, ktoré môžu nastať u človeka, ktorý takým ochorením trpí, medzi nimi zhoršené hojenie rán, ústup ďasna atď. Dôvodil, že chrup žalobkyne ošetril pred nasadením mostíkov správne a mostíky boli vyhotovené správne, nemohli sa „scvrknúť“, preto ústup ďasna a odhaľovanie krčkov zubov, následne zápaly, kazy a bolestivosť boli spôsobené výlučne tým, že žalobkyňa trpela cukrovkou. Pri svojej výpovedi žalovaný uviedol nasledovné: žalobkyňa ho nikdy, opakuje nikdy, neinformovala o svojom zhoršenom zdravotnom stave, nikdy mu neoznámila, že jej bola diagnostikovaná diabetes melitus 2. typu a lieči sa naň od roku 2012. O čom som sa dozvedel až z podania žalobkyne pri zmene petitu žaloby zo dňa 05.06.2019, z priloženého lekárskeho nálezu od A.. Ž.. Po zistení skutočnosti s cukrovkou som presvedčený, že jej ochorenie gingívy a následné odkrývanie krčkov, citlivosť zubov na chlad a pulpitické bolesti boli spôsobené ochorením na cukrovku. Samozrejme, že sa snažil všetky jej problémy a bolesti riešiť, už pri prvých devitalizáciach zistil nemožnosť dokonalého rozšírenia koreňových kanálikov pre ich zúženie sekundárnym dentínom, čo býva zapríčinené chronickým dráždením nervu. Z tohto dôvodu jej navrhol ošetrenie u špecialistu, endodontistu K.. S., ktorý mal v tom čase najdokonalejšie diagnostické a prístrojové vybavenie, napr. dentálny mikroskop. Žalobkyňa túto možnosť kategoricky odmietla s tvrdením, že K.. S. je drahý. Na jej naliehanie pokračoval v devitalizácii, odstránenie nervu ďalších zubov, čo viedlo k odstráneniu bolesti v pilierových zuboch. Ďalej uviedol, že keby vedel, že žalobkyňa trpí cukrovkou, postupoval by z lekárskeho hľadiska inak. Námietku, že stomatologické komplikácie žalobkyne po nasadení mostíkov spôsobila práve cukrovka a nie nesprávny lekársky postup žalovaného, súd hodnotil ako závažnú a súčasne upovedomil strany, že uvedené tvrdenie je potrebné súdu preukázať a nielen tvrdiť. Z výpovede K.. D. súdu zistil nasledovné: ak je cukrovka rany sa horšie hoja, po extrakciach je také typické, väčšinou je to pri chirurgii tam sa to horšie hojí. Na otázku, či postrehol takéto prejavy, že by boli zhoršené stavy žalobkyne, ktoré by mohlo takéto ochorenie spôsobiť, uviedol, že myslí si, že sa prejavovala bežne, že neboli tam nejaké komplikácie. Prvý chirurgický zákrok bol vlastne na trojke vpravo dole, kde sa robila resekcia. Asi každá extrakcia - trhanie zuba je chirurgický zákrok. Aj implantáty sú chirurgický zákrok. Endodoncia nie je, to je záchovná stomatológia. Na otázku, či spozoroval pri týchto chirurgických zákrokoch u žalobkyni nejaké komplikácie vypovedal, že myslí si, že nemala žiadne, čo sa týka extrakcií, čo sa týka implantátov. Tam je pre cukrovkárov taký špeciálny povrch, vymyslený, myslí, že na tých implantátoch bol použitý, aby sa to dobre hojilo, aby tam neboli komplikácie. Z uvedeného súd hodnotí, že žalovaný tvrdil, že ústup ďasna a prejavy zdravotných ťažkostí sa u žalobkyne prejavili následkom cukrovky, ktorú mu zatajila, na strane druhej svedok K.. D. potvrdil, že počas liečby sa hojenie rán u žalobkyne prejavovalo štandardne a komplikácie nemala žiadne, hoci na implantátoch použil špeciálny materiál pre cukrovkárov. Pokiaľ ide o spomínané ochorenie žalobkyne, z nálezu diabetologického vyšetrenia (prvého) žalobkyne zo dňa 18.04.2016 je zrejmé, že žalobkyni bolo diagnostikované ochorenie - diabetes mellitus typ 2 (od r. 2012) - uspokojivo kompenzované diétou. Z uvedeného súdu vyplynulo, že žalobkyňa od roku 2012 trpela ľahšou formou cukrovky, ktorá bola kompenzovaná len diétou. Žalobkyňa v konaní vypovedala, že v čase, keď jej boli nasadzované mostíky žalovaným netrpela cukrovkou ani žiadnym ochorením, okrem mierne zvýšeného tlaku, až v roku 2012 po vytrpených bolestiach zo zubov sa objavil diabetes prvýkrát v polovici roka 2012, ale nemala žiadne namerané vysoké hodnoty, užívala len 1 tabletku denne. Do dnešného dňa tabletku užíva rovnako, čiže sa to nijako rapídne nezhoršovalo. Potom čo jej doktor Brežný

urobil ten horný mostík, už je tomu 6 rokov, nemala s tým žiadne problémy, teda je vylúčené, že by za problémy, ktoré mala po nasadení mostíkov žalovaným mohla cukrovka. Súd hodnotí, že otázka, či cukrovka žalobkyne ovplyvnila alebo neovplyvnila stav chrupu žalobkyne a či bola alebo nebola príčinou jej odhalených krčkov zubov a s tým súvisiacich zápalov, je otázka odborná, ktorú môže zodpovedať len znalec. Strany však na preukázanie svojich tvrdení znalecké dokazovanie nenavrhli. Súd preto vychádzal zo znaleckého posudku K.. K. a mal za to, že príčiny škody na zdraví žalobkyne boli v ňom opísané, pričom znalec neuviedol, že by jednou z príčin bola cukrovka žalobkyne. Súd mal teda za to, že ak žalovaný v rámci svojej obrany za účelom zbavenia sa zodpovednosti za škodu tvrdil, že príčinou škody na zdraví bola cukrovka žalobkyne a nie jeho nesprávny lekársky postup, bol povinný súdu uvedené aj preukázať a nielen tvrdiť, čo sa nestalo. Navyše, súd má za to, že v roku 2009 a 2010, keď boli žalobkyni nasadzované mostíky jej cukrovka diagnostikovaná nebola, bolo tomu tak až v roku 2012. Takisto z výpovede K.. D.Ž. mal súd na to, že u žalobkyne sa dlhodobo nevyskytujú žiadne komplikácie, ktoré by mali súvis s cukrovkou, teda ani ústup ďasien alebo zhoršené hojenie rán. Pritom žalobkyňa trpí cukrovkou aj naďalej. Je teda nepravdepodobné, že by výlučne v období od 2012 do 2013 cukrovka zapríčinila také rapídne zhoršenie zdravotného stavu žalobkyne, ktoré by malo za následok početné zápaly a kazivosť zubov (pričom v niektorých prípadoch muselo dôjsť k extrakciám zubov), lebo od roku 2013 kedy žalobkyňa začala navštevovať K.. D. tieto komplikácie spôsobené cukrovkou už žalobkyňa nemala (podľa výpovede K.. D.). Pokiaľ ide o to, že K.. D. pri implantátoch použil špeciálny materiál vhodný pre cukrovkárov, tu súd uvádza, že to neboli jediné chirurgické zákroky, ktoré jej boli vykonané, podrobila sa aj extrakciám, pričom K.. D. potvrdil, žalobkyňa nemala žiadne komplikácie súvisiace so zhoršeným hojením rán následkom cukrovky.

71. S námietkou žalovaného, že žalobkyňa si svoj zdravotný stav zhoršovala tým, že si svojvoľne vyplachovala ústa amatérsky zhotoveným roztokom propolisu v koncentrovanom alkohole sa súd takisto nemohol stotožniť. Žalovaný nepreukázal, že by žalobkyňa propolis používala, pričom zmienka o uvedenom sa nenachádza ani v jej zdravotnej dokumentácii. Žalobkyňa užívanie propolisu poprela a tvrdila, že keby tomu tak bolo, na ďasnách by jej ostali jazvy. Užívanie propolisu nepotvrdil ani K.. D.. Súd opätovne zhodnotil, že uvedené tvrdenie žalovaného v snahe zbaviť sa zodpovednosti za škodu ostalo len v rovine tvrdení, pričom neboli navrhnuté dôkazy za účelom preukázania tohto tvrdenia. Je nutné zdôrazniť, že podobne ako pri posudzovaní vplyvu cukrovky na zhoršenie zdravotného stavu žalobkyne, aj otázka vplyvu užívania roztoku propolisu na chrup žalobkyne je otázkou znaleckou.

72. V konaní žalovaný namietol, že K.. O. O. K., N. nevzal do úvahy reálny časový priebeh jednotlivých ošetrení u žalovaného ani základný stav chrupu žalobkyne, s ktorým žalovaný do zdravotnej starostlivosti žalobkyňu prevzal a jeho závery ako znalca sú preto chybné. Uvedenú námietku súd vyhodnotil ako nedôvodnú. Z výsluchu znalca súd zistil, že si vyžiadal snímky, aby vedel posúdiť, či nedošlo ku skresleniu stavu žalobkyne. Je dôležité vychádzať zo snímku, ktorý predchádza ako posledný k tomu ako pacient ide na ošetrenie k inému lekárovi, aby bolo zrejmé, že nedošlo k ošetreniu medzičasom niekým iným. Dospel k tomu, že tie snímky nasvedčujú tomu, čo uviedol v znaleckom posudku, pred začatím liečby u K.. D.. Na otázku, ako zistil, že ten ktorý konkrétny zub nebol správne endodonticky ošetrený pred nasadením mostíka s prihliadnutím na to, že neskúmal čas nasadenia korunky, znalec poukázal na niekoľko aspektov: 1. pokiaľ piliere neboli vhodné, čo lekár vidí pri správnom ošetrení, bolo potrebné zvoliť iný postup a nie nasadiť mostíky, tak ako boli. 2. navrhnutie samotnej práce aj laboratórnej (samotné vyhotovenie mostíka), a to je vidieť na snímke, že ide o rozsiahly mostík (horná 17 a 26) výrobnú nepresnosť musí lekár skontrolovať a ak nesedí, tento mostík nemal byť nasadený. 3. ak je bolestivé mäkké tkanivo ako ochorenie môže to byť následok protetickej práce, aj keď v medicíne nič nie je 100%, preto bolesti nemuseli byť zapríčinené výlučne nedostatkami zo stranami žalovaného, ale je to najpravdepodobnejšie, povedal by na 95%. 4. na otázku, ako to zistil, nie je potrebné zisťovať konkrétne časy, lebo dokumentácia a snímky obsahujú dostatočných počet dôvodov a dôkazov na závery, ktoré uviedol. 5. porovnaním snímok na strane 45-46, t.j. 45 pred ošetrením K.. D. a 46 po ošetrení K.. D. je zjavné, že tá korunka a mostík, čo pokračuje nebol správne vyhotovený. Z výsluchu znalca, ako aj znaleckého posudku mal súd za to, že znalec navštívil aj ambulanciu žalovaného, mal k dispozícii materiály od oboch strán konania, pričom príčinnú súvislosť medzi lekárskym postupom žalovaného a vznikom škody na strane žalobkyne dostatočne zdôvodnil vo svojom zdravotnom posudku a pri výsluchu riadne vysvetlil ako dospel k záverom uvedeným v znaleckom posudku priamo na námietku údajného nezohľadnenia času nasadenia mostíkov a koruniek.

73. Podľa Zákona o náhrade za bolesť a SSU účinného v Rozhodnom období pri súbehu dôvodov: a) vznikla infekcia rany okrem tetanu; bodové hodnotenie bolesti možno zvýšiť len v súvislosti s ranou, ktorej čas liečenia sa infekciou predĺžil, b) poškodenie na zdraví vyžadovalo bolestivejší spôsob liečenia alebo pri liečení nastali komplikácie, c) povaha poškodenia na zdraví si vyžiadala operačný výkon možno hodnotiť bolesť najviac do výšky dvojnásobku ustanovenej sadzby. Zákon výslovne nezakotvuje, či hodnotenie bolestného do výšky dvojnásobku ustanovenej sadzby patrí znalcovi, ktorý vypracuje posudok, z ktorého vyplýva bodové hodnotenie, alebo súdu. S prihliadnutím na to, že išlo o sporný nárok, ktorého sa žalobkyňa domáhala na súde, súd má za to, že navýšenie hodnotenia bolesti na dvojnásobok je na posúdení súdu (ak si navýšenie žalobca uplatní, čo sa aj stalo), ktorý vo veci nielen skúmal, či bola daná zodpovednosť žalovaného za škodu na zdraví, ale aj to, či došlo k niektorému z dôvodov podľa § 9 ods. 5 Zákona o bolesti a SSU. V danom prípade mal súd za preukázané, že žalobkyňa trpela opakovanými zápalovými stavmi, resp. v postihnutej oblasti chrupu došlo k vytvoreniu opakovaných infekcií, čo sa potvrdilo z výpovede žalovaného, ktorý uviedol, že u žalobkyne opakovane liečil zápalové stavy na viacerých zuboch, po neúspešných endodontických ošetreniach dochádzalo k vytiahnutiu nervu zo zuba. Takisto stomatologička (K.. W.), ktorá zastupovala žalovaného v čase jeho neprítomnosti musela žalobkyni nasadiť pre zápalový stav antibiotiká. Z výpovede K.. D. súd mal takisto za preukázané, že na zuboch pod mostíkom, ktorý nasadil žalovaný, boli zápaly a cystogranulom. Z výpovede žalobkyne, jej syna ako aj K.. D. mal súd za preukázané, že u žalobkyne sa vyskytovali pretrvávajúce bolesti od roku 2012 (žalobkyňa uvádza citlivosť krčkov už skôr - 2010) až do roku 2015, kedy bol doliečený posledný zub, teda niekoľko rokov dlhé obdobie, kedy pociťovala bolesti. Z pohľadu súdu je bezpredmetné, či v Rozhodnom období bolesti prechodne ustúpili, smerodajné bolo, že sa opakovane vyskytovali a pretrvávali. Z pohľadu súdu preto došlo k súbehu dôvodov podľa § 9 ods. 5 písm. a) a b) Zákona o náhrade za bolesť a SSU, čo odôvodilo zvýšenie ohodnotenie bolestného 140 bodov v hodnote bodu 16,48 eur na dvojnásobok, tzn. 4.616,- eur a v tejto časti súd žalobe vyhovel (výrok I).

74. Bez významu neostala ani tá skutočnosť (ktorú potvrdil v svojej výpovedi aj samotný žalovaný), že žalobkyni na vlastné náklady sňal mostík po tom, ako sa u nej vyskytli bolesti a komplikácie a dal vyrobiť nový, ktorý jej nasadil. Je nepochybné, že zhoršenému stavu žalobkyne to nepomohlo, nakoľko táto sa naďalej liečila v starostlivosti u K.. D. až do úplného doliečenia chrupu. Žalobkyňa tvrdila, že žalovaný si sám uznal svoje pochybenie a výmenou mostíkov na vlastné náklady (hoci bezúspešnou) sa snažil napraviť zhoršený stav chrupu. Žalovaný síce potvrdil, že mostíky na vlastné náklady sňal a nasadil nové, avšak uviedol, že tak učinil len preto, že ho žalobkyňa ohovorila a sťažovala sa na úrade, teda pristúpil k tomu z donútenia. Tu súd hodnotí, že už samotná procesná obrana žalovaného vyznieva účelovo, keď na jednej strane tvrdil, že pri lekárskom postupe nepochybil a zápalový stav chrupu je bežným stavom pacientov, prípadne že si žalobkyňa privodila svoj stav sama užívaním propolisu, na strane druhej pristúpil k výmene mostíkov na vlastné náklady, čo z pohľadu súdu potvrdzuje závery K.. K. v znaleckom posudku, že zuby neboli správne endodonticky ošetrené a na také zuby nemal byť mostík vôbec nasadený.

75. Žalovaný ďalej namietol, že predložený znalecký posudok č. 2/2015 považuje za nezákonný a nepreskúmateľný, neobsahuje všetky zákonom stanovené náležitosti, aby vôbec išlo o znalecký posudok a neobsahuje ani vyhlásenie znalca, požadované Civilným sporovým poriadkom na to, aby mohlo ísť o súkromný znalecký posudok. Znalec K.. O. O. K., N.. zjavne nezákonne vyhotovil dva, obsahovo odlišné, znalecké posudky č. 2/2015 v tejto veci a to znalecký posudok č. 2/2015 zo dňa 16.06.2015 vo veci „zanedbania zdravotnej starostlivosti (počet strán 6, prílohy 10, počet odovzdaných vyhotovení: 2, ktorý je podaný na základe vyžiadania právneho zástupcu žalobkyne zo dňa 22.01.2015 a obsahovo čiastočne odlišný a znalecký posudok č. 2/2015 zo dňa 29.09.2015 v tej istej veci „zanedbania zdravotnej starostlivosti" (počet strán 6, ale počet príloh 14a počet odovzdaných vyhotovení: 3, ktorý je taktiež podaný na základe vyžiadania právneho zástupcu žalobkyne zo dňa 22.01.2015. Takýto postup znalca je nezákonný, nezlučiteľný so zákonom č. 382/2004 Z. z., o znalcoch a tlmočníkoch a Vyhláškou 490/2004 Z. z, ktorou sa tento zákon vykonáva.

76. Podľa § 18 ods. 4 vyhl. MS SR č. 490/2004 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, znalec vykoná doplnenie znaleckého úkonu, a) ak boli dodatočne zistené nové skutočnosti majúce vplyv na závery znalca, ktoré neboli zohľadnené v podanom znaleckom úkone, a požiada o to zadávateľ alebo

ministerstvo, b) na odstránenie metodických alebo formálnych chýb v podanom znaleckom úkone z vlastného podnetu alebo na výzvu zadávateľa alebo ministerstva.

77. Podľa § 18 ods. 6 vyhl. MS SR č. 490/2004 Z.z., doplnením znaleckého úkonu nemožno meniť účel úkonu, na ktorý bol vypracovaný.

78. Pokiaľ ide o vyhlásenie znalca požadované Civilným sporovým poriadkom, znalecký posudok bol vyhotovený dňa 29.09.2015, Civilný sporový poriadok nadobudol účinnosť 01.07.2016, teda námietka žalovaného nie je dôvodná. Pokiaľ ide o rozšírenie znaleckého posudku, znalec sa pri výsluchu vyjadril nasledovne: znalcovi bola predložená strana č.l. 36 a strana ZP zo dňa 16.06.2015, ktorú predložil právny zástupca žalovaného ako súčasť vyjadrenia zo dňa 07.12.2017, na čo reagoval - odpovede (závery) sú rovnaké, pokiaľ zadávateľ otázky zmenil, ale nemalo to vplyv na jeho záver tak nevidel dôvod, prečo by zmenenú otázku do posudku nezačlenil. Z počtu príloh predloženého znaleckého posudku je zrejmé, že zadávateľ (žalobkyňa resp. jej právny zástupca) predložil znalcovi ďalšie podklady (dodatočne zistené nové skutočnosti majúce vplyv na závery znalca) podľa § 18 ods. 4 písm. a) vyhl. č. 490/2004 Z.z. Súd vidí pochybenie znalca jedine v tom, že uvedené doplnenie znaleckého posudku nebolo náležite označené ako doplnenie znaleckého posudku, pričom znalec doplnenie iba začlenil do pôvodného znaleckého posudku a ponechal aj číslo znaleckého úkonu. Pokiaľ však ide o závery znalca, pôvodné aj doplnené znenie posudku sa obsahovo zhodujú v otázkach, či žalovaný lekársky postupoval lege artis. Vzhľadom na to, že doplnením znaleckého posudku podľa § 18 ods. 6 cit. vyhl. nebol zmenený účel úkonu, nebol dôvod prisvedčiť námietke žalovaného, že by znalecký posudok bol nezákonný a nepreskúmateľný.

Nemajetková ujma

79. Ďalším uplatneným nárokom žalobkyne bola nemajetková ujma vo výške 6.000,- eur. V žalobe žalobkyňa uviedla, že žiada nemajetkovú ujmy za sťaženie spoločenského uplatnenia a duševnú traumu vo výške 6.000,- eur. Konaním žalovaného došlo k neoprávnenému zásahu do života a telesnej integrity S. W., pričom dôsledky tohto konania žalovaného sa u sťažovateľky prejavili aj vo viacerých sférach jej súkromného a rodinného života. Na otázku súdu právny zástupca žalobkyne písomným podaním doručeným súdu dňa 03.06.2016 špecifikoval žalobu tak, že v časti uplatneného nároku vo výške 6.000,- eur si tento uplatňuje titulom ochrany osobnosti, nie sťaženia spoločenského uplatnenia. Uznesením zo dňa 18.11.2019 súd konanie v časti o zaplatenie sumy vo výške 16.075,08 eur zastavil a pripustil zmenu žaloby a jej rozšírenie v zmysle podania žalobcu zo dňa 05.06.2019 v uvedenej časti tak, že žalobkyňa sa domáha sumy vo výške 6.000,- eur titulom nemajetkovej ujmy spočívajúcej v spoločenskom obmedzení, duševnej traume a utrpení pacientky - žalobkyne v období od 18.11.2012 (3 roky pred podaním žaloby) do 14.10.2014 (stabilizácii zdravotného stavu).

80. Počas pojednávania, ktoré sa konalo na tunajšom súde dňa 23.09.2019, právny zástupca žalobkyne k zmene žaloby uviedol, že v nároku o zaplatenie 6.000,- eur žalobu nemenia, ide o nemajetkovú ujmu, označenie, že ide o sťaženie spoločenského uplatnenia je len písárskou chybou a k zmene došlo v tom smere, že špecifikovali obdobie od 18.11.2012 do 14.10.2014, pričom ide o bližšie určenie obdobia, za ktoré mala nemajetková ujma vzniknúť, keďže žalovaný namietal premlčanie. Súd v uznesení zo dňa 18.11.2019 skonštatoval, že nárok žalobkyne, ktorým sa domáhala sťaženia spoločenského uplatnenia: nemajetková ujma spočívajúca v spoločenskom obmedzení a duševnej traume a utrpení pacientky - žalobkyne bol špecifikovaný ako 1.000,- eur za každý rok utrpenia od roku 2009 do 2014. t. j. 6 x 1.000,- eur = 6.000,- eur, z čoho vyplýva, že uvedený nárok bol špecifikovaný bez konkrétneho denného vymedzenia. Zmenou žaloby, ktoré bolo súdu doručené 05.06.2019 žalobkyňa pri uvedenom druhu nároku špecifikovala obdobie, za ktoré sa uvedeného nároku domáha a to konkrétne od 18.11.2012 (3 roky pred podaním žaloby) do 14.10.2014 (stabilizácia zdravotného stavu). Z vyššie uvedeného súd považoval za čiastočné späťvzatie obdobie od 01.01.2009 - 17.11.2012 a obdobie od 15.10.2014 - 31.12.2014. Špecifikovaný nárok 1.000,- eur/ rok, t. j. = 2,74 eur/deň: Rok 2009 = 1.000,- eur, rok 2010 = 1.000,- eur, rok 2011 = 1.000,- eur, rok 2012 (obdobie od 01.01.2012 - 17.11.2012 = 322 dní) = 322 x 2,74 eur = 882,28 eur. Za obdobie od 01.01.2009 - 17.11.2012 suma 3.882,28 eur. Rok 2014 (obdobie od 15.10.2014 - 31.12.2014 = 78 dní) = 78 x 2,74 eur = 213,72 eur. SPOLU 4.096,- eur. Hoci zo znenia § 145 odsek 2 CSP, druhá veta, vyplýva, že o čiastočnom zastavení konania súd rozhoduje až v rozhodnutí vo veci samej, v danom prípade bolo rešpektujúc princípy rýchlosti, účelnosti a hospodárnosti konania (čl. 17 CSP) bolo vhodné rozhodnúť o čiastočnom zastavení súčasne s rozhodnutím o pripustení zmeny

žaloby. Súd viazaný dispozičnou zásadou civilného sporu konanie v späťvzatej časti vo výške 16.075,08 eur (t. j. nárok za ušlú mzdu 11.979,08 eur + čiastočné späťvzatie z nároku nemajetkovej ujmy vo výške 4.096,- eur za obdobie od 01.01.2009 - 17.11.2012 a 15.10.2014 - 31.12.2014) vo výroku I. uznesenia zastavil s použitím § 145 odsek 2 CSP. Súd z podania žalobkyne a výpovede počas pojednávania, ktoré sa konalo 23.09.2019 považoval žalobu rozšírenú v sume 6.000,- eur, a to za obdobie 18.11.2012 - 14.10.2014 (počet dní 696 dní) a to nasledovne (6000,- eur/696 dní = 8,62 eur/1deň): rok 2012 (obdobie 18.11.2012 - 31.12.2012 = 44 dní) = 379,28 eur (44 x 8,62 eur), rok 2013 (365 dní) = 3.146,30 eur (365 x 8,62 eur), rok 2014 (obdobie 01.01.2014 - 14.10.2014 = 287 dní) = 2.473,94 eur (287 x 8,62 eur). SPOLU = 6.000,- eur (po zaokrúhlení) Nakoľko boli splnené zákonné predpoklady pre pripustenie zmeny žaloby podľa § 143 CSP, súd navrhnutú zmenu žaloby vo výroku II. tohto uznesenia pripustil.

81. Podľa § 11 OZ, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

82. Podľa § 13 ods. 1 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

83. Podľa § 13 ods. 2 OZ, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

84. Podľa § 13 ods. 3 OZ, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

85. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

86. Špecifickosť osobnostných práv spočíva v ich predmete (objekte), ktorým nie je hmotná vec, ale priamo osobnosť človeka. Predmetom ochrany je osobnosť fyzickej osoby v jej celistvosti. Čiastkové osobnostné práva sú preto chránené len v rámci celkovej osobnosti. Preto aj výpočet jednotlivých čiastkových osobnostných práv v § 11, ktoré vytvárajú jednotné, základné osobnostné práva, je len demonštratívny. Jednotlivé aspekty ochrany osobnosti v občianskom práve členíme na: 1. právo na česť a dôstojnosť, 2. právo na meno, 3. právo na prejavy osobnej povahy zachytené na hmotnom substráte, 4. právo na telesnú integritu, 5. právo na súkromie. Medzi základné hodnoty osobnosti, ktoré výslovne uvádza § 11, patrí aj právo na ochranu života a zdravia. Prostriedky občianskoprávnej ochrany (§ 13 a nasl.) prichádzajú do úvahy vtedy, keď hrozí alebo bola spôsobená ujma v osobnostnej, teda nemajetkovej sfére života a zdravia. Zákon neposkytuje ochranu proti akémukoľvek zásahu, ale len proti takému zásahu, ktorý je neoprávnený. Neoprávnený zásah musí byť spôsobilý privodiť ujmu na osobnosti fyzickej osoby z hľadiska jej postavenia v spoločnosti.

87. Sťaženie spoločenského uplatnenia je definované ako stav v súvislosti s poškodením na zdraví, ktoré má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh. Tento nárok však žalobkyňa uplatnený nemá, domáha sa náhrady nemajetkovej ujmy titulom vytrpeného spoločenského obmedzenia, duševnej traume a utrpení pacientky.

88. Ten istý skutkový dej môže v niektorom prípade zakladať zároveň tak nárok na náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, ako aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej fyzickej osobe na jej osobnostných právach; tieto nároky treba dôsledne rozlišovať a pri ich posudzovaní mať na zreteli nielen odlišnosť vzťahov, z ktorých sú vyvodzované, ale tiež právnej úpravy, ktorá sa na ne vzťahuje. Nemajetkovou ujmou v zmysle ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka je ujma v nemajetkovej sfére života fyzickej osoby, ktorá sa bezprostredne nepremieta do fyzickej integrity ani do majetkovej sféry fyzickej osoby a treba ju dôsledne odlišovať od majetkovej ujmy, vrátane ujmy na zdraví s majetkovými dôsledkami (pozri § 16 Občianskeho zákonníka) a inej nemajetkovej ujmy vzniknutej ako priamy dôsledok zásahu do telesnej integrity fyzickej osoby, za ktorú sa náhrada poskytuje podľa iných predpisov (pozri § 444 Občianskeho zákonníka). Zmyslom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka je dosiahnuť vyváženosť medzi ujmou na

hodnotách ľudskej dôstojnosti a jej konkrétnym finančným vyjadrením. Cieľom je zmierniť nepriaznivý následok neoprávneného zásahu a poskytnúť čo najúplnejšiu a najúčinnejšiu občianskoprávnu ochranu osobnosti fyzickej osoby. Na rozdiel od toho, zmyslom náhrady ujmy vzniknutej ako priamy dôsledok zásahu do telesnej (fyzickej) integrity fyzickej osoby (§ 444 Občianskeho zákonníka) je poskytnúť relutárnu náhradu za ujmu spôsobenú poškodením zdravia, jeho liečenia alebo odstraňovania jeho následkov (bolestné), resp. za ujmu na zdraví, ktorá má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh (sťaženie spoločenského uplatnenia). (rozsudok NS SR, sp. zn.: 7Cdo/65/2013, 1/2015)

89. V prejednávanej veci súd vyhodnotil, že hoci žalobkyňa neuplatnila nárok na odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia, nie je vylúčené, aby sa domáhala náhrady nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 OZ. V prvom rade sa súd zaoberal námietkou premlčania, ktorú vzniesol žalovaný.

90. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 OZ je jedným z relatívne samostatných prostriedkov ochrany práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby a vzniká vtedy, ak morálne zadosťučinenie nepostačuje a pokiaľ došlo k zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti v značnej miere. Aj keď ide o satisfakciu v oblasti nemateriálnych osobnostných práv, jeho vyjadrenie v peniazoch spôsobuje, že ide o osobné právo majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe (§ 101 OZ). (rozsudok NS SR, sp. zn.: 2Cdo/278/2007)

91. Počiatok plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby v prípade náhrady za nemateriálnu ujmu je podľa § 101 Občianskeho zákonníka viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilému porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. Premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy k takémuto zásahu došlo. Žaloba bola podaná na súde dňa 18.11.2015. Žalobkyňa náhradu nemajetkovej ujmy vyčíslila vo vzťahu ku konkrétnemu časovému obdobiu. V žalobe sa pôvodne domáhala nemajetkovej ujmy 1.000,- eur za každý rok utrpenia od roku 2009 do 2014. t. j. 6 x 1.000,- eur = 6.000,- eur, neskôr z tohto nároku časť vzala späť (zastavenie v časti 4.096,- eur za obdobie od 01.01.2009 - 17.11.2012 a 15.10.2014 - 31.12.2014) a časť rozšírila za obdobie 18.11.2012 - 14.10.2014 (počet dní 696 dní) a to nasledovne (6000,- eur/696 dní = 8,62 eur/1deň): rok 2012 (obdobie 18.11.2012 - 31.12.2012 = 44 dní) = 379,28 eur (44 x 8,62 eur), rok 2013 (365 dní) = 3.146,30 eur (365 x 8,62 eur), rok 2014 (obdobie 01.01.2014 - 14.10.2014 = 287 dní) = 2.473,94 eur (287 x 8,62 eur). SPOLU = 6.000,- eur (po zaokrúhlení) (viď odôvodnenie bod 80). Rozšírenie žaloby bolo uplatnené dňa 05.06.2019 , t.j. nepremlčané obdobie 3 roky spätne je od 05.06.2016, tu súd zdôrazňuje, že hoci pôvodne uplatnené obdobie žalobou, za ktoré požaduje žalobkyňa nemajetkovú ujmu (2009 - 2014) sa prekrývalo s obdobím špecifikovaným v zmene žaloby (18.11.2012 - 14.10.2014), avšak výška nemajetkovej ujmy bola po zmene žaloby navýšená. Pôvodne to bolo 2,74 eur za deň, ale po zmene žaloby už 8,62 eur na deň. Za obdobie od 18.11.2012 (deň od ktorého žalobkyňa žiadala navýšenie sumy nemajetkovej ujmy na sumu 8,62 eur denne zmenou žaloby) až do 14.10.2014 (posledný deň, do ktorého žalobkyňa žiadala navýšenie sumy nemajetkovej ujmy na sumu 8,62 eur denne zmenou žaloby) ide teda o 696 dní, kde v sume 5,88 eur na deň je nárok na nemajetkovú ujmu premlčaný, celkom v sume 4.092,48 eur, vzhľadom na rozšírenie žaloby dňa 05.06.2019. Nepremlčaná časť nároku vo výške 1.907,52 eur predstavuje alikvótnu časť nároku, ktorá bola uplatnená pôvodne v žalobe.

92. Následne súd skúmal, či sú splnené predpoklady pre priznanie nemajetkovej ujmy žalobkyni. Ako súd uviedol vyššie, sťaženie spoločenského uplatnenia a nemajetková ujma sú dva rôzne nároky, ktoré je potrebné odlišovať. Podmienkou priznania materiálnej satisfakcie podľa § 13 ods. 2 OZ je nemajetková ujma, ktorá je spôsobilá v značnej miere znížiť dôstojnosť občana a jeho vážnosť v spoločnosti, prípadne spôsobiť ujmu v osobnostnej, teda nemajetkovej sfére života a zdravia žalobkyne takej intenzity, že nepostačuje poskytnutie primeraného zadosťučinenia podľa § 13 ods. 1 OZ. Z výsluchu žalobkyne súd zistil, že v danom období bola v pracovnom pomere, ale 7.11.2011 skolabovala, pričom v nemocnici nezistili iné zdravotné problémy, má za to, že išlo o kolaps s následkom zápalu a bolesti zubov. Žalovaný však tvrdil, že malátnosť a bolesť kĺbov, že nesúvisia so zubami. Noc, čo noc nespala, tak na odporúčanie išla k doktorovi do Bratislavy, ale nemá o tom doklad a tam sa dozvedela, že bude mať veľké problémy, mostíky musia ísť dole. Na otázku, aký zásah do súkromia života predstavovali problémy so zubami, ktoré mala, uviedla, že zasiahol veľmi veľa, s manželom chodili na rehabilitácie, dovolenky, kultúrne podujatia, koncerty, ale odkedy mala problém so zubami nikam nemohli ísť, mala bolesti, bola opuchnutá

a niekedy nemohla ani ústa poriadne otvoriť. Nemohla ani pracovať v takom rozsahu ako predtým, obmedzilo ju to v zástupoch na smenách na poliklinike kde pracovala a pracuje doteraz a nemohla prijať ponuku stať sa vedúcou sestrou v domove dôchodcov (Alzheimer center) za 1.500,- eur mesačne, lebo koľkokrát od bolesti ani na počítač nevidela. 30 rokov nebývala chorá, ale odkedy jej žalovaný robil mostíky to boli virózy, herpesy, zápal pľúc, zápal kĺbov, zhoršili sa jej pečeňové (hepatálne) testy a krvný obraz. Z výsluchu svedka X. K., syna žalobkyne, vyplynulo, že od úplného začiatku, ako začal prvý problém čo sa týka ošetrovania chrupu u A.. J., bol stále pri nej, kde videl ako sa cítila, aké mala bolesti, ako to prežívala, akým spôsobom bola obmedzovaná, čiže tým, že ju navštevoval predtým, počas tejto doby ju navštevoval stále, pravidelnejšie, intenzívnejšie, býva tu v V. N. N., C. N.Ť. je každý deň. V období, pred 10 rokmi vie, že mama nemala žiadne zdravotné vážne problémy ani komplikácie, v podstate celý život robila v zdravotníctve, na postoch zdravotná sestra, staničná sestra, vrchná sestra, dlhé roky tu v N. až do dovŕšenia dôchodkového veku, s tým že nepamätá si alebo nevie, že by vôbec marodovala. Po skončení pracovného pomeru nástupom dôchodkového veku, ďalej pracovala v zdravotníctve, ďalej bola žiadaná s tým, že bola v plnej životnej sile. To bola jedna z vecí, prečo si chcela dať opraviť zuby, že aby mohla pred pacientami a celkovo vyzerať v podstate zdravo úplne. V roku 2009 keď začala chodiť na jeho liečbu a na opravu chrupu a potom nastali komplikácie, kde začala mávať bolesti, horúčky, zimnice, bolesti kĺbov. To vie z toho dôvodu, že keď prišiel, tak v podstate bola ubolená, v rámci možností jej chodil na nákupy, čo sa týka potravín, pravidelne tam chodil, čo bolo v jeho silách, tak ju vozil na odborné vyšetrenia, t. z. doktorom a na také. Čiže od toho roku 2009 po nejakej dobe po nástupe na liečbu na ochranu chrupu od p. J. začala mať problémy, ktoré dovtedy nemala, dovtedy žila plnohodnotným spoločenským pracovným životom. Chodievali na dovolenky, nielen tuzemské ale aj zahraničné, t. z. chodievali na koncerty, chodievali do divadla, chodievali na prechádzky do parku, na koncerty na Kúpeľnom ostrove. Na tieto dovolenky vie, že chodievali, aj mu o tom hovorila aj jednak ich viezol k autobusu keď išli niekam do zahraničia, niekoľko krát, niekoľko rokov boli v Tatrách na rôznych pobytoch rekreačných, v kúpeľoch v Rajeckých Tepliciach, keď začala mať tieto problémy tak tieto aktivity neboli, viac menej bola doma alebo chodila len po doktoroch, pretože keď ju videl, tak sa nestačil čudovať a bolo mu z toho nepríjemne, že ako vyzerá. Bola opuchnutá, teploty a potom vie, že robila všetky možné úkony, to čo navrhoval A.. J., keď ju posielal na rôzne odborné vyšetrenia keď jej povedal, že má nádor na mozgu. Dovtedy nemala žiadne problémy, obmedzilo ju to aj na pracovnom živote, pretože keď zastáva pozíciu sestry a komunikuje s pacientami, pichá injekcie, pripravuje a keď je človek chorý, ubolený a hlavne bolesti so zubami, tak nemohla vykonávať svoju profesiu, čím tým pádom prišla aj o výrazný finančný príjem. Tým, že mala tieto zdravotné problémy stomatologického pôvodu, tak prestala vykonávať prácu, v podstate ovplyvnilo ju to aj v osobnom, súkromnom aj spoločenskom živote. Súkromný život, to videl osobne, pretože pravidelne chodila na návštevy, chodili sme na návštevy, mama veľmi rada a dobre varí, tak tam pravidelne chodili na obed, prestala sa navštevovať s rodinou. Ich bolo 7 sestier, čiže to boli pravidelné rodinné návštevy so sestrami, so švagrami, to boli rôzne rodinné udalosti, narodeniny, meniny, rôzne zabíjačky, čiže v tomto období sa nič nekonalo.

93. Z vyššie uvedeného dokazovania mal súd za to, že v období, keď sa prejavili komplikácie po nasadení mostíkov žalovaným a ktoré sa prejavovali pretrvávajúcimi bolesťami, citlivosťou zubov, opuchmi, zápalmi a zvýšenou telesnou teplotou, pričom toto obdobie pretrvávalo podľa údajov žalobkyne od začiatku, kedy sa prejavilo pálenie, ktoré začalo približne pol roka po nasadení horného mostíka až do roku 2015, keď jej K.. D. vytrhol posledný zub, na ktorom pociťovala bolesti a problémy z čias keď ju ošetroval žalovaný ustali. Žalovaný tvrdil, že žalobkyňa po nasadení mostíkov nemala 2 roky žiadne problémy. Vypovedal, že v januári 2009 jej po sanácii chrupu a paradontu nasadil mostík z keramiky, v identickom rozsahu ako mala živicový, to znamená od 17 vpravo hore 7 po vľavo hore 6, celú podkovu. Žalobkyňa bola s kvalitou a estetikou práce spokojná o čom svedčí, že nevyžadovala žiadne ošetrenia do 14.10.2009, čiže takmer 2 roky. Kedy prišla na preventívnu prehliadku, to je jasný dôkaz, že s dovtedajším ošetrením bola spokojná je skutočnosť, že 04.02.2010 teda viac ako po roku požiadala o zhotovenie koruniek 46, 45, 44 a 35, 36 to sú v dolnej čeľusti postranné zuby, ktoré som jej nasadil 12.02.2010. Po necelom mesiaci prišla so žiadosťou o ošetrenie, o zhotovenie keramického mostíka frontálnej oblasti dolnej čeľuste, pretože zuby 31 a 41 neboli vhodné ako piliere fixnej náhrady a medzizubný priestor vrátane gingívy bol značne redukovaný, odporučil som jej extrakciu, vytrhnutie oboch zubov s čím súhlasila. Po zahojení rán som jej 01.04.2010 nasadil mostík na pilierové zuby 43, 42, 32, 33. Mostík mal 2 medzičleny 41, 31. V deň tejto prehliadky bolo potrebné ošetrenie gingívy, bola zapálená, odstránenie zubného kameňa a výplach dezinfekčným prostriedkom. To bolo 12.10.2011. V januári 2012 prišla žalobkyňa s bolesťou horných frontálnych zubov, 11-stku mala citlivú. Udávala citlivosť na chlad a pri vyšetrení som zistil zhoršenie gingívitídy, ústup ďasna od koruniek, čiže príznak

atrofickej gingívitídy neznámeho pôvodu. Na základe uvedeného sa súd nemôže stotožniť s tým, že žalobkyňa nemala podľa žalovaného 2 roky žiadne problémy, keď jej mostík nasadil v januári 2009, ďalší 12.02.2010 a 01.04.2010, pričom sám uviedol, že v tento deň už bolo potrebné ošetrenie gingívy, bola zapálená. Navyše žalobkyňa uviedla, že vo februári 2010 žalovaného upozornila na obnažené krčky nad horným mostíkom, pričom žalovaný uviedol, že to potrebuje čas a pálenie zmizne. Po 6 týždňoch po vytrhnutí zubov boli nasadené aj dolné mostíky, ale nastala citlivosť zubov najmä 3 a 4, ktorá sa stupňovala tak, že nemohla jesť, lebo tlak spôsoboval neúnosnú bolesť.

94. Pokiaľ ide o vplyv nepriaznivého zdravotného stavu žalobkyne na jej život, je potrebné odlíšiť stav v súvislosti s poškodením na zdraví, ktoré malo nepriaznivé následky pre životné úkony žalobkyne, na uspokojovanie jej životných a spoločenských potrieb a plnenie spoločenských úloh, teda prevažne v rámci jej pracovného pôsobenia (sťaženie spoločenského uplatnenia), od stavu v súvislosti s neoprávneným zásahom žalovaného do jej zdravia, čo spôsobilo narušenie jej súkromného života a rodinných vzťahov, keďže pre bolesti a opuchy nebola schopná navštevovať sa s rodinou, venovať sa záľubám a aktivitám s rodinou (dovolenky, koncerty, prechádzky, atď.) Z výpovede žalobkyne a jej syna - X. K. mal súd za preukázané, že trpela bolesťami a opuchmi, pre ktoré nebola schopná pokračovať v bežnom živote ako dovtedy, musela sa vzdať spoločenských kontaktov, prestala sa navštevovať s rodinou, najbližšia rodina k nej už nechodila na návštevy a obedy, ktoré zvykla variť, nezúčastňovala sa osláv narodenín a menín v rodine, nenavštevovala kultúrne podujatia a koncerty, nechodila na dovolenky. Uvedené predstavuje zásah do súkromia žalobkyne značnej intenzity. Priznanie nemajetkovej ujmy ako finančného odškodnenia je možné len vtedy, keď by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1 OZ. Pod pojmom „primerané zadosťučinenie“ má ustanovenie § 13 ods. 1 OZ na mysli morálnu (nepeňažnú) satisfakciu. Formou zadosťučinenia je nepochybne ospravedlnenie, či iné úkony škodcu smerujúce k odstráneniu následkov neoprávneného zásahu. V danom prípade však súd konštatuje, že žalobkyni nebolo zo strany žalovaného poskytnuté zadosťučinenie, naopak svoju zodpovednosť za škodu na zdraví žalobkyne popieral. Žalovaný však uviedol, že vyhovel nátlaku žalobkyne a jej sťažnostiam a dňa 11.10.2012 odstránil keramický mostík 43, 33 a znovu na náklady ambulancie zhotovený, zhotovil nový, ktorý nasadil 18.10.2012. Samotná skutočnosť, že žalovaný na vlastné náklady sňal pôvodne nasadený mostík a na náklady ambulancie jej nasadil nový, čo však (ako vyplynulo z dokazovania) neodstránilo bolesti a ťažkosti, ktoré pociťovala žalobkyňa. Súd nemohol uvedené vyhodnotiť ako poskytnutie zadosťučinenia, nakoľko išlo o postup žalovaného, ktorým sa ako jej ošetrujúci lekár snažil riešiť príčinu jej ťažkostí a bolestí a nie ako formu nápravy následkov zásahu do jej súkromia, ktorý bol vyvolaný zlým zdravotným stavom, v ktorom sa nachádzala.

95. Na vznik občianskoprávnej sankcie za nemajetkovú ujmu spôsobenú neoprávneným zásahom do osobnosti fyzickej osoby musia byť splnené zákonné predpoklady: a) existencia zásahu, ktorý vyvolal ujmu spočívajúcu v porušení alebo ohrození osobnostných práv chránených § 11 OZ (v danom prípade nesprávny lekársky postup žalovaného), b) neoprávnený charakter tohto zásahu (lekársky postup žalovaného nebol „lege artis“), c) existencia príčinnej súvislosti medzi zásahom a vzniknutou ujmou (súd mal za preukázané, že následkom nesprávneho lekárskeho postupu žalovaného žalobkyni vznikla ujma vo sfére značného narušenia jej súkromného a rodinného života). Súd konštatuje, že uvedené predpoklady boli splnené. Výška náhrady nemajetkovej ujmy je na posúdení súdu. Absencia vyjadrenia podrobnejších a ustálených normatívnych kritérií v akej výške patrí náhrada nemajetkovej ujmy vedie k tomu, že jej posúdenie súdmi voľnou úvahou je vyjadrené mnohokrát markantne rozdielne. Z prehľadu priznaných súm titulom nemajetkovej ujmy prejednávaných slovenskými súdmi v prípadoch úmrtia blízkej osoby následkom dopravných nehôd, ktorý bol publikovaný s Bulletine slovenskej advokácie č. 9/2017 v rámci článku Náhrada nemajetkovej ujmy (bolestné za smútok) pozostalého príbuzného, Stav a východiská 1. časť, je zrejmé, že rozsah priznaných súm sa pohybuje od 2.000,- eur vyššie (pozn. vo veci sp. zn. 37C/178/2009, následne sp. zn. 11Co/90/2010 a sp. zn. 4Cdo/139/2011). Súd však v žiadnom prípade neporovnáva nemajetkovú ujmu titulom straty blízkeho človeka a nemajetkovú ujmu spočívajúcu v obmedzení súkromného rodinného života žalobkyne, nakoľko z hľadiska závažnosti vzniknutej ujmy si nie sú rovnocenné. Pokiaľ však ide o pomyselné limity vyjadrujúce finančné odškodnenie, poskytujú prehľad, v akej výške súdy náhradu nemajetkovej ujmy priznávajú. Preto súd zohľadnil obdobie, počas ktorého bola žalobkyňa obmedzená v rodinnom živote a mieru zásahu do jej osobnostných práv, z čoho usúdil, že priznaná suma 500,- eur je postačujúca ako náhrada nemajetkovej ujmy. Z uvedeného dôvodu súd rozhodol, že žalobkyni z titulu nemajetkovej ujmy patrí suma 500,- eur (výrok II.) a vo zvyšku (nepremlčaného nároku) žalobu zamietol. (výrok V.)

Účelne vynaložené náklady na ošetrenie a liečenie u MUDr. Klampára

96. Ďalším nárokom sa žalobkyňa domáhala účelne vynaložených nákladov na ošetrenie a liečenie u K.. J. vo výške 3.736,22 eur.

97. Svojou podstatou uvedený nárok nemožno zaradiť pod ust. § 449 ods. 1 OZ, kde je zakotvené, že pri škode na zdraví sa uhradzujú aj účelné náklady spojené s liečením. Náklady vynaložené na ošetrenie a liečenie u K.. J. však neboli vynaložené na liečenie zhoršeného zdravotného stavu žalobkyne, lebo žalobkyňa v konaní tvrdila a preukazovala, že práve týmito lekárskymi úkonmi jej vznikla škoda na zdraví.

98. Podľa § 421a ods. 1 OZ, každý zodpovedá aj za škodu spôsobenú okolnosťami, ktoré majú pôvod v povahe prístroja alebo inej veci, ktoré sa pri plnení záväzku použili. Tejto zodpovednosti sa nemôže zbaviť.

99. Podľa § 421a ods. 2 OZ, zodpovednosť podľa odseku 1 sa vzťahuje aj na poskytovanie zdravotníckych, sociálnych, veterinárnych a iných biologických služieb.

100. Podľa § 420 ods. 1 a 3 OZ, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

101. V rozsahu zdravotných výkonov, kde bol použitý mostík, alebo nasadená korunka, t.j. kde bol vyrobený a použitý materiál, ktorý bol nasadený na čeľusť žalobkyne, ide o nárok na náhradu škody § 421a ods. 1 a 2 OZ. Ustanovenie odseku 1 je špeciálnym ustanovením k § 421 (každý, kto od iného prevzal vec, ktorá má byť predmetom jeho záväzku, zodpovedá za jej poškodenie, stratu alebo zničenie, ibaže by ku škode došlo aj inak), pretože aj tento prípad zodpovednosti vzniká len v súvislosti s plnením určitého záväzku. Pôsobí však širšie, pretože neobmedzuje zodpovednosť len na prípad, keď bola prevzatá vec, ktorá má byť predmetom záväzku. Aj zodpovednosť za škodu podľa § 421a je podobne ako zodpovednosť za škodu podľa § 421 objektívna. Na rozdiel od § 421 v prípade zodpovednosti za škodu podľa § 421a ide o absolútnu objektívnu zodpovednosť, to znamená, že zákon nepripúšťa žiaden liberačný dôvod. Vyplýva to z druhej vety odseku 1, podľa ktorej tejto zodpovednosti sa zodpovednostný subjekt nemôže zbaviť. Subjektom zodpovednosti podľa tohto ustanovenia je každý, kto plní určitý záväzok, pri plnení ktorého boli použité určité prístroje alebo iné veci, pokiaľ škoda bola spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v povahe prístroja alebo inej veci, ktoré sa použili (napr. aj korunka alebo mostík). O tento prípad zodpovednosti nejde vtedy, keď škoda nebola spôsobená okolnosťami, ktoré majú svoj pôvod v povahe prístroja alebo inej veci, ktoré sa použili pri plnení záväzku, a škoda bola spôsobená napríklad nesprávnou alebo nedostatočnou prácou obsluhujúceho personálu. V takomto prípade treba na zodpovednosť za škodu aplikovať § 420 o všeobecnej zodpovednosti za škodu, t.j. tam kde žalovaný nesprávne poskytol zdravotnú starostlivosť - napr. príprava zubov na mostíky, nesprávne zvolený zdravotný postup atď. V ustanovení odseku 2 sa výslovne upravuje, konkrétne na ktoré služby treba odsek 1 aplikovať. Ide aj o zdravotnícke služby, pri poskytovaní ktorých sa často používajú rôzne prístroje a veci.

102. Z príjmového pokladničného bloku (ďalej len „PPD“) zo dňa 23.01.2009 vystaveného žalovaným na sumu 54.720,- Sk (1.816,37 eur) je zrejmé, že žalovaný účtoval žalobkyni za keramický mostík. Z PPD zo dňa 15.01.2009 vystaveného žalovaným na sumu 3.728,- Sk (123,75 eur) je zrejmé, že žalovaný účtoval žalobkyni za zdravotné výkony. Z PPD zo dňa 12.02.2010 vystaveného žalovaným na sumu 720,80 eur je zrejmé, že žalovaný účtoval žalobkyni za 5 ks keramických koruniek. Z PPD zo dňa 04.02.2010 vystaveného žalovaným na sumu 62,80 eur vyplynulo, že žalovaný účtoval žalobkyni za zdravotné výkony. Z PPD zo dňa 18.03.2010 vystaveného žalovaným na sumu 12,20 eur vyplynulo, že žalovaný účtoval žalobkyni za zdravotné výkony. Z PPD zo dňa 26.02.2010 vystaveného žalovaným na sumu 31,40 eur vyplynulo, že žalovaný účtoval žalobkyni za zdravotné výkony. Z PPD zo dňa 21.10.2011 vystaveného žalovaným na sumu 54,- eur vyplynulo, že žalovaný účtoval žalobkyni za zdravotné výkony. Z PPD zo dňa 26.03.2010 vystaveného žalovaným na sumu 847,90 eur vyplynulo, že žalovaný účtoval žalobkyni za keramický mostík. Z PPD zo dňa 05.01.2012 vystaveného žalovaným na sumu 21,- eur vyplynulo, že žalovaný účtoval žalobkyni za zdravotné výkony. Z PPD zo dňa 31.01.2012 vystaveného žalovaným na sumu 46,- eur vyplynulo, že žalovaný účtoval žalobkyni za zdravotné výkony.

103. Podľa § 106 ods. 1 OZ, právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

104. Podľa § 106 ods. 2 OZ, najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

105. V danom prípade na rozdiel od nároku na bolestné, nemožno premlčanie nároku počítať od ustálenia zdravotného stavu, ale odo dňa, kedy sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

106. Z listu zo dňa 05.11.2013 adresovaného žalobkyňou žalovanému súd zistil, že mu oznámila, že následkom ním poskytnutým zdravotných výkonov, ktoré nepovažuje za správne vykonané, si vytrpela veľké bolesti a poškodenie zdravia. Po konzultácii s iným stomatológom sa dozvedela, že mostíky sú krátke, krčky obnažené a zapálené. Žiadala úhradu sumy vo výške 6.200,- eur, ktorá bola odhadnutá na odstránenie príčin bolestí, doliečenie a opravu mostíkov.

107. Z uvedeného je nepochybné, že pokiaľ ide o nárok na nárok na náhradu účelne vynaložených nákladov na ošetrenie a liečenie u žalovaného vo výške 3.736,22 eur, žalobkyňa v deň 05.11.2013 vedela, že za škodu zodpovedá žalovaný. Výška nákladov je v danom čase bola známa, keďže PPD sú vystavené v období od 23.01.2009 do 31.01.2012, objektívna premlčacia doba plynie samostatne od každej úhrady, od posledného vystaveného PPD teda uplynula dňa 31.01.2015. Žaloba bola podaná dňa 18.11.2015. Pokiaľ ide o plynutie subjektívnej premlčacej doby, tu súd zdôrazňuje, že škodu, ktorú žalobkyni spôsobil žalovaný súd nepovažoval na úmyselne spôsobenú, nakoľko z dokazovania mal súd za preukázané, že žalovaný postupoval pri lekárskych úkonoch s úmyslom poskytnúť zdravotnú starostlivosť správne, hoci podľa výsledkov dokazovania nebola poskytnutá lege artis. Vedomosť žalobkyne o tom, kto jej škodu spôsobil a v akej výške súd hodnotil od 05.11.2013, kedy bola datovaná vyššie uvedená výzva žalovanému, subjektívna premlčacia doba uplynula dňa 05.11.2015, teda skôr ako bola podaná žaloba vo veci samej a súd v nadväznosti na uvedené musel prisvedčiť námietke žalovaného, ktorým namietol premlčanie nároku a žalobu v tejto časti zamietnuť. (výrok V.)

Účelne vynaložené náklady na ošetrenie a liečenie v sume 8.050,- eur u K.. D.

108. Uvedeným nárokom sa žalobkyňa domáhala, aby súd zaviazal žalovaného na náhradu nákladov, ktoré zaplatila v súvislosti s ošetrením a liečením u K.. D.. Predložila PPD zo dňa 14.02.2014 vystaveného K.. K. D. na sumu 1.000,- eur, z ktorého vyplynulo, že účtoval žalobkyni zálohu za protetickú prácu. Z PPD zo dňa 13.11.2013 vystaveného K.. K. D. na sumu 1.000,- eur vyplynulo, že účtoval žalobkyni zálohu za protetickú prácu. Z PPD zo dňa 14.04.2014 vystaveného K.. K. D. na sumu 1.000,- eur vyplynulo, že účtoval žalobkyni za protetickú prácu. Z PPD zo dňa 28.03.2014 vystaveného K.. K. D. na sumu 1.000,- eur vyplynulo, že účtoval žalobkyni zálohu za protetickú prácu. Z PPD zo dňa 28.04.2014 vystaveného K.. K. D. na sumu 1.000,- eur súd zistil, že účtoval žalobkyni zálohu za protetickú prácu. Z PPD zo dňa 16.04.2014 vystaveného K.. K. D. na sumu 750,- eur súd zistil, že účtoval žalobkyni za protetickú prácu. Z PPD zo dňa 14.07.2014 vystaveného K.. K. D. na sumu 900,- eur súd zistil, že účtoval žalobkyni zálohu za protetickú prácu na implantáty. Bol predložený aj PPD na sumu 1.400,- eur vystavený K.. K. D., avšak nedatovaný.

109. Podľa § 449 ods. 1 OZ, pri škode na zdraví sa uhradzujú aj účelné náklady spojené s liečením.

110. Podľa § 106 ods. 1 OZ, právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

111. Podľa § 106 ods. 2 OZ, najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

112. Ide o samostatné právo poškodeného na náhradu účelných nákladov spojených s liečením. Aj keď poškodený občan dostáva väčšinu liečebných úkonov v prípade potreby z prostriedkov príslušnej poisťovne bezplatne (hoci na to prispieva platením poistného), môžu mu okrem toho vzniknúť rôzne

náklady spojené s liečením, ktoré poisťovňa neuhrádza. Na ich náhradu má poškodený občan právo, ak ide o účelné náklady spojené s liečením. Medzi účelné náklady patria napríklad náklady spojené s rehabilitáciou, prilepšením na stravu, rozšírením ošetrovateľskej služby, náklady spojené s účelnými návštevami najbližších príbuzných v nemocnici a pod. Existenciu týchto nákladov treba preukázať.

113. Nakoľko z vykonaného dokazovania mal súd za to, že žalovaný spôsobil žalobkyni škodu na zdraví, jedným z nárokov, ktorý je povinný v rámci náhrady škody zaplatiť sú aj náklady spojené s liečením. Tu žalovaný namietal, že viaceré liečebné úkony pri výmene mostíka, ktorý žalobkyni nasadil žalovaný boli drahé, pričom išlo o voľbu žalobkyne, nie o nevyhnutne vynaložené náklady. Tu súd dáva do pozornosti, že pri škode na zdraví sa uhrádzajú účelne vynaložené náklady, nie nevyhnutne vynaložené náklady. Žalovaný namietal, že žalobkyňa si mohla zvoliť snímateľné náhrady chrupu, ktoré v plnom rozsahu hradí zdravotná poisťovňa. Súd hodnotí, že žalovaný podľa dohody so žalobkyňou nasadil mostíky, ktoré nie sú snímateľné, ale trvalo nasadené na pilierových zuboch. Ak mal žalovaný za to, že stav žalobkyninho chrupu nie je taký, že je možné nesnímateľné mostíky nasadiť, mal odmietnuť vykonať uvedený lekársky úkon s tým, že môže žalobkyni privodiť zhoršenie zdravotného stavu, čo však neurobil. Následne svojím nesprávnym lekárskym postupom spôsobil žalobkyni škodu na zdraví. Žalobkyňa podstúpila liečbu komplikácií a zhoršeného zdravotného stavu najskôr u žalovaného, následne prešla do starostlivosti u K.. D., ktorý od roku 2013 do mája 2015, kedy skonštatoval, že bol ošetrený posledný „problémový“ zub, vykonal sériu lekárskych úkonov smerujúcich k ošetreniu zubov, ktoré spôsobovali žalobkyni bolesti a následne k nasadeniu nových mostíkov. Po tejto liečbe už žalobkyňa nepociťovala žiadne ťažkosti, čo mal súd za preukázané zo zdravotnej dokumentácie, ktorú do spisu doložil K.. D., ako aj z jeho výsluchu a výsluchu žalobkyne. Nebol preto dôvod neakceptovať náklady, ktoré žalobkyni vznikli v súvislosti s ošetrením a nasadením nových mostíkov, ktoré tým, že sú nesnímateľné (rovnako ako tie, ktoré nasadil žalovaný) sú len náhradou za pôvodné mostíky, po nasadením ktorých sa u žalobkyni prejavili zdravotné komplikácie. Ďalšou námietkou žalovaného bolo, že žalobkyni zvolila osadenie implantátov, čo je finančne náročné a nepreplácа ich poisťovňa. Tu mal súd z dokazovania za preukázané, že liečebný proces u K.. D. si vyžiadal extrakcie viacerých zubov, ktoré boli v stave, že už nebolo možné na nich vykonať reendodonciu. Zo znaleckého posudku K.. K. (viď odvodnenie rozsudku v časti: bolestné) mal súd za to, že žalovaný nesprávne endodonticy ošetril niektoré zuby, o ktorých sa svedok K.. D. následne vyjadril, že už nebolo možné ich reendodonticky ošetriť a pre zápalový stav a bolesť, ktorú žalobkyni spôsobovali, museli byť extrahované. Je len logické, že ak žalobkyňa prišla o niektoré zuby, ktoré boli piliermi pre mostík, bolo potrebné ich nahradiť zubnými implantátmi. Námietku, že žalobkyňa sa dobrovoľne rozhodla pre najdrahšie riešenie súd neakceptoval, lebo z výsluchu K.. D. vyplynulo: na niektoré zuby sa dali implantáty a na niektoré sa nedávali po dohode, lebo je to dosť finančne náročné, takže pristúpili k nejakému kompromisu a spájali to mostíkom, to znamená, že sú dva krajné zuby a medzi zubami sa nachádzajú iba korunky, ktoré sú voľne uložené vo vzduchu. Z uvedeného je zrejmé, že žalobkyni boli nasadené implantáty len tam, kde to bolo potrebné, aby jej mostík mal na čom držať, nie na všetkých miestach, kde jej bol zub extrahovaný.

114. Pokiaľ ide o námietku premlčania žalovaného, náklady boli podľa PPD vynaložené v období od 13.11.2013 do 14.07.2014, tento nárok preto nemôže byť premlčaný, lebo žaloba bola podaná dňa 18.11.2015 a žalobkyňa sa o škode dozvedela dňa 05.11.2013 (viď odôvodnenie rozsudku v časti: Účelne vynaložené náklady na ošetrenie a liečenie u K.. J.). Pokiaľ ide o PPD na sumu 1.400,- eur, tento nebol datovaný, súd ho preto nemohol považovať za plnohodnotný doklad o úhrade nákladov za liečenie u K.. D., resp. žalobkyňa nepreukázala, že jej uvedené náklady vznikli a v tejto časti súd žalobu zamietol. (výrok V.) Z vyššie uvedeného mal súd za to, že ostatné predložené PPD dostatočne preukazujú výšku účelne vynaložených nákladov za ošetrenie a priznal žalobkyni sumu vo výške 6.650,- eur. (výrok III.)

Náklady spojené s vypracovaním posudku K.. K. vo výške 660,- eur

115. Žalobkyňa si v konaní uplatnila aj náklady spojené s vypracovaním znaleckého posudku K.. K., pričom predložila Vyúčtovanie znalečného zo dňa 18.06.2015, z ktorého súd zistil, že znalec účtoval za znalecký posudok sumu 500,- eur a dňa 26.02.2015 za odborné stanovisko - posúdenie vzoriek sumu 160,- eur.

116. Podľa § 121 ods. 3 OZ, príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

117. S ohľadom na závery súdu o tom, že žalovaný zodpovedá za škodu na zdraví žalobkyne, pričom z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaný nereagoval na výzvu žalobkyne, ktorou ho vyzvala na náhradu škody, súd mal za to, že náklady spojené s vypracovaním znaleckého posudku je potrebné považovať za náklady spojené s uplatnením pohľadávky (nároky zo zodpovednosti za škodu na zdraví). Žalobkyňa preukázala výšku nákladov vyššie uvedenými dokladmi o vyúčtovaní znalečného a vyúčtovaní za odborné stanovisko - posúdenie vzoriek a zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy vo výške 660,- eur (výrok IV.)

D.

118. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

119. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

120. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

121. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni v rozsahu 36,5 % (výrok VI.) a intervenient má nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni v rozsahu 36,5 % (výrok VII.). Žalobkyňa žalobou pôvodne uplatnila nároky nasledovne: vo výške 4.616,- eur titulom bolestného, vo výške 6.000,- eur titulom nemajetkovej ujmy, vo výške 11.979,08 eur titulom ušlej mzdy, vo výške 3.736,22 eur titulom nákladov na liečenie u žalovaného, vo výške 8.050,- eur titulom nákladov na liečenie u K.. D. a vo výške 660,- eur titulom náhrady znalečného, spolu vo výške 35.041,30 eur. Neskôr žalobu rozšírila o sumu vo výške 4.092,48 eur v časti náhrady nemajetkovej ujmy, hodnota celého nároku teda predstavuje sumu 39.133,78 eur. V časti konania, kde sa žalobkyňa domáhala náhrady ušlej mzdy a časti náhrady nemajetkovej ujmy, vzala žalobkyňa žalobu späť v rozsahu - 16.075,08 eur, a to bez udania dôvodu. Z procesného hľadiska preto platí, že zastavenie konania v tejto časti zavinila žalobkyňa. Vo zvyšku bola žalobkyňa úspešná vo výške 12.426,- eur. Hrubý úspech žalobkyne teda predstavuje 31,75% a hrubý úspech žalovaného (v časti kde súd konanie zastavil a v časti, kde súd žalobu zamietol) 68,25%. Pomerom uvedeného je zrejmé, že žalovaný má právo na náhradu trov konania vo výške 36,5%. Pokiaľ ide o náhradu trov intervenienta, tento vystupoval v konaní aktívne na strane žalovaného a bolo potrebné rozhodnúť aj o jeho trovách, nakoľko si ich v konaní uplatnil. Vzhľadom na to, že úspech žalovaného v konaní predstavoval 36,5%, týmto pomerom o náhrade trov konania súd rozhodol aj vo vzťahu k intervenientovi, ktorý v konaní vystupoval na strane žalovaného.

122. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podľa § 355 ods. 1 CSP podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Piešťany.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).
V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).
Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis (§ 127 ods. 1 CSP). Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP). Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby

každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 až 3 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.
Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.
Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie (§ 38 ods. 2 Exekučného poriadku).